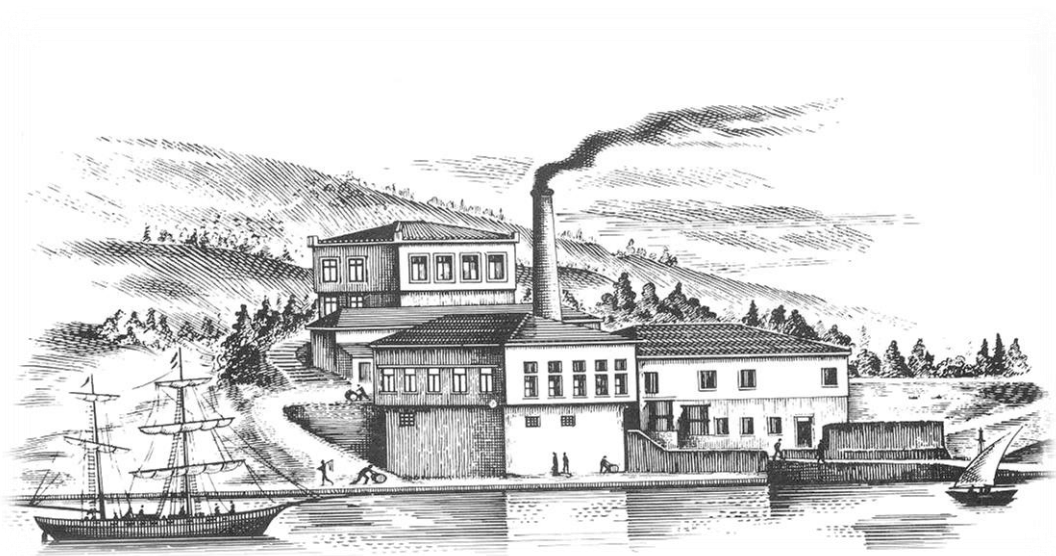

ΠΑΠΟΥΤΣΑΝΗΣ Α.Β.Ε.Ε.

ΕΤΗΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Χρήσης 2019

(1 Ιανουαρίου - 31 Δεκεμβρίου 2019)

**Σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν. 3556/2007 και τις κατ' εξουσιοδότηση αυτού
εκτελεστικές αποφάσεις του Δ.Σ. της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς**

Πίνακας περιεχομένων

A. ΔΗΛΩΣΗ ΜΕΛΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΤ' ΑΡ.4 ΠΑΡ 2(Γ) ΤΟΥ Ν.3556/2007	3
B. ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΚΑΤ' ΑΡ. 150 ΚΑΙ 153 ΤΟΥ Ν 4548/2018 ΚΑΙ ΑΡ. 4 ΠΑΡ. 6 ΚΑΙ 7 ΤΟΥ Ν. 3556/2007	4
Γ. ΈΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ	1
Δ. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	32
1. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ	32
2. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ (ΚΑΤΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ)	33
3. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	34
4. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ (ΕΜΜΕΣΗ ΜΕΘΟΔΟΣ).....	36
5. ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	37
5.1. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ	37
5.2. ΣΥΝΟΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ	37
5.2.1. Πλαίσιο κατάρτισης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων	37
5.2.2. Κίνδυνος μη συνέχισης της δραστηριότητας	37
5.2.3. Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες	38
5.2.4. Μεταβολές στις λογιστικές πολιτικές από την υιοθέτηση νέων Προτύπων	43
5.2.5. Ενοποίηση.....	47
5.2.6. Πληροφόρηση κατά τομέα	48
5.2.7. Συναλλαγματικές μετατροπές	48
5.2.8. Ενσώματες Ακίνητοποιήσεις	49
5.2.9. Ασώματες ακίνητοποιήσεις	50
5.2.10. Επενδύσεις σε ακίνητα	51
5.2.11. Απομείωση αξίας μη-χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων.....	51
5.2.12. Χρηματοοικονομικά μέσα.....	52
5.2.13. Μισθώσεις.....	58
5.2.14. Αποθέματα	60
5.2.15. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στοιχεία	60
5.2.16. Μετοχικό κεφάλαιο	61
5.2.17. Δανεισμός.....	61
5.2.18. Τρέχων και αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος	61
5.2.19. Παροχές στο προσωπικό	62
5.2.20. Προβλέψεις	63
5.2.21. Επιχορηγήσεις	63
5.2.22. Αναγνώριση Εσόδων	64
5.2.23. Κόστος δανεισμού	64
5.2.24. Μερίσματα	65
5.2.25. Διανομή Μερισμάτων.....	65
5.2.26. Κέρδη ανά μετοχή.....	65
5.2.27. Συγκριτικά στοιχεία και στρογγυλοποιήσεις	65
5.3. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ.....	66

5.3.1. Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου	66
5.3.2. Προσδιορισμός εύλογων αξιών.....	69
5.4. ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΚΡΙΣΕΙΣ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ	70
5.4.1. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές.....	70
5.4.2. Καθοριστικές κρίσεις της διοίκησης για την εφαρμογή των λογιστικών αρχών, σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού.	71
6. ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΕΣ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΚΟΝΔΥΛΙΩΝ ΤΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	75
6.1. ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ.....	75
6.2. ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΑΚΙΝΗΤΑ.....	77
6.3. ΆΛΛΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	78
6.4. ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	78
6.5. ΑΠΟΣΦΕΜΑΤΑ	79
6.6. ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	80
6.7. ΤΑΜΕΙΑΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΚΑΙ ΙΣΟΔΥΝΑΜΑ.....	81
6.8. ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΑΙ ΊΔΙΕΣ ΜΕΤΟΧΕΣ	81
6.8.1. Ανάλυση μετοχικού κεφαλαίου και Υπέρ το άρτιο	81
6.8.2. Ίδιες μετοχές.....	83
6.9. ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ ΕΥΛΟΓΗΣ ΑΞΙΑΣ	83
6.10. ΛΟΙΠΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ	83
6.11. ΔΑΝΕΙΑ.....	84
6.12. ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ.....	85
6.13. ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΠΑΡΟΧΕΣ ΣΤΟΥΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ	89
6.14. ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	90
6.15. ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ	90
6.16. ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	92
6.17. ΠΩΛΗΣΕΙΣ	92
6.18. ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΣΕΩΝ	92
6.19. ΆΛΛΑ ΈΞΟΔΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ	93
6.20. ΈΞΟΔΑ ΚΑΤ' ΕΙΔΟΣ	93
6.21. ΆΛΛΑ ΈΞΟΔΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ	94
6.22. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ – ΚΑΘΑΡΟ	94
6.23. ΦΟΡΟΙ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	95
6.24. ΚΕΡΔΟΣ ΑΝΑ ΜΕΤΟΧΗ	95
6.25. ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΈΞΟΔΑ ΣΕ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ	96
6.26. ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ.....	96
6.27. ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ.....	96
6.28. ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ.....	98
6.29. ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΤΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ.....	100

Α. ΔΗΛΩΣΗ ΜΕΛΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΤ' ΑΡ.4 ΠΑΡ 2(Γ) ΤΟΥ Ν.3556/2007

Σύμφωνα με το Ν.3556/2007 αναφορικά με τις «Προϋποθέσεις διαφάνειας για την πληροφόρηση σχετικά με εκδότες των οποίων οι κινητές αξίες έχουν εισαχθεί προς διαπραγμάτευση σε οργανωμένη αγορά και άλλες διατάξεις», οι κάτωθι υπογράφωντες δηλώνουμε ότι εξ' όσων γνωρίζουμε:

1. Οι Ετήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της εταιρικής χρήσης 2019 (01.01.2019 - 31.12.2019), οι οποίες καταρτίστηκαν σύμφωνα με τα ισχύοντα λογιστικά πρότυπα, απεικονίζουν κατά τρόπο αληθή τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού, την καθαρή θέση και τα αποτελέσματα χρήσεως της ΠΑΠΟΥΤΣΑΝΗΣ Α.Β.Ε.Ε., σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Ν. 3556/2007.
2. Η Ετήσια Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου της ΠΑΠΟΥΤΣΑΝΗΣ Α.Β.Ε.Ε. απεικονίζει κατά τρόπο αληθή τις πληροφορίες που απαιτούνται βάσει του Ν. 3556/2007.

Βαθύ Αυλίδος, 18 Μαρτίου 2020

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΣ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΤΟ ΜΕΛΟΣ ΤΟΥ ΔΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΚΑΤΖΑΡΟΣ

ΜΕΝΕΛΑΟΣ ΤΑΣΟΠΟΥΛΟΣ

ΜΑΙΡΗ ΙΣΚΑΛΑΤΙΑΝ

Β. ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΚΑΤ' ΑΡ. 150 ΚΑΙ 153 ΤΟΥ Ν 4548/2018 ΚΑΙ ΑΡ. 4 ΠΑΡ. 6 ΚΑΙ 7 ΤΟΥ Ν. 3556/2007

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Παπουτσάνης Α.Β.Ε.Ε. (η Εταιρεία) παρουσιάζει την ετήσια Έκθεση Διαχείρισης για τις Ετήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2019, η οποία συντάχθηκε σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του ισχύοντος ν. 4548/2018, του Ν. 3556/2007 και τις κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδοθείσες εκτελεστικές αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Οι ως άνω αναφερόμενες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις συντάχθηκαν βάσει των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς.

1. Εξέλιξη και επιδόσεις περιόδου αναφοράς**Κύκλος εργασιών – πωλήσεις**

Κατά το έτος 2019 ο ενοποιημένος κύκλος εργασιών ανήλθε σε € 30,7 εκατ. έναντι € 24,2 εκατ. το 2018, παρουσιάζοντας αύξηση 27%.

Σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη του κύκλου εργασιών της Παπουτσάνης είχε η διεύρυνση των συνεργασιών της ελληνικής σαπωνοποιίας με πολυεθνικές εταιρίες. Θετική συνεισφορά είχαν επίσης η κατηγορία των ξενοδοχειακών προϊόντων στην Ελλάδα και στο εξωτερικό και η κατηγορία των ειδικών σαπωνομαζών σε αγορές τους εξωτερικού.

Οι εξαγωγές ανήλθαν σε €15 εκατ., που αντιπροσωπεύει ποσοστό 49% του συνολικού κύκλου εργασιών, έναντι €10 εκατ. της προηγούμενης χρήσης (41%).

Το 18% του συνολικού κύκλου εργασιών προέρχεται από πωλήσεις επωνύμων προϊόντων της Παπουτσάνης στην Ελλάδα και το εξωτερικό, το 30% από πωλήσεις προς τη ξενοδοχειακή αγορά, το 38% από παραγωγές προϊόντων για τρίτους και το 14% από βιομηχανικές πωλήσεις σαπωνομαζών.

Ο κύκλος εργασιών κινήθηκε σε σχέση με την προηγούμενη χρήση, ανά κατηγορία προϊόντων, ως εξής:

- **Επώνυμα προϊόντα.** Η κατηγορία αυτή μειώθηκε κατά 3%, παρότι οι πωλήσεις στις ελληνικές αλυσίδες λιανικής (Super Markets) παρουσίασαν οριακή αύξηση, λόγω μειωμένων πωλήσεων σε αγορές του εξωτερικού.
- **Ξενοδοχειακά προϊόντα.** Οι πωλήσεις των ξενοδοχειακών προϊόντων της Εταιρείας αναπτύχθηκαν κατά 13% το έτος 2019. Η εν λόγω ανάπτυξη προήλθε τόσο από τη διεθνή αγορά όσο και από την ελληνική αγορά. Η Εταιρεία δραστηριοποιείται στο εξωτερικό, κυρίως μέσω της συνεργασίας της με εταιρεία που κατέχει κυρίαρχη θέση στην παγκόσμια αγορά. Τα προϊόντα της (Olivia, Skin Essentials, Καραβάκι) και τα προϊόντα ΚΟΡΡΕ (σε συνεργασία με την ομώνυμη εταιρεία) διανέμονται στις μεγάλες ξενοδοχειακές αλυσίδες και σε ξενοδοχειακές μονάδες τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό.

- **Προϊόντα τρίτων (βιομηχανικές πωλήσεις, ιδιωτική ετικέτα).** Η συγκεκριμένη κατηγορία παρουσίασε αύξηση κατά 73% σε σχέση με το έτος 2018. Η ανάπτυξη αυτή προήλθε από διεύρυνση συνεργασίας με πολυεθνική εταιρεία του εξωτερικού για την παραγωγή προϊόντων της, κυρίως σαπώνων.
- **Βιομηχανικές πωλήσεις σαπωνομαζών.** Η κατηγορία αυτή αναπτύχθηκε κατά 16% λόγω των εξαγωγών. Οι πωλήσεις σαπωνομαζών συνεχίζουν να παρουσιάζουν σημαντικούς ρυθμούς ανάπτυξης λόγω της ζήτησης από εταιρείες εξωτερικού για ειδικές σαπωνόμαζες. Η εταιρεία κατέχει την κατάλληλη τεχνογνωσία για την ανάπτυξη αυτών των ειδικών βιομηχανικών προϊόντων.

Μικτό Κέρδος

Το μικτό κέρδος κατά τη χρήση 2019 επηρεάστηκε θετικά από την ανάπτυξη πωλήσεων και ανήλθε σε 8,8 εκατ. ευρώ έναντι 6,7 εκατ. τη χρήση 2018, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 31%.

Λειτουργικά έξοδα

Τα έξοδα διάθεσης, διοίκησης, έρευνας και ανάπτυξης του Ομίλου ανήλθαν κατά τη χρήση 2019 σε 6,4 εκατ. ευρώ έναντι 5,1 εκατ. ευρώ (το 2018) παρουσιάζοντας αύξηση 25%, λόγω δαπανών διάθεσης, έρευνας και ανάπτυξης με σκοπό την ανάπτυξη νέων προϊόντων και προώθηση των υφιστάμενων προϊόντων της Εταιρείας και δαπανών διοίκησης για την αρτιότερη στελέχωση του ανθρωπίνου δυναμικού.

Αποτελέσματα

Τα ενοποιημένα αποτελέσματα προ φόρων ανήλθαν σε κέρδη 1,9 εκατ. ευρώ, έναντι κερδών 1,1 εκατ. ευρώ το 2018, ενώ τα αποτελέσματα μετά από φόρους ανήλθαν σε κέρδη 1,3 εκατ. ευρώ έναντι κερδών 1,1 εκατ. ευρώ το 2018. Τα αποτελέσματα προ φόρων της μητρικής ανήλθαν σε κέρδη 1,9 εκατ. ευρώ έναντι 1,1 εκατ. ευρώ το 2018, ενώ τα αποτελέσματα μετά από φόρους ανήλθαν σε κέρδη 1,4 εκατ. ευρώ έναντι κερδών 1,1 εκατ. ευρώ το 2018.

Λειτουργικές ροές

Οι λειτουργικές ροές του Ομίλου ήταν θετικές και ανήλθαν σε 3,83 εκ. ευρώ, έναντι 3,64 εκ. ευρώ το 2018 παρουσιάζοντας αύξηση 5%. Οι λειτουργικές ροές της Εταιρείας ήταν θετικές και ανήλθαν σε 3,87 εκ. ευρώ, έναντι 3,64 εκ. ευρώ το 2018 παρουσιάζοντας αύξηση 6%.

Δανεισμός

Ο καθαρός τραπεζικός δανεισμός του Ομίλου (τραπεζικά δάνεια μη συμπεριλαμβανομένου δανείου μετόχου μείον ταμειακά διαθέσιμα) ανήλθε σε 5,2 (έναντι 6,36 εκατ. ευρώ το 2018), που αντιστοιχεί στο 17% του ενοποιημένου κύκλου εργασιών της Εταιρείας το 2019 (έναντι 26% το 2018) και στο 13% του συνολικού ενεργητικού της (έναντι 16% το 2018).

Πάγιος εξοπλισμός

Η αναπόσβεστη αξία του πάγιου εξοπλισμού (ενσώματα και άυλα ιδιοχρησιμοποιούμενα πάγια στοιχεία) ανήλθε την 31.12.2019 σε 28,0 εκ. ευρώ έναντι 27,0 εκ. ευρώ το 2018.

Χρηματοοικονομική διάρθρωση

Το σύνολο των υποχρεώσεων σε σχέση με τα ίδια κεφάλαια ανήλθε σε 1,05 την 31.12.2019, έναντι 1,14 την 31.12.2018.

Κεφάλαιο κίνησης-Ρευστότητα

Το κεφάλαιο κίνησης (κυκλοφορούν ενεργητικό μείον βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις) την 31.12.2019 ανέρχεται σε 2,5 εκατ. Ευρώ, έναντι 2,8 την 31.12.2018.

Εναλλακτικοί Δείκτες Μέτρησης Απόδοσης (ΕΔΜΑ)

Η εταιρεία και ο όμιλος χρησιμοποιούν Εναλλακτικούς Δείκτες Μέτρησης Απόδοσης (“ΕΔΜΑ”) στα πλαίσια λήψης αποφάσεων σχετικά με τον χρηματοοικονομικό, λειτουργικό και στρατηγικό σχεδιασμό της, καθώς και για την αξιολόγηση και την δημοσίευση των επιδόσεών της. Αυτοί οι ΕΔΜΑ εξυπηρετούν στην καλύτερη κατανόηση των χρηματοοικονομικών και λειτουργικών αποτελεσμάτων της εταιρείας, της χρηματοοικονομικής της θέσης καθώς και της κατάστασης ταμειακών ροών. Οι εναλλακτικοί δείκτες (ΕΔΜΑ) θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη πάντα σε συνδυασμό με τα οικονομικά αποτελέσματα που έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ και σε καμία περίπτωση δεν αντικαθιστούν αυτά.

ΟΜΙΛΟΣ	2019	2018
Γενικής Ρευστότητας		
(Κυκλοφορούν Ενεργητικό / Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις) x 100	128%	130%
Ο δείκτης απεικονίζει το ποσοστό κάλυψης των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων από το σύνολο του κυκλοφορούντος ενεργητικού		
Ταχύτητα Κυκλοφορίας Αποθεμάτων		
(Αποθέματα / Κόστος Πωληθέντων) x 365 ημέρες	65	92
Ο δείκτης απεικονίζει το μέσο όρο των ημερών που διατηρούνται τα αποθέματα στην Εταιρεία.		
Ταχύτητα Είσπραξης Εμπορικών Απαιτήσεων		
(Εμπορικές Απαιτήσεις / Πωλήσεις) x 365 ημέρες	49	59
Ο δείκτης απεικονίζει το μέσο όρο των ημερών που οι Απαιτήσεις της επιχείρησης εισπράττονται.		
Ταχύτητα Πληρωμής Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων πλην Τραπεζών		
(Βραχυπρ. Υποχρεώσεις πλην Τραπεζών/ Κόστος πωληθέντων) x 365 ημέρες	109	128
Ο δείκτης απεικονίζει το μέσο όρο των ημερών που αποπληρώνονται οι μη Τραπεζικές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της Εταιρείας.		
Περιθώριο Μικτού Κέρδους		
(Μικτά Κέρδη / Πωλήσεις) x 100	28,7%	27,7%
Ο δείκτης απεικονίζει το μικτό κέρδος ως ποσοστό επί των πωλήσεων		
Περιθώριο Καθαρού Κέρδους		
(Καθαρά Κέρδη / Πωλήσεις) x 100	4,4%	4,6%
Ο δείκτης απεικονίζει τα καθαρά κέρδη μετά από φόρους, ως ποσοστό επί των πωλήσεων.		

Κεφαλαιακής Επιβάρυνσης		
(Ξένα Κεφάλαια / Ίδια Κεφάλαια) x 100	105%	114%
Ο δείκτης απεικονίζει το ύψος των Υποχρεώσεων (βραχυπρόθεσμες και Μακροπρόθεσμες) ως ποσοστό επί των ιδίων κεφαλαίων.		
Καθαρός Δανεισμός		
Μακροπρ. Δάνεια + Βραχυπρ. Δάνεια - Ταμειακά Διαθέσιμα και Ισοδύναμα	5.502.655	6.627.045
ΕΤΑΙΡΕΙΑ	2019	2018
Γενικής Ρευστότητας		
(Κυκλοφορούν Ενεργητικό / Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις) x 100	129%	130%
Ο δείκτης απεικονίζει το ποσοστό κάλυψης των βραχυπροθέσμων υποχρεώσεων από το σύνολο του κυκλοφορούντος ενεργητικού		
Ταχύτητα Κυκλοφορίας Αποθεμάτων		
(Αποθέματα / Κόστος Πωληθέντων) x 365 ημέρες	64	92
Ο δείκτης απεικονίζει το μέσο όρο των ημερών που διατηρούνται τα αποθέματα στην Εταιρεία.		
Ταχύτητα Είσπραξης Εμπορικών Απαιτήσεων		
(Εμπορικές Απαιτήσεις / Πωλήσεις) x 365 ημέρες	49	59
Ο δείκτης απεικονίζει το μέσο όρο των ημερών που οι Απαιτήσεις της επιχείρησης εισπράττονται.		
Ταχύτητα Πληρωμής Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων πλην Τραπεζών		
(Βραχυπρ. Υποχρεώσεις πλην Τραπεζών/ Κόστος πωληθέντων) x 365 ημέρες	107	128
Ο δείκτης απεικονίζει το μέσο όρο των ημερών που αποπληρώνονται οι μη Τραπεζικές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της Εταιρείας.		
Περιθώριο Μικτού Κέρδους		
(Μικτά Κέρδη / Πωλήσεις) x 100	28,7%	27,7%
Ο δείκτης απεικονίζει το μικτό κέρδος ως ποσοστό επί των πωλήσεων		
Περιθώριο Καθαρού Κέρδους		
(Καθαρά Κέρδη / Πωλήσεις) x 100	4,6%	4,6%
Ο δείκτης απεικονίζει τα καθαρά κέρδη μετά από φόρους, ως ποσοστό επί των πωλήσεων.		
Κεφαλαιακής Επιβάρυνσης		
(Ξένα Κεφάλαια / Ίδια Κεφάλαια) x 100	105%	114%
Ο δείκτης απεικονίζει το ύψος των Υποχρεώσεων (βραχυπρόθεσμες και Μακροπρόθεσμες) ως ποσοστό επί των ιδίων κεφαλαίων.		
Καθαρός Δανεισμός		
Μακροπρ. Δάνεια + Βραχυπρ. Δάνεια - Ταμειακά Διαθέσιμα και Ισοδύναμα	5.513.500	6.627.045

2. Άλλες σημαντικές πληροφορίες της χρήσεως που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2019

Ακίνητα της εταιρείας.

Δεν σημειώθηκε μεταβολή επί των ακινήτων της εταιρείας, τα οποία παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα:

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΕΚΤΑΣΗ (σε τμ.)	ΧΡΗΣΗ
Αγροτεμάχιο στη Ριτσώνα Βοιωτίας (επί του οποίου βρίσκεται το εργοστάσιο)	36.516	Ιδιοχρησιμοποιούμενο
Αγροτεμάχιο στη Ριτσώνα Βοιωτίας	4.888	Ιδιοχρησιμοποιούμενο
Αγροτεμάχιο στη Ριτσώνα Βοιωτίας	2.920	Ιδιοχρησιμοποιούμενο
Αγροτεμάχιο στη Ριτσώνα Βοιωτίας	2.898	Ιδιοχρησιμοποιούμενο
Αγροτεμάχιο στη Ριτσώνα Βοιωτίας	868	Ιδιοχρησιμοποιούμενο
Αγροτεμάχιο στη Ριτσώνα Βοιωτίας	8.406	Ιδιοχρησιμοποιούμενο
Κύριες εγκαταστάσεις στη Ριτσώνα Βοιωτίας	9.672	Ιδιοχρησιμοποιούμενο
Εγκαταστάσεις στη Ριτσώνα Βοιωτίας	3.046	Ιδιοχρησιμοποιούμενο
Αγρόκτημα στο Νομό Ευβοίας	141.692	Επενδύσεις σε ακίνητα κατεχόμενες για κεφαλαιουχική ενίσχυση

Επί των ακινήτων της Εταιρείας υφίστανται εμπράγματα βάρη για εξασφάλιση τραπεζικών δανείων που αναλύονται στις σημειώσεις επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, όπου παρατίθεται ανάλυση όλων των κονδυλίων των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Ίδιες μετοχές

Η Εταιρεία δεν απέκτησε στην χρήση 2019 ίδιες μετοχές, ούτε κατέχει ίδιες μετοχές.

Στην χρήση 2018 με την απόφαση της έκτακτης Γενικής Συνέλευσης της 3ης Μαΐου 2018 ακυρώθηκαν 560.549 ίδιες μετοχές με συνολική αξία κτήσης 108.916,83€.

Δραστηριότητες στον τομέα Έρευνών και Ανάπτυξης

Το τμήμα Έρευνας και Ανάπτυξης της εταιρείας δραστηριοποιείται στη δημιουργία διαφόρων προϊόντων, στερεών σαπουνιών και υγρών καλλυντικών, με τη μεγαλύτερη έμφαση στην αειφορία (Sustainability) όπως αυτή εκφράζεται μέσω της χρήσης φυσικών πρώτων υλών, στη εξέλιξη αντίστοιχων φυσικών συνταγών, στην καθετοποιημένη παραγωγή των απαιτούμενων υλικών συσκευασίας (φιάλες και πώματα) με τη χρήση κατά το δυνατόν ανακυκλωμένων και ανακυκλώσιμων πρώτων υλών και τέλος τη λήψη των ανάλογων πιστοποιήσεων. Αυτά τα προϊόντα, καθώς ανταποκρίνονται στις τρέχουσες και/ή προβλεπόμενες καταναλωτικές τάσεις, είναι στη διάθεση της εταιρείας για τα επώνυμα προϊόντα της αλλά και στους τρίτους πελάτες για την ανάπτυξη των δικών τους.

Στο πλαίσιο αυτό ο τομέας Έρευνας και ανάπτυξης συμβάλλει ουσιαστικά στην ανάπτυξη και ενσωμάτωση στην παραγωγική διαδικασία καινοτόμων προϊόντων. Παραδείγματα αυτών είναι τα καλλυντικά σε στερεή μορφή (κρέμες σώματος, σαμπουάν, μαλακτικά) αλλά και οι

συνθετικές σαπουνόμαζες (syndet) στο πλαίσιο της προσπάθειας μείωσης της χρήσης του πλαστικού και περιεχόμενου νερού με αντίστοιχη μείωση του αποτυπώματος άνθρακα. Αλλά παραδείγματα είναι οι σαπουνόμαζες melt and pour, υγρά σαπούνια ελαιολάδου, τεχνολογία hot fill κλπ. ή προϊόντα σε διαφορετικά σχήματα αναγνωρίζοντας την τάση για νέες και πρωτότυπες μορφές συσκευασίας.

Υποκαταστήματα

Η εταιρεία δεν διατηρεί υποκαταστήματα.

3. Κίνδυνοι και αβεβαιότητες

Μακροοικονομικό περιβάλλον

Η αναπτυξιακή δυναμική του τρέχοντος έτους, και κυρίως του επομένου τριμήνου θα προσδιορισθεί, μεταξύ άλλων, σε σημαντικό βαθμό από τη διάρκεια και την ένταση της επιδημίας Covid-19 αλλά και της προσφυγικής/μεταναστευτικής κρίσης στα σύνορα.

Σύμφωνα, με τις τελευταίες εξελίξεις, προβλέπεται ότι η επιδημία του Covid-19, θα έχει αρνητικές επιπτώσεις τόσο στην παγκόσμια, όσο και στις επιμέρους οικονομίες το 2020. Το σχήμα της οικονομικής διαταραχής αναμένεται να προσδιοριστεί από:

- (i) το κατά πόσο ο ιός υπόκειται σε εποχικό πρότυπο, δηλαδή πόσο εντονότερη είναι η εποχική κατανομή της μεταδοτικότητας του ιού, στους μήνες χαμηλών θερμοκρασιών, σε σχέση με τους μήνες υψηλών θερμοκρασιών.
- (ii) τη χρονική διάρκεια που θα απαιτηθεί για την ανάπτυξη αποτελεσματικών μεθόδων αντιμετώπισης των συμπτωμάτων της νόσου και βέβαια εισαγωγή του εμβολίου,
- (iii) εάν μία χώρα είναι εκτεθειμένη σε διαταραχές από την πλευρά της ζήτησης, ή της προσφοράς.

Με βάση τα ανωτέρω, θεωρούμε ότι η Ελληνική οικονομία συμπεριλαμβανομένου του τουρισμού θα επηρεαστεί σημαντικά κατά το δεύτερο τρίμηνο με την ελπίδα να ανακάμπτει κάπως από το τρίτο τρίμηνο του 2020.

Σύμφωνα με αυτό το σενάριο κατά τη διάρκεια του δεύτερου εξαμήνου αναμένεται να υπάρξει σταδιακή άμβλυνση του φαινομένου, δημιουργώντας μάλιστα θετικά αποτελέσματα βάσης (base effects) για το 2021. Σημειώνεται ότι οι εκτιμήσεις αυτές, στηρίζονται στην έως τώρα διαθέσιμη πληροφόρηση και υπόκεινται σε υψηλό βαθμό αβεβαιότητας, καθώς το φαινόμενο βρίσκεται σε εξέλιξη.

Πηγή: Alpha Bank. Εβδομαδιαίο Δελτίο Οικονομικών Εξελίξεων. Διεύθυνση Οικονομικών Μελετών 11 Μαρτίου 2020.

Η διοίκηση παρακολουθεί τις εξελίξεις, αξιολογεί τους κινδύνους και προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες προκειμένου να ελαχιστοποιήσει την επίπτωση των προαναφερόμενων κινδύνων και να συνεχίσει την απρόσκοπτη λειτουργία της και εφοδιασμό των πελατών της.

Κίνδυνος μεταβολής τιμών

Οι βασικές πρώτες ύλες που χρησιμοποιούνται στην παραγωγή είναι τα φυτικά έλαια, τα χημικά παράγωγα αυτών και το ζωικό λίπος. Στην παραγωγή ειδών συσκευασίας χρησιμοποιούνται διάφοροι τύποι πλαστικών. Η τιμή των παραπάνω κυμαίνεται ανάλογα με την προσφορά και τη ζήτηση στην παγκόσμια αγορά, δεδομένου ότι τα περισσότερα είναι χρηματιστηριακά προϊόντα, ενώ λόγω της σημαντικής αναταραχής των αγορών αυτή την περίοδο παρουσιάζουν μεγάλη μεταβλητότητα και πάντως με πτωτικές τάσεις. Γενικότερα τώρα, λόγω του σημαντικού ανταγωνισμού των κλάδων που δραστηριοποιείται η εταιρία, τυχόν αυξήσεις των διεθνών και εγχωρίων τιμών της πρώτης ύλης δεν μετακυλίνουν εύκολα στην τελική τιμή των προϊόντων, γεγονός που ενέχει τον κίνδυνο αρνητικής επίδρασης στα αποτελέσματα της Εταιρείας. Για το σκοπό αυτό, η Εταιρεία, ετησίως, αναζητά και τελικά χρησιμοποιεί τον προμηθευτή εκείνο, ο οποίος της εξασφαλίζει την καλύτερη τιμή, μειώνοντας τον κίνδυνο εξάρτησης.

Για την αντιστάθμιση του κινδύνου αυτού δεν χρησιμοποιούνται παράγωγα.

Πιστωτικός κίνδυνος

Ο πιστωτικός κίνδυνος προέρχεται κυρίως από τις απαιτήσεις από πελάτες. Για την αντιμετώπιση του κινδύνου η Εταιρεία παρακολουθεί συνεχώς την οικονομική κατάσταση των οφειλετών της και κάνει τις απαιτούμενες ενέργειες, (ασφάλεια πιστώσεων, νομικές ενέργειες) με βάση την πιστωτική πολιτική της, για τη μείωση του κινδύνου αυτού.

Κίνδυνος επιτοκίων και συναλλαγματικός κίνδυνος

Το χρηματοοικονομικό κόστος από το σύνολο του τραπεζικού δανεισμού της εταιρείας είναι κυμαινόμενο με βάση το euribor. Ο τραπεζικός δανεισμός είναι αποκλειστικά σε ευρώ. Η διοίκηση πιστεύει ότι δεν υφίστανται σημαντικοί κίνδυνοι από πιθανή μεταβολή των επιτοκίων, ενώ η επίπτωση στην πιστοληπτική ικανότητα της εταιρείας από το κόστος δανεισμού είναι περιορισμένη.

Ανάλυση ευαισθησίας κινδύνου

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την ευαισθησία του αποτελέσματος της χρήσης καθώς και των ιδίων κεφαλαίων σε μία λογική μεταβολή του επιτοκίου κατά 0,5%. Οι αλλαγές στα επιτόκια εκτιμάται ότι κινούνται σε μία λογική βάση σε σχέση με τις πρόσφατες συνθήκες της αγοράς.

	2019	2018
Ευαισθησία αποτελέσματος	48.000	45.256

Η Εταιρεία έχει συναλλαγές σε ξένο νόμισμα σε περιορισμένη έκταση. Δεν υπάρχουν σημαντικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις σε άλλο νόμισμα πλην του ευρώ. Επομένως, δεν υπάρχουν συνθήκες που θα μπορούσαν να την εκθέσουν σε υψηλό συναλλαγματικό κίνδυνο.

Κίνδυνος ρευστότητας – ταμειακών ροών

Η διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας περιλαμβάνει τη διασφάλιση ύπαρξης επαρκών διαθεσίμων και ισοδυνάμων, καθώς και την εξασφάλιση της πιστοληπτικής ικανότητας, μέσω της ύπαρξης επαρκών πιστωτικών ορίων από τις συνεργαζόμενες τράπεζες.

Η Εταιρεία σύμφωνα με τις παρούσες χρηματοοικονομικές καταστάσεις εμφανίζει θετικό κεφάλαιο κίνησης, θετικές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες και συνεπώς δεν έχει σημαντικό κίνδυνο ρευστότητας. Ο καθαρός τραπεζικός δανεισμός της στο τέλος του 2019 ανήλθε σε 5,5 εκ. ευρώ έναντι 6,4 την 31.12.2018, που αντιπροσωπεύει το 17% του κύκλου εργασιών.

Οι ανάγκες ρευστότητας παρακολουθούνται από την Εταιρεία σε καθημερινή και εβδομαδιαία βάση, καθώς και σε μια κυλιόμενη περίοδο 6 μηνών.

Κίνδυνος μη συνέχισης της δραστηριότητας

Η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας να συνεχίσει τη δραστηριότητά της, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα. Από την αξιολόγηση που έγινε δεν προέκυψαν γεγονότα, ή συνθήκες ή σχετικοί επιχειρηματικοί κίνδυνοι που θα μπορούσαν να δημιουργήσουν σοβαρή αμφιβολία για τη δυνατότητα συνέχισης της δραστηριότητας της εταιρείας κατά την επόμενη χρήση.

3. Σημαντικά γεγονότα που συνέβησαν από την λήξη της χρήσης μέχρι την σύνταξη της Έκθεσης

Εντός του μηνός Μαρτίου ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας κήρυξε τον ιό Covid-19 πανδημία.

Με την από 27.02.2020 έκτακτη γενική συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας:

Αποφασίστηκε η μείωση μετοχικού κεφαλαίου κατά ποσό 753.552,30€ στο ποσό των 14.066.309,60€, με μείωση της ονομαστικής αξίας του συνόλου των 25.118.410 μετοχών της Εταιρείας από 0,59€ σε 0,56€, με σκοπό την επιστροφή κεφαλαίου με καταβολή μετρητών στους μετόχους.

Επίσης Αποφασίσθηκε η παροχή εξουσιοδότησης στο διοικητικό συμβούλιο να θεσπίσει εντός ενός (1) έτους πρόγραμμα διάθεσης μετοχών κατ' άρθρο 113 παρ. 4 του ν. 4548/2018 υπό όποιους όρους εντός του πλαισίου του νόμου κρίνει σκόπιμο, με δικαιώματα που θα αντιστοιχούν κατά το μέγιστο σε 250.000 μετοχές που θα εκδίδονται με αύξηση κεφαλαίου.

5. Στόχοι και προοπτικές – Προβλεπόμενη πορεία του Ομίλου και της Εταιρείας

Το εργοστάσιο της Παπουτσάνης θεωρείται ένα από τα μεγαλύτερα και πιο σύγχρονα εργοστάσια παραγωγής σαπώνων και ξενοδοχειακών καλλυντικών στην Ευρώπη και το μοναδικό στην Ελλάδα.

Την τελευταία τριετία η Εταιρεία βρίσκεται σε έντονα αναπτυξιακή πορεία και στόχος της διοίκησης της Εταιρείας παραμένει η ενίσχυση του κύκλου εργασιών της και ο έλεγχος των παραγωγικών και λειτουργικών εξόδων της, προκειμένου να βελτιώσει περαιτέρω την κερδοφορία και την ρευστότητα της.

Στον κύκλο εργασιών του Ομίλου για το έτος 2020 αναμένεται να συνεισφέρουν θετικά τα ακόλουθα:

- Η πλήρης ανάπτυξη υφιστάμενης συνεργασίας στον τομέα παραγωγής σαπώνων για την ευρωπαϊκή αγορά με πολυεθνική εταιρία ήδη μεγάλο πελάτη της, η επέκταση της εν λόγω συνεργασίας και στην παραγωγή ξενοδοχειακών προϊόντων, αλλά και άλλων ειδικών καινοτόμων προϊόντων (niche innovation products) που απαιτούν τεχνογνωσία και ισχυρό R&D, εξειδικευμένο τεχνολογικό εξοπλισμό, όπως παραδείγματος χάριν η παραγωγή και συσκευασία κρεμών εν θερμώ, αλλά και τις ανάλογες πιστοποιήσεις.
- Η σύναψη νέας συμφωνίας με μια από τις μεγαλύτερες Γερμανικές εταιρίες για την παραγωγή του 50% περίπου των Ευρωπαϊκών τους αναγκών σε στερεό σαπούνι.
- η έμφαση σε νέα καινοτόμα προϊόντα με μειωμένη χρήση πρώτων υλών που επιβαρύνουν το περιβάλλον. Η εταιρία έχει ήδη επενδύσει σημαντικά στην ανάπτυξη της απαραίτητης τεχνογνωσίας και τεχνολογίας και έχει συνάψει συνεργασίες για την παραγωγή αυτών. Στόχος είναι η καθετοποίηση της παραγωγής των εν λόγω προϊόντων, με παράλληλη σημαντική ανάπτυξη της κατηγορίας.
- η διεύρυνση της κατηγορίας των σαπωνωμαζών μέσω της προσέλκυσης νέων πελατών εξωτερικού, της προσθήκης νέων καινοτόμων προϊόντων που βασίζονται στην υψηλή τεχνογνωσία που έχει αναπτύξει η εταιρία, καθώς και οι συνεχείς επενδύσεις με έμφαση πλέον στις συνθετικές σαπωνόμαζες, κατηγορία που παρουσιάζει και πολύ μεγάλο οικολογικό ενδιαφέρον λόγω της δυνατότητας παρασκευής προϊόντων που μηδενίζουν τη χρήση πλαστικών, ελαχιστοποιώντας παράλληλα το αποτύπωμα άνθρακα.

Η παρούσα πανδημία έχει επηρεάσει τις καταναλωτικές συνήθειες και την ζήτηση σε ορισμένους κλάδους. Αν και δεν είναι εφικτό να προβλεφθεί ποσοτικά πώς θα επηρεαστεί η κάθε κατηγορία σε επίπεδο έτους, παρατίθεται η παρούσα επίδραση:

- **Επώνυμα προϊόντα:** Η ζήτηση των προϊόντων αυτών στο εσωτερικό της χώρας έχει ενισχυθεί σημαντικά καθώς η εταιρία δραστηριοποιείται στα προϊόντα προσωπικής υγιεινής.

- **Ξενοδοχειακά προϊόντα:** Η κατηγορία αυτή ακολουθεί την πορεία του τουρισμού και ως αποτέλεσμα η ζήτηση των προϊόντων αυτών κυρίως στο εσωτερικό της χώρας έχει μειωθεί. Το τελικό αποτέλεσμα ειδικά για τις αντίστοιχες πωλήσεις στην Ελληνική ξενοδοχειακή αγορά είναι άμεσα συνυφασμένο με τη διάρκεια της κρίσης και κατ' επέκταση την εξέλιξη του τουρισμού τη χρονιά που διανύουμε, ενώ για το εξωτερικό στο βασικό σενάριο η επίδραση αναμένουμε να είναι κάπως πιο περιορισμένη. Κατά το 2019 η σχέση πωλήσεων Ελλάδας – Εξωτερικού στη συγκεκριμένη κατηγορία ήταν 47% – 53%.
- **Προϊόντα τρίτων (βιομηχανικές πωλήσεις, ιδιωτική ετικέτα):** Η ζήτηση των προϊόντων αυτών έχει ενισχυθεί σημαντικά τόσο από την εγχώρια αγορά όσο και από χώρες του εξωτερικού δεδομένου ότι πάλι αφορά προϊόντα προσωπικής υγιεινής.
- **Βιομηχανικές πωλήσεις σαπυνομαζών.** Η κατηγορία αυτή έχει επηρεαστεί επίσης θετικά καθώς αφορά βιομηχανικό προϊόν που χρησιμοποιείται για την παραγωγή σαπώνων.

Τέλος, σημειώνεται ότι συνεχίζεται η απρόσκοπτη λειτουργία των παραγωγικών εγκαταστάσεων του Ομίλου.

6. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

α) Διεταιρικές συναλλαγές

Πραγματοποιήθηκαν διεταιρικές εμπορικές συναλλαγές ως εξής:

Διεταιρικές Συναλλαγές χρήσεως 2019 (ποσά σε €)		ΑΓΟΡΑΖΟΥΣΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		ΠΑΠΟΥΤΣΑΝΗΣ ΑΒΕΕ	ΠΑΡΟΥΤΣΑΝΙΣ Sp. z.o.o.
ΠΩΛΟΥΣΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΠΑΠΟΥΤΣΑΝΗΣ ΑΒΕΕ		46.562,36
	ΠΑΡΟΥΤΣΑΝΙΣ Sp. z.o.o.	-	

Δεν πραγματοποιήθηκαν διεταιρικές εμπορικές συναλλαγές κατά την χρήση 2018.

β) Διεταιρικά υπόλοιπα

Στις 31.12.2019 η θυγατρική Εταιρεία ΠΑΡΟΥΤΣΑΝΙΣ Sp. Z o.o. είχε υποχρέωση προς την μητρική Εταιρεία ποσού € 46.562,36.

γ) Συναλλαγές με βασικά διευθυντικά στελέχη και μέλη της Διοίκησης

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1.1- 31.12.2019	1.1- 31.12.2018	1.1- 31.12.2019	1.1- 31.12.2018
Αμοιβές εκτελεστικών μελών Δ.Σ και διευθυντικών στελεχών (βάσει ειδικής σχέσης μισθώσεως εργασίας)	922.226	696.588	922.226	696.588
Αμοιβές δικηγορικής εταιρείας ελεγχόμενης από συγγενικό πρόσωπο εκτελεστικού μέλους του Δ.Σ.	37.000	47.500	37.000	47.500
Αμοιβές μη εκτελεστικών μελών Δ.Σ	38.400	38.400	38.400	38.400
	997.626	782.488	997.626	782.488

δ) Απαιτήσεις και υποχρεώσεις με διευθυντικά στελέχη και μέλη της Διοίκησης.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Υποχρεώσεις προς τα διευθυντικά στελέχη και μέλη της διοίκησης από επί αποδώσει λογαριασμούς	1.408	1.519	1.408	1.519
Υποχρεώσεις προς τα διευθυντικά στελέχη και μέλη της διοίκησης (από αμοιβές)	50.051	7.300	50.051	7.300

ε) Υπόλοιπο με μετόχους

Ο μέτοχος Tanaca Holdings Ltd, χορήγησε κατά τη χρήση 2010 δάνειο προς την Εταιρεία ποσού €1.228.000 του οποίου το μεγαλύτερο μέρος αποπληρώθηκε εντός του 2010. Στη χρήση 2013 αποπληρώθηκε ποσό € 265.184. Το υπόλοιπο του δανείου ανέρχεται την 31.12.2019 σε €262.816.

Οι συναλλαγές συνδεδεμένων μερών γίνονται υπό όρους που ισοδυναμούν με εκείνους που επικρατούν σε συναλλαγές σε καθαρά εμπορική βάση.

7. Περιγραφή των εφαρμοζόμενων εκ μέρους της εταιρείας πολιτικών σε σχέση με το περιβάλλον, στην εταιρική κοινωνική ευθύνη και την εργασία.

7.1 Περιβάλλον

Η εταιρική φιλοσοφία της ΠΑΠΟΥΤΣΑΝΗΣ Α.Β.Ε.Ε. εστιάζεται στον σεβασμό και την προστασία του περιβάλλοντος και της φύσης. Η εταιρεία μας είναι πλήρως συμμορφωμένη με την κοινοτική και εθνική νομοθεσία σχετικά με το περιβάλλον.

Η Παπουτσάνης είναι μέλος και κατέχει την πιστοποίηση μιας παγκόσμιας πρωτοβουλίας των ενδιαφερομένων για την αειφορία του φοινικέλαιου, της RSPO, η οποία προάγει την ανάπτυξη και τη χρήση του φοινικέλαιου, το οποίο προέρχεται από πιστοποιημένες καλλιέργειες και όχι από καλλιέργειες που έχουν προκύψει από την καταστροφή οικοσυστημάτων σε διάφορα μέρη του πλανήτη. Παράλληλα η Παπουτσάνης κατέχει τις Πιστοποιήσεις ISO 9001:2008 και 22716:2008, ενώ είναι και μέλος του προγράμματος GreenPalm.

Η εταιρεία μας διαθέτει προϊόντα με πιστοποίηση Cosmos Natural, Vegan ενώ στο άμεσο μέλλον θα βγει στην κυκλοφορία σειρά με πιστοποίηση Ecolabel.

Επιπλέον, η συσκευασία των προϊόντων αποτελεί βασικό παράγοντα για τη στρατηγική του μάρκετινγκ της εταιρείας Παπουτσάνης καθώς δίνει τις απαραίτητες πληροφορίες για τα προϊόντα μαρτυρώντας την ποιότητά τους. Ταυτόχρονα παρέχουν την κατάλληλη προστασία των προϊόντων κατά την μεταφορά και αποθήκευση.

Για τους παραπάνω λόγους το εργοστάσιο έχει επενδύσει στην παραγωγή υλικών συσκευασίας με σεβασμό στο περιβάλλον, εφόσον όλα τα υλικά συσκευασίας είναι 100% ανακυκλώσιμα και μεγάλο ποσοστό αυτών προέρχονται από ανακυκλωμένα υλικά.

α) Πραγματικές και δυνητικές επιπτώσεις της οντότητας στο περιβάλλον

Η εταιρεία συμμορφώνεται με τα πρότυπα που αφορούν περιβαλλοντικές παραμέτρους που επιβάλλει η νομοθεσία. Στόχος μας είναι η βελτίωση των περιβαλλοντικών μας επιδόσεων και η μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος των δραστηριοτήτων μας.

Η βασική πηγή ενέργειας για την σαπωνοποίηση είναι το φυσικό αέριο και για τις λοιπές δραστηριότητες η ηλεκτρική ενέργεια. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα να μη προκαλείται ρύπανση ή εκπομπές τοξικών ουσιών και αερίων από την χρήση ενέργειας.

β) Γνωστοποίηση σχετικά με τις διαδικασίες που εφαρμόζει η οντότητα για την πρόληψη και τον έλεγχο της ρύπανσης και των περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

Οι διαδικασίες σχετικά με την πρόληψη και τον έλεγχο της ρύπανσης και των περιβαλλοντικών επιπτώσεων που εφαρμόζει η επιχείρηση είναι:

- Χρήση μηχανημάτων σύγχρονης τεχνολογίας,
- Χρήση ανακυκλωμένων συσκευασιών και υλικών σε τελικά προϊόντα
- Μέτρα ασφαλείας για την αποτροπή κάθε είδους ρύπανσης.
- Χρήση του φυσικού αερίου για την θερμική ενέργεια.
- Διαχωρισμός των αποβλήτων σε κατάλληλα δοχεία κατά τη διάρκεια της παραγωγής.
- Συμμόρφωση με τα πρότυπα που αφορούν περιβαλλοντικές παραμέτρους που επιβάλλει η νομοθεσία είναι εξασφαλισμένη από μετρήσεις από πιστοποιημένα εργαστήρια.
- Επεξεργασία των αποβλήτων:

Η επεξεργασία των επιστροφών (συλλογή, μεταφορά, αξιοποίηση και διάθεση) που παράγονται κατά την δραστηριότητα, γίνεται ως εξής:

- α) Μονάδα βιολογικού καθαρισμού. Η εταιρεία διαθέτει σύγχρονη μονάδα βιολογικού καθαρισμού. Ο κύριος όγκος επιστροφών που ανακυκλώνονται στη μονάδα βιολογικού καθαρισμού αφορά τα λύματα που προέρχονται από την παραγωγή σαπουνιού και καλλυντικού.
- β) Η διαχείριση επιστροφών από την παραγωγή πλαστικών ανατίθεται σε αδειοδοτημένες εταιρείες επεξεργασίας αποβλήτων, η οποίες και αναλαμβάνουν τη συλλογή, μεταφορά, αξιοποίηση και διάθεσή τους.
- γ) Η απόρριψη ακατάλληλων χημικών υλών και προϊόντων γίνεται από αδειοδοτημένες εταιρείες διαχείρισης και απόρριψης χημικών αποβλήτων.

7.2 Εργασιακά Ζητήματα

Η εταιρεία δεν κάνει διακρίσεις στην επιλογή, στην πρόσληψη, στις αποδοχές, στην κατάρτιση αλλά και στην ανάθεση των καθηκόντων των εργαζομένων της με βάση τη φυλετική ή εθνική καταγωγή, το φύλο, την ηλικία, την θρησκεία και τις θρησκευτικές πεποιθήσεις, την οικογενειακή κατάσταση ή την ύπαρξη κάποιας μορφής αναπηρίας. Οι αποδοχές των εργαζομένων καθορίζονται σύμφωνα με την εργασιακή εμπειρία, την θεωρητική κατάρτιση, τα προσόντα, την αποδοτικότητα και τις ικανότητες αυτών.

Ο μέσος όρος ανθρώπινου δυναμικού του Ομίλου ανήλθε σε 138 άτομα (αυξημένος κατά 15% σε σχέση με το προηγούμενο έτος (120 άτομα το 2018).

Η Εταιρεία παρακολουθεί την εργατική νομοθεσία συμπεριλαμβανομένων των αναφορών σχετικά με την εργασία ανηλίκων, το σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και τις συνθήκες εργασίας και είναι σε πλήρη συμφωνία με τις διατάξεις.

Η εταιρεία παρέχει διαρκή εκπαίδευση στο προσωπικό προκειμένου να αναπτύξει και να βελτιώσει τις υφιστάμενες δεξιότητές του. Η εκπαίδευση αυτή υλοποιείται είτε εσωτερικά από καταρτισμένο προσωπικό της είτε μέσω εκπαιδευτικών κέντρων με μορφή σεμιναρίων ή μακροχρόνιων προγραμμάτων.

Η Εταιρεία τηρεί σύμβαση συνεργασίας με εξωτερικό συνεργάτη, ο οποίος φροντίζει για την παροχή Τεχνικού Ασφαλείας και Ιατρού Εργασίας, με αρμοδιότητες σχετικές με προληπτικά θέματα που άπτονται της υγιεινής και ασφάλειας και θεμάτων υγείας του προσωπικού.

ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΤΑΚΤΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 4 ΠΑΡ. 8 ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ 3556/2007.

Η παρούσα επεξηγηματική έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου υποβάλλεται προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Εταιρείας βάσει της παραγράφου 8 του άρθρου 4 του νόμου 3556/2007, και έχει συνταχθεί σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 7 του άρθρου 4 του ανωτέρω αναφερόμενου νόμου.

(α) Διάρθρωση μετοχικού κεφαλαίου

Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας ανέρχεται στο ποσό των δέκα τεσσάρων εκατομμυρίων οκτακοσίων δεκαεννιά χιλιάδων οκτακοσίων εξήντα ενός ευρώ και ενενήντα λεπτών (14.819.861,90), διαιρούμενο σε εικοσιπέντε εκατομμύρια εκατόν δέκα οκτώ χιλιάδες τετρακόσιες δέκα (25.118.410) κοινές ονομαστικές μετά ψήφου μετοχές, ονομαστικής αξίας 0,59 ευρώ η κάθε μία.

Οι μετοχές της Εταιρείας είναι εισηγμένες προς διαπραγμάτευση στη Γενική Κατηγορία (Κύρια Αγορά) της Αγοράς Αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών.

Τα δικαιώματα των μετόχων της Εταιρείας που πηγάζουν από τη μετοχή της είναι ανάλογα με το ποσοστό του κεφαλαίου, στο οποίο αντιστοιχεί η καταβεβλημένη ονομαστική αξία της μετοχής. Κάθε μετοχή ενσωματώνει όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που προβλέπει ο νόμος και το καταστατικό της Εταιρείας και ειδικότερα:

- Το δικαίωμα συμμετοχής και ψήφου στη Γενική Συνέλευση της Εταιρείας.
- Το δικαίωμα επί του μερίσματος από τα ετήσια ή τα κατά την εκκαθάριση κέρδη της Εταιρείας.
- Το δικαίωμα ανάληψης της εισφοράς κατά την εκκαθάριση.
- Το κατ' αρχήν δικαίωμα προτίμησης σε κάθε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας με μετρητά και την ανάληψη νέων μετοχών.
- Το δικαίωμα λήψης αντιγράφων των χρηματοοικονομικών καταστάσεων και των εκθέσεων των ορκωτών ελεγκτών και της έκθεσης διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας.

(β) Περιορισμοί στη μεταβίβαση μετοχών της Εταιρείας

Η μεταβίβαση των μετοχών της Εταιρείας, οι οποίες είναι άυλες και εισηγμένες στη Γενική Κατηγορία (Κύρια Αγορά) της Αγοράς Αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών, γίνεται όπως ορίζει ο νόμος και δεν υφίστανται εκ του καταστατικού της περιορισμοί στη μεταβίβασή τους.

(γ) Σημαντικές άμεσες ή έμμεσες συμμετοχές κατά την έννοια των άρθρων 9 έως 11 του νόμου 3556/2007

Με βάση τη συμμετοχή στην τελευταία τακτική γενική συνέλευση των μετόχων κατά την 27.02.2020 βάσει του άρθρου 14 του ν. 3556/2007, -τα πρόσωπα που ελέγχουν ποσοστό μεγαλύτερο από 5% του συνόλου των μετοχών και των δικαιωμάτων ψήφου παρατίθεται στον κάτωθι πίνακα:

Ονοματεπώνυμο ή Επωνυμία Μετόχου	Μετοχές που αναλογούν (σε τεμάχια)	ΠΟΣΟΣΤΟ
RAGUSO Co Ltd	15.726.173	62,61%

Το σύνολο του εταιρικού κεφαλαίου της εταιρείας Raguso Limited, κατέχεται από την εταιρεία Bolelli CO. Limited. Οι τελικοί δικαιούχοι του συνόλου του εταιρικού κεφαλαίου της Bolelli CO. Limited είναι ο κος Γεώργιος Γκάτζαρος (πρόεδρος του Δ.Σ. της εταιρείας ΠΑΠΟΥΤΣΑΝΗΣ ΑΒΕΕ) και ο κος Μενέλαος Τασόπουλος (αντιπρόεδρος του Δ.Σ. της εταιρείας ΠΑΠΟΥΤΣΑΝΗΣ ΑΒΕΕ), με ποσοστό 50% έκαστος.

(δ) Κάτοχοι μετοχών που παρέχουν ειδικά δικαιώματα ελέγχου

Δεν υφίστανται μετοχές της Εταιρείας που παρέχουν στους κατόχους τους ειδικά δικαιώματα ελέγχου.

(ε) Περιορισμοί στο δικαίωμα ψήφου - Προθεσμίες άσκησης σχετικών δικαιωμάτων

Δεν προβλέπονται στο καταστατικό της Εταιρείας περιορισμοί του δικαιώματος ψήφου που απορρέουν από τις μετοχές της.

(στ) Συμφωνίες Μετόχων για περιορισμούς στη μεταβίβαση μετοχών ή στην άσκηση δικαιωμάτων ψήφου

Δεν έχουν περιέλθει σε γνώση της Εταιρείας συμφωνίες μετόχων που να συνεπάγονται περιορισμούς στη μεταβίβαση μετοχών ή περιορισμούς στην άσκηση δικαιωμάτων ψήφου.

(ζ) Κανόνες διορισμού/ αντικατάστασης μελών ΔΣ και τροποποίησης Καταστατικού εφόσον διαφοροποιούνται από τα προβλεπόμενα στον ν. 4548/2018.

Οι κανόνες που προβλέπονται στο Καταστατικό της Εταιρείας για το διορισμό/αντικατάσταση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και τροποποίηση του Καταστατικού δεν διαφοροποιούνται από τα προβλεπόμενα στον ν. 4548/2018, γίνεται όμως χρήση των δυνατοτήτων που δίδουν οι νόμοι αυτοί στην περίπτωση κένωσης θέσης μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου, ως κατωτέρω:

1. Αν για οιονδήποτε λόγο κενωθεί θέση μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου:

α. Εάν υπάρχει αναπληρωματικό Μέλος ή αναπληρωματικά Μέλη εκλεγμένα από τη Γενική Συνέλευση της Εταιρείας, καλύπτει ή καλύπτουν την κενωθείσα θέση ή θέσεις, κατά τη σειρά εκλογής τους.

β. Εάν δεν υπάρχουν, το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί είτε να συνεχίσει τη διαχείριση και την εκπροσώπηση της Εταιρείας, εφόσον τα εναπομείναντα Μέλη υπερβαίνουν το ήμισυ του συνολικού αριθμού των Μελών πριν από την κένωση της θέσης ή θέσεων, αλλά σε κάθε περίπτωση τα μέλη αυτά δεν επιτρέπεται να είναι λιγότερα των τριών, είτε, εφόσον τα εναπομείναντα Μέλη είναι τουλάχιστον τρία (3), να εκλέξουν αναπληρωματικό Μέλος ή αναπληρωματικά Μέλη για την πλήρωση της θέσης ή των θέσεων και για το υπόλοιπο της θητείας του Μέλους που αναπληρώνεται ή των Μελών που αναπληρώνονται. Η εκλογή αυτή ανακοινώνεται στην αμέσως επόμενη τακτική ή έκτακτη Γενική Συνέλευση, η οποία μπορεί να αντικαταστήσει τους εκλεγέντες, και εάν ακόμη δεν αναγράφεται σχετικό θέμα στην ημερήσια διάταξη.

Η επιλογή μίας εκ των δύο ανωτέρω υπό β. λύσεων γίνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο κατά την απόλυτη κρίση του. Μπορεί βεβαίως το Διοικητικό Συμβούλιο να αναπληρώσει κάποιες μόνο από τις κενωθείσες θέσεις, υπό την προϋπόθεση ότι τα Μέλη μετά την μερική αναπλήρωση υπερβαίνουν το ήμισυ του συνολικού αριθμού των Μελών πριν από την κένωση της θέσης ή θέσεων.

2. Το καταστατικό της Εταιρείας έχει εναρμονισθεί με τις διατάξεις του νόμου 4548/2018 για τις ανώνυμες εταιρείες.

(η) Αρμοδιότητα του Δ.Σ. για έκδοση νέων μετοχών / αγορά ιδίων μετοχών σύμφωνα με το άρθρο 49 του ν. 4548/2018.

1. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 24 παρ. 1 περ. β. του ν. 4548/2018, το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας έχει το δικαίωμα, κατόπιν σχετικής απόφασης της Γενικής Συνέλευσης που υπόκειται στις διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 13 του ν. 4548/2018, να αυξάνει το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας με την έκδοση νέων μετοχών, με απόφασή του που λαμβάνεται με πλειοψηφία τουλάχιστον των δύο τρίτων (2/3) του συνόλου των μελών του. Στην περίπτωση αυτή, το μετοχικό κεφάλαιο μπορεί να αυξάνεται κατά τον ισχύοντα ν. 4548/2018 μέχρι το τριπλάσιο του ποσού του κεφαλαίου που είναι καταβεβλημένο κατά την ημερομηνία που χορηγήθηκε στο Διοικητικό Συμβούλιο η εν λόγω εξουσία από τη Γενική Συνέλευση. Η ως άνω εξουσία του Διοικητικού Συμβουλίου μπορεί να ανανεώνεται από τη Γενική Συνέλευση για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει την πενταετία για κάθε ανανέωση.

2. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 113 παρ. 4 του ν.4548/2018, ελήφθη στις 27.02.2020 απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης που επιτρέπει στο Διοικητικό Συμβούλιο να θεσπιστεί πρόγραμμα διάθεσης μετοχών, με τη μορφή δικαιωμάτων προαίρεσης απόκτησης μετοχών (stock options) υπό όποιους όρους εντός του πλαισίου του νόμου κρίνει το Διοικητικό Συμβούλιο σκόπιμο, αλλά υπό τους εξής περιορισμούς:

α) τα προς διάθεση δικαιώματα θα αντιστοιχούν κατ' ανώτατο όριο σε 250.000 μετοχές, ως ο αριθμός τους έχει, νοουμένου ότι ο αριθμός αυτός θα αναπροσαρμόζεται σε περίπτωση εταιρικών πράξεων που χωρίς νέες εισφορές οδηγούν σε αλλαγή του συνολικού αριθμού μετοχών, όπως για παράδειγμα διαίρεση ή συνένωση μετοχών, ώστε το ποσοστό που αντιπροσωπεύει επί του συνολικού αριθμού των μετοχών να μένει σταθερό

β) οι προς διάθεση μετοχές θα προκύπτουν από αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας με καταβολή μετρητών

Οι λοιποί όροι του προγράμματος θα ορισθούν από το Διοικητικό Συμβούλιο με την απόφαση που θα θεσπίσει το πρόγραμμα και θα λάβει όλες τις σχετικές με αυτό αποφάσεις. Η παρεχόμενη εξουσιοδότηση του Διοικητικού Συμβουλίου θα ισχύει για ένα έτος από τις 27.02.2020, νοουμένου φυσικά ότι η χρονική προθεσμία αυτή αφορά μόνον στη θέσπιση και όχι στη λήξη του προγράμματος.

Σε περίπτωση που η κάλυψη του ποσού των αυξήσεων του μετοχικού κεφαλαίου που θα λάβουν χώρα σε εναρμόνιση με το πρόγραμμα διάθεσης μετοχών που θα θεσπίσει το Διοικητικό Συμβούλιο δεν είναι πλήρης, το μετοχικό κεφάλαιο θα αυξάνεται μέχρι το ποσό της αντίστοιχης κάλυψης σύμφωνα με το άρθρο 28 ν. 4548/2018.

3. Με ευθύνη των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας, η Εταιρεία δύναται η ίδια ή με πρόσωπο το οποίο ενεργεί στο όνομά του, αλλά για λογαριασμό της, να αποκτήσει δικές της μετοχές, μετά από έγκριση της Γενικής Συνέλευσης και με τους ειδικότερους όρους και διαδικασίες του άρθρου 49 του ν. 4548/2018.

(θ) Σημαντικές συμφωνίες της Εταιρίας που ισχύουν / τροποποιούνται/ λήγουν σε περίπτωση αλλαγής στον έλεγχο της Εταιρίας κατόπιν δημόσιας πρότασης.

Δεν υφίστανται σημαντικές συμφωνίες οι οποίες τίθενται σε ισχύ, τροποποιούνται ή λήγουν σε περίπτωση αλλαγής στον έλεγχο της Εταιρείας κατόπιν δημόσιας πρότασης.

(ι) Συμφωνίες αποζημίωσης μελών ΔΣ ή προσωπικού σε περίπτωση παραίτησης/ απόλυσης χωρίς βάσιμο λόγο ή τερματισμού θητείας/ απασχόλησης λόγω δημόσιας πρότασης

Δεν υπάρχουν συμφωνίες της Εταιρείας με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ή με το προσωπικό της, οι οποίες προβλέπουν την καταβολή αποζημίωσης σε περίπτωση παραίτησης ή απόλυσης χωρίς βάσιμο λόγο ή τερματισμού της θητείας ή της απασχόλησής τους εξαιτίας της δημόσιας πρότασης.

ΔΗΛΩΣΗ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΚΑΤ' ΑΡ. 152 ΚΑΙ 153 ΤΟΥ Ν 4548/2018

Η παρούσα Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης συντάσσεται σύμφωνα με το άρθρο 152 του ν. 4548/2018 όπως ισχύει.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ**ΕΙΣΑΓΩΓΗ****1. Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης**

1.1 Γνωστοποίηση οικειοθελούς συμμόρφωσης της Εταιρείας με τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης
1.2 Αποκλίσεις από τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης και αιτιολόγηση αυτών. Ειδικές διατάξεις - πρακτικές του Κώδικα για εισηγμένες εταιρείες - που δεν εφαρμόζει η Εταιρεία και εξήγηση των λόγων της μη εφαρμογής

1.3 Πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης που εφαρμόζει η Εταιρεία επιπλέον των προβλέψεων του νόμου

2. Κύρια Χαρακτηριστικά των Συστημάτων Εσωτερικού Ελέγχου και Διαχείρισης Κινδύνων σε Σχέση με τη Διαδικασία Σύνταξης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

2.1 Γενικά

2.2 Δικλείδες ασφαλείας διαδικασίας σύνταξης χρηματοοικονομικών καταστάσεων

3. Διοικητικό Συμβούλιο

3.1 Σύνθεση και τρόπος λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου

3.2 Πληροφορίες για τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου

3.3 Επιτροπή Ελέγχου

3.4 Λοιπά διαχειριστικά, εποπτικά όργανα ή επιτροπές της εταιρείας

3.5. Πολιτική Πολυμορφίας στη σύνθεση των διοικητικών, διαχειριστικών και εποπτικών οργάνων της Εταιρείας

4. Πληροφοριακά στοιχεία που απαιτούνται κατά το άρθρο 10 παράγραφος 1 περιπτώσεις γ', δ', στ', η' της οδηγίας 2004/25/ΕΚ, σχετικά με τις δημόσιες προσφορές εξαγοράς**ΕΙΣΑΓΩΓΗ**

Ο όρος «εταιρική διακυβέρνηση» περιγράφει τον τρόπο με τον οποίο οι εταιρείες διοικούνται και ελέγχονται. Η εταιρική διακυβέρνηση αρθρώνεται ως ένα σύστημα σχέσεων ανάμεσα στη Διοίκηση της Εταιρείας, το Διοικητικό Συμβούλιο, τους μετόχους και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη, συνιστά τη δομή μέσω της οποίας προσεγγίζονται και τίθενται οι στόχοι της Εταιρείας, προσδιορίζονται τα μέσα επίτευξης των στόχων αυτών και καθίσταται δυνατή η παρακολούθηση της απόδοσης της Διοίκησης κατά την διαδικασία εφαρμογής των ανωτέρω.

Στην Ελλάδα, το πλαίσιο εταιρικής διακυβέρνησης έχει αναπτυχθεί κυρίως μέσω της υιοθέτησης υποχρεωτικών κανόνων, όπως ο ν. 3016/2002 και η απόφαση 5/204/2000 της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, που, μεταξύ άλλων, επιβάλλουν τη συμμετοχή μη εκτελεστικών και ανεξάρτητων μη εκτελεστικών μελών στα ΔΣ των ελληνικών εταιρειών των οποίων οι μετοχές είναι εισηγμένες σε οργανωμένη αγορά στην Ελλάδα, τη θέσπιση και τη λειτουργία μονάδας εσωτερικού ελέγχου και την υιοθέτηση εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας με ελάχιστο υποχρεωτικό περιεχόμενο σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις. Επιπλέον, άλλες νομοθετικές πράξεις ενσωμάτωσαν στο ελληνικό νομοθετικό πλαίσιο τις ευρωπαϊκές οδηγίες εταιρικού δικαίου ή εφήρμοσαν ευρωπαϊκούς κανονισμούς, δημιουργώντας νέους κανόνες εταιρικής διακυβέρνησης, όπως ο ν. 4449/2017, που επιβάλλει, μεταξύ άλλων, τη λειτουργία επιτροπής ελέγχου και ο ν. 3884/2010 που αφορά σε δικαιώματα των μετόχων και πρόσθετες εταιρικές υποχρεώσεις γνωστοποιήσεων προς τους μετόχους στο πλαίσιο της προετοιμασίας

της Γενικής τους Συνέλευσης καθώς και σημαντικές υποχρεώσεις γνωστοποίησης, όσον αφορά, μεταξύ άλλων, στο ιδιοκτησιακό καθεστώς και τη διακυβέρνηση μιας εταιρείας. Τέλος, ο νόμος περί ανωνύμων εταιρειών (ν. 4548/2018) περιλαμβάνει τους βασικούς κανόνες της εταιρικής διακυβέρνησης των ανωνύμων εταιρειών.

1. Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης

1.1 Γνωστοποίηση οικειοθελούς συμμόρφωσης της Εταιρείας με τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης

Η Εταιρεία έχει αποφασίσει να υιοθετήσει τον **Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης του Συνδέσμου Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (ΣΕΒ) για τις Εισηγμένες Εταιρείες** (καλούμενος εφεξής «Κώδικας»). Ο Κώδικας αυτός βρίσκεται στον ιστότοπο του ΣΕΒ, στην κάτωθι ηλεκτρονική διεύθυνση:

http://www.sev.org.gr/Uploads/pdf/kodikas_etairikis_diakivernisis_GR_20131003.pdf

Εκτός του ιστοτόπου του ΣΕΒ, ο Κώδικας είναι διαθέσιμος σε όλο το προσωπικό και σε έντυπη μορφή στη Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών και στη Διεύθυνση Ανθρωπίνου Δυναμικού καθώς και στην επίσημη ιστοσελίδα της Εταιρείας στην κάτωθι ηλεκτρονική διεύθυνση: <http://www.papoutsanis.gr/corporate-governance.php?id=3&lang=gr>

1.2 Αποκλίσεις από τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης και αιτιολόγηση αυτών. Ειδικές διατάξεις - πρακτικές του Κώδικα για εισηγμένες εταιρείες - που δεν εφαρμόζει η Εταιρεία και εξήγηση των λόγων της μη εφαρμογής

Η Εταιρεία βεβαιώνει με την παρούσα δήλωση ότι εφαρμόζει τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας οι οποίες διαμορφώνουν τις ελάχιστες απαιτήσεις που πρέπει να πληροί οιοσδήποτε Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης, εφαρμοζόμενος από εταιρεία οι μετοχές της οποίας διαπραγματεύονται μόνο σε οργανωμένη αγορά στην Ελλάδα.

Οι εν λόγω ελάχιστες απαιτήσεις ενσωματώνονται κατά την ημερομηνία της παρούσας στον ως άνω Κώδικα, τον οποίο η Εταιρεία έχει υιοθετήσει εφαρμόζει. Ο Κώδικας, ωστόσο, περιέχει, πέραν των ελαχίστων απαιτήσεων, και μια σειρά από ειδικές διατάξεις από τις οποίες επιτρέπεται, κατά περίπτωση, η απόκλιση.

Η Εταιρεία αποκλίνει ή δεν εφαρμόζει στο σύνολό τους ορισμένες διατάξεις του Κώδικα που αφορούν «Ειδικές πρακτικές για εισηγμένες εταιρείες», καθ' ό μέτρο αυτό είναι επιτρεπτό από την κείμενη νομοθεσία. Κατωτέρω αναφέρονται αναλυτικά οι εν λόγω αποκλίσεις (στο τέλος κάθε παραγράφου αναφέρεται η αρίθμηση του Κώδικα των σχετικών ειδικών πρακτικών).

Επισημαίνεται ότι στην αναφορά που ακολουθεί περιλαμβάνονται και οι εξαιρέσεις για ειδικές πρακτικές για εισηγμένες εταιρείες μικρότερου μεγέθους, ήτοι, που δεν συμπεριλαμβάνονται στους δείκτες FTSE/ATHEX 20 και FTSE/ATHEX Mid 40, για τις οποίες ο Κώδικας προβλέπει στο Παράρτημα 1 αυτού τη δυνατότητα εξαίρεσής τους από την υποχρέωση εξήγησης της μη συμμόρφωσης με αυτές, καθ' ό μέτρο όμως αυτό είναι επιτρεπτό από την κείμενη νομοθεσία.

Αναφορικά με το Διοικητικό Συμβούλιο και τα μέλη του

Ρόλος και αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου

- το Διοικητικό Συμβούλιο δεν έχει προβεί σε σύσταση ειδικής, ξεχωριστής επιτροπής, η οποία προϋσταται στη διαδικασία υποβολής υποψηφιοτήτων για εκλογή στο Δ.Σ. και προετοιμάζει προτάσεις προς το Δ.Σ. όσον αφορά στις αμοιβές των εκτελεστικών μελών και των βασικών ανώτατων στελεχών,

δεδομένου ότι αφενός η πολιτική της Εταιρείας σε σχέση με τις αμοιβές αυτές είναι σταθερή και διαμορφωμένη, αφετέρου διότι ενόψει του μεγέθους της Εταιρείας η ύπαρξη τέτοιων επιτροπών δεν αξιολογείται ως απολύτως αναγκαία. Α / (1.2)

Ρόλος και απαιτούμενες ιδιότητες του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου

- δεν θεσπίζεται ρητή διάκριση μεταξύ των αρμοδιοτήτων του Προέδρου και του Διευθύνοντος Συμβούλου, ούτε κρίνεται σκόπιμη ενόψει της οργανωτικής δομής και λειτουργίας αλλά και του μεγέθους της Εταιρείας η δημιουργία της διάκρισης αυτής. Α III (3.1)
- το Δ.Σ. δεν διορίζει ανεξάρτητο Αντιπρόεδρο προερχόμενο από τα ανεξάρτητα μέλη του, αλλά εκτελεστικό Αντιπρόεδρο, καθώς αξιολογείται ως προέχουσα σημασία η εκ μέρους του Αντιπροέδρου συνδρομή του Προέδρου του ΔΣ στην άσκηση των εκτελεστικών του καθηκόντων. Α III (3.3 & 3.4)

Ανάδειξη υποψηφίων μελών του Διοικητικού Συμβουλίου

- δεν υφίσταται επιτροπή ανάδειξης υποψηφιοτήτων για το Δ.Σ., καθώς λόγω της δομής και λειτουργίας της Εταιρείας η συγκεκριμένη επιτροπή δεν αξιολογείται ως απαραίτητη επί του παρόντος. Α V (5.4 έως 5.8)

Λειτουργία του Διοικητικού Συμβουλίου

- το Δ.Σ. στην αρχή κάθε ημερολογιακού έτους δεν υιοθετεί ημερολόγιο συνεδριάσεων και 12μηνο πρόγραμμα δράσης, δυνάμενο να αναθεωρηθεί ανάλογα με τις ανάγκες της Εταιρείας, καθώς όλα τα μέλη αυτού είναι κάτοικοι νομού Αττικής, είναι ευχερής η σύγκληση και συνεδρίαση του Δ.Σ., όταν το επιβάλλουν οι ανάγκες της Εταιρείας ή ο νόμος, χωρίς την ύπαρξη προκαθορισμένου προγράμματος δράσεως. Α VI (6.1)
- δεν υφίσταται προς το παρόν πρόβλεψη για υποστήριξη του ΔΣ κατά την άσκηση του έργου του από ικανό, εξειδικευμένο και έμπειρο εταιρικό γραμματέα, καθώς τα βασικά καθήκοντα του εξυπηρετούνται πλήρως από άλλες υπηρεσίες της Εταιρείας. Α VI (6.2, 6.3)
- δεν υφίσταται πρόβλεψη για ύπαρξη προγραμμάτων εισαγωγικής ενημέρωσης για τα νέα μέλη του Δ.Σ. αλλά και την διαρκή επαγγελματική κατάρτιση και επιμόρφωση για τα υπόλοιπα μέλη, δεδομένου ότι προτείνονται προς εκλογή ως μέλη του ΔΣ πρόσωπα που διαθέτουν ικανή και αποδεδειγμένη εμπειρία και οργανωτικές-διοικητικές ικανότητες. Α VI (6.5).
- δεν υφίσταται πρόβλεψη για παροχή επαρκών πόρων προς τις επιτροπές του Δ.Σ. για την εκπλήρωση των καθηκόντων τους και για την πρόσληψη εξωτερικών συμβούλων στο βαθμό που χρειάζονται, καθώς δεν υπάρχουν επιτροπές του ΔΣ, πλην της Επιτροπής Ελέγχου, ως νόμος ορίζει, και οι σχετικοί πόροι, όπου είναι αναγκαίο, εγκρίνονται ανά περίπτωση από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας, με βάση τις εκάστοτε εταιρικές ανάγκες. Α V (6.9).

Αξιολόγηση του Διοικητικού Συμβουλίου

- δεν υφίσταται θεσμοθετημένη διαδικασία με σκοπό την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του Δ.Σ. και των επιτροπών του ούτε αξιολογείται η επίδοση του Προέδρου του Δ.Σ. κατά την διάρκεια διαδικασίας στην οποία προΐσταται ο ανεξάρτητος Αντιπρόεδρος ή άλλο μη εκτελεστικό μέλος του Δ.Σ. ελλείψει ανεξάρτητου Αντιπροέδρου. Εκτός από την αξιολόγηση του ΔΣ μέσω της Έκθεσης Πεπραγμένων του από την ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων, το ΔΣ παρακολουθεί και επανεξετάζει την υλοποίηση των αποφάσεών του σε ετήσια βάση. Δεν υφίσταται, πλέον των ανωτέρων σύστημα αξιολόγησης του Δ.Σ. και των επιτροπών του Α VII (7.1, 7.2 και 7.3).

Αναφορικά με τον εσωτερικό έλεγχοΣύστημα εσωτερικού ελέγχου

Δεν διατίθενται ιδιαίτερα κονδύλια στην Επιτροπή Ελέγχου για τη χρήση υπηρεσιών εξωτερικών συμβούλων, καθώς η σύνθεση της Επιτροπής και οι εξειδικευμένες γνώσεις και εμπειρία των μελών αυτής διασφαλίζουν την αποτελεσματική λειτουργία της. Β / (1.9)

Αναφορικά με τις αμοιβέςΕπίπεδο και διάρθρωση των αμοιβών

- δεν υφίσταται επιτροπή αμοιβών, η οποία έχει ως αντικείμενο τον καθορισμό των αμοιβών των εκτελεστικών και μη εκτελεστικών μελών του Δ.Σ. και κατά συνέπεια δεν υπάρχουν ρυθμίσεις για τα καθήκοντα της εν λόγω επιτροπής, την συχνότητα συνεδριάσεών της και για άλλα θέματα που αφορούν την λειτουργία της. Η σύσταση της εν λόγω επιτροπής, ενόψει της δομής και λειτουργίας της Εταιρείας δεν έχει αξιολογηθεί ως αναγκαία μέχρι σήμερα.

Οι εν γένει αμοιβές του Προέδρου του ΔΣ, του Διευθύνοντος Συμβούλου καθώς και των μελών του ΔΣ, εκτελεστικών και μη, προβλέπονται από την εγκριθείσα με την από 16.07.2019 Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας Πολιτική Αποδοχών, εξειδικεύονται από τις αποφάσεις ΔΣ και δημοσιοποιούνται επαρκώς στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, βάσει του ΔΛΠ 24 και στην Έκθεση Αποδοχών που η Εταιρεία υποχρεούται να δημοσιεύει ετησίως κατά τον ν. 4548/2018, επί της οποίας συζητεί και ψηφίζει η Γενική Συνέλευση συμβουλευτικά.

Δεν έχει συμφωνηθεί για κανένα μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου "πακέτο αποζημίωσης".

Οι συμβάσεις εργασίας των εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνουν τη δυνατότητα επιμισθίου.

Η Γενική Συνέλευση των μετόχων

- δεν παρατηρήθηκε κάποια απόκλιση, εκτός της εξαίρεσης που παρέχει ο κώδικας, σύμφωνα με το Παράρτημα 1, για τις πληροφορίες στην αγγλική γλώσσα. Δ // (2.1)

1.3 Πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης που εφαρμόζει η Εταιρεία επιπλέον των προβλέψεων του νόμου

Η Εταιρεία δεν εφαρμόζει άλλες πρακτικές επιπλέον των προβλέψεων του σχετικού με την εταιρική διακυβέρνηση ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου.

2. Κύρια Χαρακτηριστικά των Συστημάτων Εσωτερικού Ελέγχου και Διαχείρισης Κινδύνων σε Σχέση με τη Διαδικασία Σύνταξης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων και Χρηματοοικονομικών Αναφορών

Το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου και Διαχείρισης Κινδύνων της Εταιρείας σε σχέση με τη διαδικασία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων και των χρηματοοικονομικών αναφορών περιλαμβάνει δικλείδες ασφαλείας και ελεγκτικούς μηχανισμούς σε διάφορα επίπεδα μέσα στον Οργανισμό όπως περιγράφεται παρακάτω:

2.1 ΓενικάΑναγνώριση, αξιολόγηση, μέτρηση και διαχείριση κινδύνων:

Η αναγνώριση και αξιολόγηση των κινδύνων γίνεται κυρίως κατά την φάση κατάρτισης του στρατηγικού σχεδιασμού και του ετήσιου επιχειρηματικού προγράμματος. Τα θέματα που εξετάζονται ποικίλουν ανάλογα με τις συνθήκες της αγοράς και της βιομηχανίας και περιλαμβάνουν ενδεικτικά εξελίξεις και τάσεις στις αγορές που δραστηριοποιείται η εταιρεία ή αποτελούν σημαντικές πηγές πρώτων υλών,

αλλαγές τεχνολογίας, μακροοικονομικούς δείκτες και ανταγωνιστικό περιβάλλον. Το Δ.Σ. πραγματοποιεί ετήσια επανεξέταση της εταιρικής στρατηγικής, των κυρίων επιχειρηματικών κινδύνων και των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου.

Σχεδιασμός και παρακολούθηση / Προϋπολογισμός:

Η πορεία της Εταιρείας παρακολουθείται μέσω λεπτομερούς προϋπολογισμού. Η εξέλιξη των οικονομικών μεγεθών της Εταιρείας εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από εξωγενείς παράγοντες που είναι οι τιμές πρώτων υλών και άλλοι παράγοντες της αγοράς. Για το λόγο αυτό ο προϋπολογισμός αναπροσαρμόζεται σε τακτά διαστήματα για να λάβει υπόψη τις αλλαγές αυτές. Η Διοίκηση της Εταιρείας παρακολουθεί την εξέλιξη των οικονομικών μεγεθών της εταιρείας μέσω τακτικών αναφορών, συγκρίσεων με τον προϋπολογισμό καθώς και συναντήσεων της διοικητικής ομάδας.

Επάρκεια Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου:

Η Διοίκηση της Εταιρείας έχει σχεδιάσει και εκτελεί διαρκείς εποπτικές δραστηριότητες, οι οποίες είναι ενσωματωμένες στη λειτουργία της Εταιρείας κι οι οποίες διασφαλίζουν ότι το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου διατηρεί διαχρονικά την αποτελεσματικότητά του. Η Εταιρεία διενεργεί και περιοδικές μεμονωμένες αξιολογήσεις ως προς την καταλληλότητα του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου, οι οποίες υλοποιούνται κατά κύριο λόγο μέσω της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου.

Η Εταιρεία διαθέτει ανεξάρτητη Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου, η οποία μεταξύ άλλων διασφαλίζει ότι οι διαδικασίες αναγνώρισης και διαχείρισης κινδύνων που εφαρμόζονται από τη Διοίκηση της Εταιρείας είναι επαρκείς, διασφαλίζει την αποτελεσματική λειτουργία του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου και την ποιότητα και αξιοπιστία της παρεχόμενης πληροφόρησης από τη Διοίκηση προς το ΔΣ αναφορικά με το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου.

Η επάρκεια του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου παρακολουθείται σε συστηματική βάση από την Επιτροπή Ελέγχου μέσω αμφίδρομης επικοινωνίας με την Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου.

Πρόληψη και καταστολή της χρηματοοικονομικής απάτης:

Στο πλαίσιο της διαχείρισης κινδύνων οι περιοχές οι οποίες θεωρούνται υψηλού κινδύνου για χρηματοοικονομική απάτη παρακολουθούνται με τα κατάλληλα συστήματα ελέγχου και ανάλογα αυξημένες δικλείδες ασφαλείας. Ενδεικτικά αναφέρεται η ύπαρξη οργανογράμματος, κανονισμού λειτουργίας, καθώς και λεπτομερών διαδικασιών και εγκριτικών ορίων. Επίσης, επιπλέον των ελεγκτικών μηχανισμών που εφαρμόζει κάθε διεύθυνση, όλες οι δραστηριότητες της Εταιρείας υπόκεινται σε ελέγχους από την Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου.

Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας:

Η Εταιρεία έχει συντάξει σχετικό Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας, τον οποίο έχει εγκρίνει το Δ.Σ. Στο πλαίσιο του Κανονισμού ορίζονται και οι αρμοδιότητες και ευθύνες των βασικών θέσεων εργασίας, προάγοντας έτσι τον επαρκή διαχωρισμό αρμοδιοτήτων εντός της Εταιρείας.

Δικλείδες ασφαλείας στα πληροφοριακά συστήματα:

Η Εταιρεία έχει αναπτύξει ένα πλαίσιο παρακολούθησης και ελέγχου των πληροφοριακών συστημάτων της, το οποίο ορίζεται από επιμέρους ελεγκτικούς μηχανισμούς, πολιτικές και διαδικασίες. Μεταξύ αυτών είναι ο καθορισμός συγκεκριμένων δικαιωμάτων εισόδου για όλους τους εργαζομένους ανάλογα με τη θέση και το ρόλο που κατέχουν, ενώ τηρείται επίσης και σχετικό αρχείο εισόδου στα συστήματα της Εταιρείας.

2.2 Δικλείδες ασφαλείας διαδικασίας σύνταξης χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Ως μέρος των διαδικασιών σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας, υφίστανται και λειτουργούν συγκεκριμένες δικλείδες ασφαλείας, οι οποίες σχετίζονται με τη χρήση εργαλείων και μεθοδολογιών κοινώς αποδεκτών βάσει των διεθνών πρακτικών. Οι βασικότερες περιοχές στις οποίες λειτουργούν δικλείδες ασφαλείας που σχετίζονται με την κατάρτιση των χρηματοοικονομικών αναφορών και χρηματοοικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας είναι οι εξής:

Οργάνωση - Κατανομή Αρμοδιοτήτων

- Η εκχώρηση των αρμοδιοτήτων και εξουσιών τόσο στην ανώτερη Διοίκηση της εταιρείας όσο και στα μεσαία και κατώτερα στελέχη της, διασφαλίζει την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου, με παράλληλη διαφύλαξη του απαιτούμενου διαχωρισμού αρμοδιοτήτων.
- Κατάλληλη στελέχωση των οικονομικών υπηρεσιών με άτομα που διαθέτουν την απαιτούμενη τεχνική γνώση και εμπειρία για τις αρμοδιότητες που τους ανατίθενται.

Διαδικασίες λογιστικής παρακολούθησης και σύνταξης χρηματοοικονομικών καταστάσεων

- Ύπαρξη πολιτικών και τρόπου παρακολούθησης του λογιστηρίου.
- Εκπαίδευση και ενημέρωση του προσωπικού που εμπλέκεται με την κατάρτιση των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.
- Αυτόματοι έλεγχοι και επαληθεύσεις που διενεργούνται μεταξύ των διαφόρων συστημάτων πληροφόρησης ενώ απαιτείται ειδική έγκριση λογιστικών χειρισμών μη επαναλαμβανόμενων συναλλαγών.
- Οι κρίσεις και οι εκτιμήσεις της Διοίκησης που απαιτούνται για τη σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων επανεξετάζονται σε κάθε περίοδο χρηματοοικονομικής αναφοράς, σε σχέση και με τους εντοπισθέντες κινδύνους.

Διαδικασίες εσωτερικού ελέγχου των οικονομικών καταστάσεων

- Ο εσωτερικός έλεγχος στη διαδικασία κατάρτισης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων σχεδιάζεται έτσι ώστε να επιβεβαιώνονται με συγκεκριμένες διαδικασίες οι ισχυρισμοί της διοίκησης έναντι των τρίτων και των εξωτερικών ελεγκτών επί των επιμέρους κονδυλίων των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, που είναι:
Για τον Ισολογισμό: η ύπαρξη και η κυριότητα των στοιχείων, η πληρότητα, η σύμφωνη με το λογιστικό πλαίσιο επιμέτρηση και ταξινόμηση.
Για τα Αποτελέσματα: Η ύπαρξη της συναλλαγής, η αυτοτέλεια της χρήσης, η πληρότητα, η ακρίβεια και η ταξινόμηση με βάση το λογιστικό πλαίσιο.

Διαδικασίες διαφύλαξης περιουσιακών στοιχείων

- Ύπαρξη δικλίδων ασφαλείας για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία, τα αποθέματα, τα χρηματικά διαθέσιμα - επιταγές και τα λοιπά περιουσιακά στοιχεία της εταιρείας, όπως ενδεικτικά η φυσική ασφάλεια ταμείου και των αποθηκών, η απογραφή και σύγκριση των καταμετρημένων ποσοτήτων με αυτές των λογιστικών βιβλίων, η επαρκής ασφάλεια περιουσιακών στοιχείων και άλλα.

3. Διοικητικό Συμβούλιο**3.1 Σύνθεση και τρόπος λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου**

3.1.1. Ο ρόλος, οι αρμοδιότητες και οι σχετικές ευθύνες του ΔΣ περιγράφονται στο καταστατικό και συμπληρωματικά και στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας της Εταιρείας.

Το Διοικητικό Συμβούλιο ενεργώντας συλλογικά έχει τη διοίκηση και διαχείριση των εταιρικών υποθέσεων. Αποφασίζει γενικά για κάθε ζήτημα που αφορά στην Εταιρεία και ενεργεί κάθε πράξη εκτός από εκείνες που είτε από το νόμο, είτε από το καταστατικό έχει αρμοδιότητα η Γενική Συνέλευση των μετόχων.

Ενδεικτικά και όχι περιοριστικά, το Διοικητικό Συμβούλιο :

(α) Εκπροσωπεί την Εταιρεία δικαστικά και εξώδικα.

(β) Αρχίζει και διεξάγει δίκες, ενεργεί κατασχέσεις, εγγραφές προσημειώσεων και υποθηκών, συναινεί σε άρση τους, παραιτείται από προνόμια, αγωγές και ένδικα μέσα, συμβιβάζεται δικαστικά και εξώδικα και συνομολογεί διαιτησίες.

(γ) Αποκτά, συνιστά ή μεταβιβάζει εμπράγματα και ενοχικά δικαιώματα σε κινητά και ακίνητα και αποδέχεται υποχρεώσεις, συνάπτει κάθε μορφής συμβάσεις, με την επιφύλαξη των άρθρων 99 έως και 101 του ν. 4548/2018, συμμετέχει σε διαγωνισμούς δημοσίων ή άλλους καθώς και σε μειοδοτικές ή πλειοδοτικές δημοπρασίες.

(δ) Διορίζει, τοποθετεί και παύει υπαλλήλους και πράκτορες της Εταιρείας, ρυθμίζει τις απολαβές και μισθούς τους και παρέχει και ανακαλεί κάθε γενική και ειδική πληρεξουσιότητα για λογαριασμό της Εταιρείας.

(ε) Εκδίδει, αποδέχεται και υπογράφει ή εγγυάται ή οπισθογραφεί γραμμάτια σε διαταγή, συναλλαγματικές, επιταγές όπως και κάθε τίτλο σε διαταγή.

(στ) Καθορίζει γενικά τις δαπάνες της Εταιρείας.

(ζ) Ελέγχει τα βιβλία και το Ταμείο της Εταιρείας, καταρτίζει τις ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, προτείνει τις αποσβέσεις που γίνονται στις εγκαταστάσεις και στις επισφαλείς απαιτήσεις και προτείνει τα μερίσματα και τα κέρδη που θα διανεμηθούν.

(η) Κανονίζει την εσωτερική λειτουργία της Εταιρείας και εκδίδει τους σχετικούς κανονισμούς και γενικά επιχειρεί κάθε πράξη Διοίκησης της Εταιρείας και διαχείρισης της περιουσίας της και έχει κάθε εξουσία και δικαίωμα για την διαχείριση των εταιρικών συμφερόντων και την ενέργεια κάθε πράξης για την πραγμάτωση των σκοπών που επιδιώκει η Εταιρεία.

θ) Παρέχει συννόμως κάθε είδος εγγυήσεις από μέρους της εταιρείας υπέρ νομικών ή φυσικών προσώπων με τα οποία η εταιρεία έχει ή διατηρεί εμπορικές ή οικονομικές συναλλαγές προς εξυπηρέτηση των σκοπών της.

(ι) Αποφασίζει για την έκδοση ομολογιακών δανείων, πλην αυτών που αναφέρονται στα άρθρα 71 και 72 του ν. 4548/2018. Όσον αφορά στα τελευταία αυτά δάνεια, το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να αποφασίζει την έκδοση τους κατόπιν εξουσιοδότησης από τη Γενική Συνέλευση σύμφωνα με τα άρθρο 71 και 24 παράγραφος 1 του ν. 4548/2018.

3.1.2. Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί με απόφασή του να αναθέτει την άσκηση όλων ή μερικών από τα δικαιώματά του και τις εξουσίες του, που σχετίζονται με την διοίκηση, διαχείριση και εκπροσώπηση της Εταιρείας σε ένα ή περισσότερα πρόσωπα, ανεξάρτητα αν τα πρόσωπα αυτά είναι ή δεν είναι μέλη του. Τα πρόσωπα αυτά μπορούν, εφόσον προβλέπεται από τις σχετικές αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου, να αναθέτουν περαιτέρω την άσκηση των εξουσιών που τους ανατέθηκαν ή μέρους αυτών σε άλλα μέρη ή τρίτους. Ο τίτλος και η αρμοδιότητα καθενός από τα πρόσωπα αυτά καθορίζεται πάντοτε με την απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου για τον διορισμό τους.

3.1.3 Κάθε μέλος του διοικητικού συμβουλίου ευθύνεται έναντι της εταιρείας για ζημία που αυτή υφίσταται λόγω πράξης ή παράλειψης που συνιστά παράβαση των καθηκόντων του. Αν από κοινή πράξη περισσότερων μελών του διοικητικού συμβουλίου προήλθε ζημία ή αν για την ίδια ζημία ευθύνονται παράλληλα περισσότεροι, ενέχονται όλοι εις ολόκληρον. Το ίδιο ισχύει και αν έχουν ενεργήσει περισσότεροι συγχρόνως ή διαδοχικά και δεν μπορεί να εξακριβωθεί τίνος η πράξη επέφερε τη ζημία. Το δικαστήριο όμως μπορεί να αποφασίσει για επιμερισμό της ευθύνης μεταξύ των υπευθύνων, ανάλογα με τη βαρύτητα της πράξης, το βαθμό του πταίσματος και την κατανομή των καθηκόντων των μελών του διοικητικού συμβουλίου. Το δικαστήριο μπορεί να ρυθμίσει και το δικαίωμα αναγωγής των υπευθύνων μεταξύ τους. Η ευθύνη δεν υφίσταται προκειμένου για πράξεις ή παραλείψεις που στηρίζονται σε σύννομη απόφαση της γενικής συνέλευσης ή που αφορούν εύλογη επιχειρηματική απόφαση, η οποία ελήφθη (α) με καλή πίστη, (β) με βάση επαρκή, για τις συγκεκριμένες συνθήκες, πληροφόρηση και (γ) με αποκλειστικό κριτήριο την εξυπηρέτηση του εταιρικού συμφέροντος. Τα στοιχεία αυτά κρίνονται με αναφορά στο χρόνο λήψης της απόφασης. Τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου φέρουν το βάρος

απόδειξης των προϋποθέσεων της παρούσας παραγράφου. Επίσης το δικαστήριο μπορεί να θεωρήσει ότι δεν υφίσταται ευθύνη προκειμένου για πράξεις ή παραλείψεις που στηρίζονται σε εισήγηση ή γνώμη ανεξάρτητου οργάνου ή επιτροπής, που λειτουργεί στην εταιρεία, σύμφωνα με το νόμο.3.1.4 *Ασυμβίβαστα – λοιπές υποχρεώσεις*

α) Απαγορεύεται στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου που συμμετέχουν με οποιονδήποτε τρόπο στη διεύθυνση της εταιρείας, καθώς και στους διευθυντές αυτής, να ενεργούν, χωρίς άδεια της γενικής συνέλευσης ή σχετική πρόβλεψη του καταστατικού, για δικό τους λογαριασμό ή για λογαριασμό τρίτων, πράξεις που υπάγονται στους σκοπούς της εταιρείας, καθώς και να μετέχουν ως ομόρρυθμοι εταίροι ή ως μόνοι μέτοχοι ή εταίροι σε εταιρείες που επιδιώκουν τέτοιους σκοπούς. Β) Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και κάθε τρίτο πρόσωπο στο οποίο έχουν ανατεθεί από αυτό αρμοδιότητές του έχουν υποχρέωση πίστωσης απέναντι στην εταιρεία. Οφείλουν ιδίως:

α) Να μην επιδιώκουν ίδια συμφέροντα που αντιβαίνουν στα συμφέροντα της εταιρείας.

β) Να αποκαλύπτουν έγκαιρα και με επάρκεια στα υπόλοιπα μέλη του διοικητικού συμβουλίου τα ίδια συμφέροντά τους, που ενδέχεται να ανακύψουν από συναλλαγές της εταιρείας, οι οποίες εμπίπτουν στα καθήκοντά τους, καθώς και κάθε σύγκρουση των συμφερόντων τους με εκείνα της εταιρείας ή συνδεδεμένων με αυτήν επιχειρήσεων κατά την έννοια του άρθρου 32 του ν. 4308/2014, η οποία ανακύπτει κατά την άσκηση των καθηκόντων τους. Οφείλουν ομοίως να αποκαλύπτουν και κάθε σύγκρουση των συμφερόντων της εταιρείας με τα συμφέροντα των προσώπων της παραγράφου 2 του άρθρου 99 του ν. 4548/2018, εφόσον έχουν σχέση με τα πρόσωπα αυτά. Ως επαρκής αποκάλυψη θεωρείται εκείνη που περιλαμβάνει περιγραφή τόσο της συναλλαγής όσο και των ιδίων συμφερόντων. Οι εταιρείες δημοσιοποιούν τις περιπτώσεις σύγκρουσης συμφερόντων και τυχόν συμβάσεις που έχουν συναφθεί και εμπίπτουν στο άρθρο 99 του ν. 4548/2018 με την ετήσια έκθεση του διοικητικού συμβουλίου.

γ) Να τηρούν αυστηρή εχεμύθεια για τις εταιρικές υποθέσεις και τα απόρρητα της εταιρείας, τα οποία κατέστησαν γνωστά σ' αυτούς λόγω της ιδιότητάς τους ως συμβούλων.

3.1.5. Συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου

Το Διοικητικό Συμβούλιο συνέρχεται στην έδρα της Εταιρείας όποτε ο νόμος ή οι ανάγκες της Εταιρείας το απαιτούν και συγκαλείται από τον Πρόεδρο ή τον Αντιπρόεδρο που τον αναπληρώνει σε ημέρα και ώρα που ορίζονται από αυτόν. Επίσης συγκαλείται όποτε ο Πρόεδρος κρίνει τούτο σκόπιμο ή τούτο ζητηθεί από δύο Συμβούλους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον νόμο.

Τη σύγκληση του Διοικητικού Συμβουλίου μπορεί να ζητήσουν πέραν του Προέδρου ή του αναπληρωτή του δύο (2) από τα μέλη του με αίτησή τους προς τον Πρόεδρο αυτού ή τον αναπληρωτή του, οι οποίοι υποχρεούνται να συγκαλέσουν το Διοικητικό Συμβούλιο, προκειμένου αυτό να συνέλθει εντός προθεσμίας επτά (7) ημερών από την υποβολή της αίτησης. Στην αίτηση πρέπει, με ποινή απαραδέκτου, να αναφέρονται με σαφήνεια και τα θέματα που θα απασχολήσουν το Διοικητικό Συμβούλιο. Αν δεν συγκληθεί το Διοικητικό Συμβούλιο από τον πρόεδρο ή τον αναπληρωτή του εντός της ανωτέρω προθεσμίας, επιτρέπεται στα μέλη που ζήτησαν τη σύγκληση να συγκαλέσουν αυτά το Διοικητικό Συμβούλιο εντός προθεσμίας πέντε (5) ημερών από τη λήξη της ανωτέρω προθεσμίας των επτά (7) ημερών, γνωστοποιώντας τη σχετική πρόσκληση στα λοιπά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου. Το έτος 2019 πραγματοποιήθηκαν έξι συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου, στην οποία παρευρέθησαν όλα τα μέλη του. Οι υπόλοιπες αποφάσεις του ΔΣ ελήφθησαν διά της υπογραφής πρακτικού.

3.2 Πληροφορίες για τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου

Το ισχύον Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας είναι εξαμελές, όπως εξελέγη με την Τακτική Γενική Συνέλευση την 6.09.2018, και μετά την παραίτηση του κυρίου Μιχάλη Παναγή και την από 14.01.2020 απόφαση του διοικητικού συμβουλίου να συνεχίσει ως έχει τη λειτουργία του, σύμφωνα με το άρθρο 7

παρ. 3 του Καταστατικού και το άρθρο 82 αρ. 2 του ν. 4548/2018, και αποτελείται από τα ακόλουθα μέλη:

α. Γεώργιος Γκάτζαρος, Πρόεδρος, εκτελεστικό μέλος. Κατέχει πτυχίο μηχανολόγου Μηχανικού από το ΕΜΠ. Είναι ο ιδρυτής της εταιρείας GAGEO A.B.E.E. που συγχωνεύτηκε εντός του 2009 με την ΠΑΠΟΥΤΣΑΝΗΣ Α.Β.Ε.Ε. Από το 2008 έως και το 2009 ήταν σύμβουλος βιομηχανοποίησης των Εταιρειών ΠΑΠΟΥΤΣΑΝΗΣ και GAGEO.

β. Μενέλαος Τασόπουλος, Αντιπρόεδρος Διευθύνων σύμβουλος, εκτελεστικό μέλος. Είναι κάτοχος τίτλων σπουδών PhD και MPhil in Engineering & Applied Science από το Yale University, έχει Master in Industrial Engineering & Management Science από το Columbia University και Master in Chemical Engineering από το Worcester Polytechnic Institute. Επίσης, κατέχει πτυχίο Χημικού Μηχανικού από το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο. Έχει πολυετή εμπειρία στο χώρο της βιομηχανίας, ως Γενικός Διευθυντής και Διευθύνων Σύμβουλος και ως Διευθυντής Private Equity σε εμπορική τράπεζα.

γ. Μαίρη Χαϊγκουί Ισκαλατιάν, Εκτελεστικό μέλος και Οικονομική Διευθύντρια. Κατέχει πτυχίο του Οικονομικού Τμήματος του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και είναι κάτοχος M.B.A. του Πανεπιστημίου Strathclyde. Έχει πολυετή εμπειρία στο χώρο της βιομηχανίας και παροχής υπηρεσιών.

δ. Χρήστος Γεωργαλής, Μη εκτελεστικό, ανεξάρτητο μέλος. Κατέχει πτυχίο της Ανωτάτης Σχολής Οικονομικών και Εμπορικών Επιστημών (Α.Σ.Ο.Ε.Ε.). Έχει μακρόχρονη εμπειρία επί των οικονομικών θεμάτων στο χώρο της βιομηχανίας ως Οικονομικός Διευθυντής.

ε. Δημήτριος Παπουτσάνης, Μη εκτελεστικό ανεξάρτητο μέλος. Σπούδασε Business Management με ειδίκευση στο Marketing και Communications στο Adelphi University. Έχει εργαστεί στον κλάδο του marketing, των πωλήσεων και των αγορών μεγάλης πολυεθνικής εταιρείας.

στ. Γεώργιος Μηνούδης, Μη εκτελεστικό μέλος. Δικηγόρος, απόφοιτος του Πανεπιστημίου του Essex (LLB) και του Πανεπιστημίου του Λονδίνου (LLM, London School of Economics and Political Science). Απασχολείται στη Δικηγορική Εταιρεία Καρατζά & Συνεργάτες από το 2000 και είναι εταίρος της από το 2004. Εξειδικεύεται στο εμπορικό και εταιρικό δίκαιο.

Με βάση την ανωτέρω σύνθεση το Δ.Σ αποτελείται από τρία (3) εκτελεστικά και τρία (3) μη εκτελεστικά μέλη, εκ των οποίων τα δύο (2) είναι ανεξάρτητα μέλη, για τα οποία το Δ.Σ. θεωρεί ότι διατηρούν την ανεξαρτησία του, με βάση τους ορισμούς του Κώδικα.

Η θητεία του Διοικητικού Συμβουλίου είναι τριετής, λήγει την 06.09.2021 και παρατείνεται αυτόματα μέχρι την πρώτη τακτική Γενική Συνέλευση μετά από τη λήξη της θητείας του. Σε κάθε περίπτωση η θητεία δεν μπορεί να υπερβεί τα τέσσερα (4) έτη.

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου εκτός από τις δραστηριότητές τους που συνδέονται με την ιδιότητά τους και τη θέση τους στην Εταιρεία, δεν ασκούν άλλες επαγγελματικές δραστηριότητες, που να είναι σημαντικές για την Εταιρεία, με τις εξής εξαιρέσεις:

Γεώργιος Γκάτζαρος, Διαχειριστής της GAGEO Μ. ΕΠΕ, μέλος των διοικητικών συμβουλίων των εταιρειών Bolelli CO Ltd και Raguso Ltd.

Μενέλαος Τασόπουλος, μέλος των διοικητικών συμβουλίων των εταιρειών Bolelli CO Ltd και Raguso Ltd.
Γεώργιος Μηνούδης, Δικηγόρος, εταίρος της Δικηγορικής Εταιρείας «Καρατζά και Συνεργάτες».

3.3 Επιτροπή Ελέγχου

Η Εταιρεία συμμορφούμενη με τις προβλέψεις και τις επιταγές του ν. 4449/2017 έχει συστήσει Επιτροπή Ελέγχου με στόχο την υποστήριξη του Δ.Σ. στα καθήκοντά του σχετικά, μεταξύ άλλων, με τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση, τον εσωτερικό έλεγχο και την εποπτεία του τακτικού ελέγχου, της οποίας η σύνθεση ανανεώθηκε με την Τακτική Γενική Συνέλευση την 06.09.2018.

Η Επιτροπή Ελέγχου αποτελείται από ένα ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου, τον κ. Χρήστο Γεωργαλή, από ένα μη εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου, τον κ. Γεώργιο Μηνούδη, και τον κ. Μελέτιο Μπαμπέκο, λογιστή, ο οποίος πληροί τα κριτήρια της ανεξαρτησίας του άρθρου 4 του Ν. 3016/2002, όπως ισχύει. Τα μέλη της Επιτροπής Ελέγχου εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση.

Πρόεδρος της Επιτροπής Ελέγχου έχει ορισθεί ο κ. Χρήστος Γεωργαλής.

Σύμφωνα με την απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης την 06.09.2018, η θητεία της επιτροπής ταυτίζεται με τη θητεία του διοικητικού συμβουλίου, ήτοι λήγει την 06.09.2021, παρατεινόμενη όμως έως την επόμενη της λήξης της τακτικής γενικής συνέλευσης, μη δυνάμενη όμως να υπερβεί τα τέσσερα έτη.

Σε περίπτωση παραίτησης ή για οποιοδήποτε λόγο αποχώρησης μέλους ή μελών από την Επιτροπή Ελέγχου, αυτό ή αυτά θα αντικαθίστανται από το διοικητικό συμβούλιο, η δε αντικατάσταση τίθεται προς έγκριση στην αμέσως επόμενη γενική συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας.

Οι αρμοδιότητες και υποχρεώσεις της Επιτροπής Ελέγχου συνίστανται, μεταξύ άλλων:

α) στην παρακολούθηση της διαδικασίας της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης, την εξέταση των κρίσεων και εκτιμήσεων της Διοίκησης που επηρεάζουν τη διαμόρφωση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων καθώς και την επίβλεψη κάθε επίσημης ανακοίνωσης που αφορά στη χρηματοοικονομική απόδοση της εταιρείας,

β) στην παρακολούθηση της αποτελεσματικής λειτουργίας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου και του συστήματος διαχείρισης κινδύνων, καθώς και την εποπτεία της υπηρεσίας εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας και την εξασφάλιση της ανεξαρτησίας της,

γ) στην παρακολούθηση της πορείας του υποχρεωτικού ελέγχου των ατομικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας,

δ) στην επισκόπηση και παρακολούθηση θεμάτων συναφών με την ύπαρξη και διατήρηση της αντικειμενικότητας και της ανεξαρτησίας του νόμιμου ελεγκτή ή του ελεγκτικού γραφείου, ιδιαιτέρως όσον αφορά την παροχή στην Εταιρεία άλλων υπηρεσιών από το νόμιμο ελεγκτή ή το ελεγκτικό γραφείο. Η Επιτροπή Ελέγχου κατά την διάρκεια της χρήσεως 2019 (01.01.2019-31.12.2019) συνεδρίασε 7 φορές.

Διευκρινίζεται ότι ο Τακτικός Ελεγκτής της Εταιρείας, ο οποίος διενεργεί τον έλεγχο των ετησίων και των ενδιάμεσων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, δεν παρέχει άλλου είδους μη ελεγκτικές υπηρεσίες προς την Εταιρεία οι οποίες απαγορεύονται σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται στο άρθρο 5 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 537/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και το ν. 4449/2017, ούτε συνδέεται με οποιαδήποτε άλλη σχέση με την Εταιρεία, προκειμένου να διασφαλίζεται με τον τρόπο αυτό η αντικειμενικότητα και η ανεξαρτησία του.

3.4 Λοιπά διαχειριστικά, εποπτικά όργανα ή επιτροπές της εταιρείας

Δεν υφίστανται κατά την ημερομηνία της παρούσας άλλα διαχειριστικά ή εποπτικά όργανα ή επιτροπές της Εταιρείας στο πλαίσιο λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου.

3.5. Πολιτική Πολυμορφίας στη σύνθεση των διοικητικών, διαχειριστικών και εποπτικών οργάνων της Εταιρείας

Λόγω του μεγέθους της Εταιρείας και του μικρού αριθμού διοικητικών, διαχειριστικών και εποπτικών οργάνων της Εταιρείας (έκαστο εκ των οποίων απαρτίζεται από μικρό αριθμό μελών), η Εταιρεία δεν

διατηρεί χωριστή πολιτική πολυμορφίας στη σύνθεση των εν λόγω οργάνων, σεβόμενη, ωστόσο, μεταξύ άλλων την αρχή της μη διακριτικής μεταχείρισης και της ισότητας.

4. Πληροφοριακά στοιχεία που απαιτούνται κατά το άρθρο 10 παρ. 1 περιπτώσεις γ', δ', στ', η' και θ' της οδηγίας 2004/25/ΕΚ, σχετικά με τις δημόσιες προσφορές εξαγοράς

Πρόκειται για πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με τα ακόλουθα ζητήματα, τα οποία ήδη δίδονται στο τμήμα με τίτλο «ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΤΑΚΤΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 4 ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ 3556/2007» της παρούσας ετήσιας Έκθεσης Διαχείρισης του Δ.Σ. στο οποίο παραπέμπουμε:

- τις σημαντικές άμεσες ή έμμεσες συμμετοχές (συμπεριλαμβανομένων εμμέσων συμμετοχών μέσω πυραμδικών διαρθρώσεων ή αλληλοσυμμετοχής) κατά την έννοια του άρθρου 85 της οδηγίας 2001/34/ΕΚ·
- τους κατόχους κάθε είδους τίτλων που παρέχουν ειδικά δικαιώματα ελέγχου και περιγραφή των εν λόγω δικαιωμάτων·
- τους κάθε είδους περιορισμούς στο δικαίωμα ψήφου, όπως τους περιορισμούς των δικαιωμάτων ψήφου σε κατόχους δεδομένου ποσοστού ή αριθμού ψήφων, τις προθεσμίες άσκησης των δικαιωμάτων ψήφου, ή συστήματα στα οποία, με τη συνεργασία της εταιρείας, τα χρηματοπιστωτικά δικαιώματα που απορρέουν από τίτλους διαχωρίζονται από την κατοχή των τίτλων·
- τους κανόνες όσον αφορά τον διορισμό και την αντικατάσταση μελών του συμβουλίου καθώς και όσον αφορά την τροποποίηση του καταστατικού·
- τις εξουσίες των μελών του συμβουλίου, ιδίως όσον αφορά τη δυνατότητα έκδοσης ή επαναγοράς μετοχών·

Η γνωστοποίηση των ως άνω απαιτούμενων πληροφοριών περιλαμβάνεται στο τμήμα με τίτλο «ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΤΑΚΤΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 4 ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ 3556/2007» της παρούσας ετήσιας Έκθεσης Διαχείρισης του Δ.Σ. στο οποίο παραπέμπουμε με την παρούσα.

18 Μαρτίου 2020

Για το Διοικητικό Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ.

Ο Διευθύνων Σύμβουλος

Γεώργιος Γκάτζαρος

Μενέλαος Τασόπουλος

Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Προς τους Μετόχους της εταιρείας ΠΑΠΟΥΤΣΑΝΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΩΝ ΑΓΑΘΩΝ

Έκθεση Ελέγχου επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας ΠΑΠΟΥΤΣΑΝΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΩΝ ΑΓΑΘΩΝ (η Εταιρεία), οι οποίες αποτελούνται από τον την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2019, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της εταιρείας ΠΑΠΟΥΤΣΑΝΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΩΝ ΑΓΑΘΩΝ και των θυγατρικών αυτής (ο Όμιλος) κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2019, τη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Βάση γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ) όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στην ενότητα της έκθεσής μας “Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων”. Είμαστε ανεξάρτητοι από την Εταιρεία και τις ενοποιούμενες θυγατρικές της, καθ’ όλη τη διάρκεια του διορισμού μας, σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών, όπως αυτός έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία και τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα και έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας και του προαναφερόμενου Κώδικα Δεοντολογίας. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Σημαντικότερα θέματα ελέγχου

Τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου είναι εκείνα τα θέματα που, κατά την επαγγελματική μας κρίση, ήταν εξέχουσας σημασίας στον έλεγχό μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της ελεγχόμενης χρήσεως. Τα θέματα αυτά και οι σχετιζόμενοι κίνδυνοι ουσιώδους ανακρίβειας αντιμετωπίστηκαν στο πλαίσιο του ελέγχου των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων ως σύνολο, για τη διαμόρφωση της γνώμης μας επί αυτών και δεν εκφέραμε ξεχωριστή γνώμη για τα θέματα αυτά.

Σημαντικότερο θέμα ελέγχου	Πως αντιμετωπίστηκε το σημαντικότερο θέμα ελέγχου
Αναγνώριση εσόδων (Κύκλου εργασιών) Ο κύκλος εργασιών του Ομίλου και της Εταιρείας ανήλθε για την χρήση που έληξε την 31.12.2019 σε € 30.667.128 και 30.682.488 αντίστοιχα (€ 24.240.709 για την χρήση που έληξε την 31.12.2018 εταιρεία και Όμιλος). Η εταιρεία αναγνωρίζει έσοδο όταν εκπληρώνεται μια συμβατική υποχρέωση προς τον εκάστοτε πελάτη με την παράδοση αγαθού ή την παροχή υπηρεσίας (που ταυτίζεται με το χρόνο που ο έλεγχος επί του αγαθού ή της υπηρεσίας περνάει στον πελάτη). Εάν μία σύμβαση περιλαμβάνει περισσότερες από μια συμβατικές υποχρεώσεις η συνολική αξία της σύμβασης επιμερίζεται στις επιμέρους υποχρεώσεις με βάση τις επιμέρους αξίες πώλησης. Επιπλέον η εταιρεία κατέληξε πως η μεταφορά του ελέγχου των προϊόντων στον πελάτη πραγματοποιείται σε συγκεκριμένη χρονική στιγμή, όταν ο πελάτης λάβει τα αγαθά, καθώς τότε είναι σε θέση να λάβει και τα οφέλη των συγκεκριμένων προϊόντων. Αναγνωρίσαμε την συγκεκριμένη περιοχή ως ένα από τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου λόγω της αυξητικής τάσης που παρουσιάζει σε ύψος και σε όγκο συναλλαγών και της σημαντικής της επίδρασης στην διαμόρφωση των αποτελεσμάτων χρήσης. Επιπλέον, το μέγεθος αυτό αντανακλά την ανάπτυξη της εταιρείας, στην οποία, κατά την κρίση μας, επικεντρώνονται κυρίως οι χρήστες των Οικονομικών της Καταστάσεων. Οι γνωστοποιήσεις του Ομίλου σχετικά με τις ακολουθούμενες λογιστικές πολιτικές αναγνώρισης των εσόδων περιλαμβάνονται στις σημειώσεις 5.2.22 (5.2.22. Αναγνώριση Εσόδων) και στη Σημείωση 6.17 (Πωλήσεις) των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.	Η ελεγκτική μας προσέγγιση περιέλαβε τις ακόλουθες βασικές διαδικασίες: • Εξετάσαμε το περιβάλλον των πληροφοριακών συστημάτων που υποστηρίζει τις διάφορες κατηγορίες εσόδων, συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών διαδικασιών και των δικλίδων ασφαλείας που σχετίζονται με αυτά. • Έλεγχο του ορθού διαχωρισμού των χρήσεων, εξετάζοντας πωλήσεις που πραγματοποιήθηκαν κοντά στην ημερομηνία λήξης της περιόδου αναφοράς και αμέσως μετά από αυτή, μέσω συσχέτισης των τιμολογίων με τα αντίστοιχα δελτία αποστολής. • Στοχευμένες αναλυτικές διαδικασίες για τον εντοπισμό τυχόν ασυνήθιστων μεταβολών και συναλλαγών που χρήζουν περαιτέρω διερεύνησης. • Εξέταση δείγματος συμβάσεων πελατών για την αξιολόγηση των υφιστάμενων Λογιστικών αρχών και μεθόδων αναγνώρισης των εσόδων. • Δειγματοληπτικός επαναυπολογισμός των εκπτώσεων βάσει του επιβεβαιωμένου τζίρου ανά περίπτωση και των όρων των συμβάσεων και συμφωνία με τα αντίστοιχα εκδοθέντα τιμολόγια και λοιπά παραστατικά. • Αξιολογήσαμε την επάρκεια των γνωστοποιήσεων στις συνημμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, σε σχέση με το θέμα αυτό.
Αποτίμηση Αποθεμάτων Την 31.12.2019 ο Όμιλος και η Εταιρεία κατέχει αποθέματα ύψους €3.870.807 και 3.848.071 αντίστοιχα (€3.790.903 για την χρήση που έληξε την 31.12.2018 εταιρεία και Όμιλος). Στην ενοποιημένη και εταιρική Κατάσταση Χρηματοοικονομικής θέσης τόσο στην χρήση 2019 όσο και στην χρήση 2018 περιλαμβάνεται πρόβλεψη απομείωσης ύψους €70.000. Τα αποθέματα αποτιμώνται στην χαμηλότερη αξία μεταξύ	Η ελεγκτική μας προσέγγιση περιέλαβε τις ακόλουθες βασικές διαδικασίες: • Εξέταση των εσωτερικών δικλίδων ασφαλείας σχετικά με το κύκλωμα παρακολούθησης της αποθήκης, της κοστολόγησης των προϊόντων, των απογραφών και της επιμέτρησης της αξίας των αποθεμάτων στο τέλος της χρήσης.

κόστους κτήσης και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία είναι η εκτιμώμενη τιμή πώλησης κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών, μειωμένη κατά το ποσό των εξόδων διάθεσης. Το κόστος των ετοιμών προϊόντων και της παραγωγής σε εξέλιξη προσδιορίζεται με τη μέθοδο του σταθμικού κόστους και αποτελείται από τις πρώτες ύλες, το άμεσο κόστος εργασίας και τα γενικά βιομηχανικά έξοδα τα οποία κατανέμονται με βάση την κανονική παραγωγική δυναμικότητα. Κατάλληλη μέριμνα λαμβάνεται για τα άχρηστα, απαξιωμένα και με πολύ χαμηλή κυκλοφοριακή ταχύτητα αποθέματα εφόσον αυτά υπερβαίνουν τα προβλεπόμενα. Η μείωση της αξίας από την λογιστική στην καθαρή ρευστοποιήσιμη και οι ζημιές στα αποθέματα, εξοδοποιούνται στην περίοδο στην οποία αντιστοιχεί η υποτίμηση ή ζημία. Αναγνωρίσαμε την περιοχή της αποτίμησης αποθεμάτων ως ένα από τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου κυρίως λόγω των εκτιμήσεων που απαιτούνται τόσο στην επιμέτρηση της αξίας των αποθεμάτων, όσο και στον υπολογισμό του κόστους παραγωγής, και της σημαντικής τους επίπτωσης στην διαμόρφωση των αποτελεσμάτων χρήσης. Η επιμέτρηση της αξίας των αποθεμάτων βασίζεται σε εκτιμήσεις της διοίκησης για τις οποίες λαμβάνονται υπόψη η κίνηση των αποθεμάτων στην διάρκεια της χρήσης, η διάρκεια ζωής τους, η δυνατότητα επαναχρησιμοποίησης ή ρευστοποίησης των βραδέως κινουμένων αποθεμάτων κ.ά. Οι γνωστοποιήσεις του Ομίλου σχετικά με τις ακολουθούμενες λογιστικές πολιτικές αποτίμησης των αποθεμάτων περιλαμβάνονται στις σημειώσεις 5.2.14 (5.2.14. Αποθέματα) και στη Σημείωση 6.5 (Αποθέματα) των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.	• Παρακολούθηση της διενέργειας της φυσικής απογραφής και δειγματοληπτικές επανακαταμετρήσεις. • Δειγματοληπτική επιβεβαίωση του ορθού υπολογισμού της μεθόδου αποτίμησης του μέσου σταθμικού κόστους. • Αξιολογήσαμε τις εκτιμήσεις της Διοίκησης για τα ακίνητα και βραδέως κινούμενα αποθέματα με δειγματοληπτικές αναφορές σε ιστορικά στοιχεία πωλήσεων. • Συγκρίναμε σε δειγματοληπτική βάση τιμές πώλησης με κόστος πωλούμενων αποθεμάτων για να εντοπίσουμε αποθέματα που πωλήθηκαν με αρνητικό περιθώριο κέρδους και αξιολογήσαμε κατά πόσο αυτό λήφθηκε υπόψη στην αποτίμησή τους στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ της αξίας κτήσης και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. • Επιπλέον αξιολογήσαμε την επάρκεια των σχετικών γνωστοποιήσεων της Εταιρείας και του Ομίλου στις συνημμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, σε σχέση με το ανωτέρω θέμα.
--	---

Άλλο Θέμα

Οι οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας για την προηγούμενη χρήση που έληξε την 31.12.2018 ελέγχθηκαν από άλλη ελεγκτική εταιρεία. Για την εν λόγω χρήση ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής εξέδωσε την 13.03.2019 έκθεση ελέγχου με σύμφωνη γνώμη.

Άλλες πληροφορίες

Η διοίκηση είναι υπεύθυνη για τις άλλες πληροφορίες. Οι άλλες πληροφορίες περιλαμβάνονται στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, για την οποία γίνεται σχετική αναφορά στην “Έκθεση επί άλλων

Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων”, στις Δηλώσεις των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, αλλά δεν περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελέγχου επί αυτών.

Η γνώμη μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις άλλες πληροφορίες και δεν εκφράζουμε με τη γνώμη αυτή οποιασδήποτε μορφής συμπέρασμα διασφάλισης επί αυτών.

Σε σχέση με τον έλεγχό μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να αναγνώσουμε τις άλλες πληροφορίες και με τον τρόπο αυτό, να εξετάσουμε εάν οι άλλες πληροφορίες είναι ουσιωδώς ασυνεπείς με τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις ή τις γνώσεις που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο ή αλλιώς φαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες. Εάν, με βάση τις εργασίες που έχουμε εκτελέσει, καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι υπάρχει ουσιώδες σφάλμα σε αυτές τις άλλες πληροφορίες, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε το γεγονός αυτό. Δεν έχουμε τίποτα να αναφέρουμε σχετικά με το θέμα αυτό.

Ευθύνες της διοίκησης και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν η διοίκηση είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρεία και τον Όμιλο ή να διακόψει τη δραστηριότητά τους ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προβεί σ’ αυτές τις ενέργειες.

Η Επιτροπή Ελέγχου (άρθ. 44 Ν. 4449/2017) της Εταιρείας έχει την ευθύνη εποπτείας της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς της Εταιρείας και του Ομίλου.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, στο σύνολο τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ’ όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκλιση των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό τη διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας και του Ομίλου.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από τη διοίκηση.
- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από τη διοίκηση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρεία και ο Όμιλος να παύσουν να λειτουργούν ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.
- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.
- Αποκτούμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια αναφορικά με την χρηματοοικονομική πληροφόρηση των οντοτήτων ή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εντός του Ομίλου για την έκφραση γνώμης επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Είμαστε υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, την επίβλεψη και την εκτέλεση του ελέγχου της Εταιρείας και των θυγατρικών της. Παραμένουμε αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ελεγκτική μας γνώμη.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Επιπλέον, δηλώνουμε προς τους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση ότι έχουμε συμμορφωθεί με τις σχετικές απαιτήσεις δεοντολογίας περί ανεξαρτησίας και γνωστοποιούμε προς αυτούς όλες τις σχέσεις και άλλα θέματα που μπορεί εύλογα να θεωρηθεί ότι επηρεάζουν την ανεξαρτησία μας και τα σχετικά μέτρα προστασίας, όπου συντρέχει περίπτωση.

Από τα θέματα που γνωστοποιήθηκαν στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, καθορίζουμε τα θέματα εκείνα που ήταν εξέχουσας σημασίας για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της ελεγχόμενης χρήσεως και ως εκ τούτου αποτελούν τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου.

Έκθεση επί άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

1. Έκθεση Διαχείρισης Διοικητικού Συμβουλίου

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου και της Δήλωσης Εταιρικής Διακυβέρνησης που περιλαμβάνεται στην έκθεση αυτή, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 του Ν. 4336/2015 (μέρος Β), σημειώνουμε ότι:

- α) Στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνεται δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης, η οποία παρέχει τα πληροφοριακά στοιχεία που ορίζονται στο άρθρο 152 του Ν. 4548/2018.
- β) Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 150 - 151 και 153 - 154 και της παραγράφου 1 (περιπτώσεις γ' και δ') του άρθρου 152 του Ν. 4548/2018 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31.12.2019.
- γ) Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχό μας, για την εταιρεία ΠΑΠΟΥΤΣΑΝΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΩΝ ΑΓΑΘΩΝ και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου.

2. Συμπληρωματική Έκθεση προς την Επιτροπή Ελέγχου

Η γνώμη μας επί των συνημμένων εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων είναι συνεπής με τη Συμπληρωματική Έκθεσή μας προς την Επιτροπή Ελέγχου της Εταιρείας, που προβλέπεται από το άρθρο 11 του κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αριθ. 537/2014.

3. Παροχή μη ελεγκτικών υπηρεσιών

Δεν παρείχαμε στην Εταιρεία και τις θυγατρικές της μη ελεγκτικές υπηρεσίες που απαγορεύονται σύμφωνα με το άρθρο 5 του κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αριθ. 537/2014 ή λοιπές επιτρεπόμενες μη ελεγκτικές υπηρεσίες.

4. Διορισμός Ελεγκτή

Διοριστήκαμε για πρώτη φορά ως Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές της Εταιρείας με την από 16/07/2019 απόφαση της ετήσιας τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων.

Αθήνα, 18 Μαρτίου 2020

Ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

Παναγιώτης Νούλας

Α.Μ. Σ.Ο.Ε.Λ. 40711

Δ. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

1. Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης

		ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	Σημ.	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία					
Ενσώματα πάγια	6.1	27.821.937	26.815.600	27.821.937	26.815.600
Επενδύσεις σε ακίνητα	6.2	226.707	235.000	226.707	235.000
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	6.3	177.878	185.617	177.878	185.617
Επενδύσεις σε θυγατρικές επιχειρήσεις		-	-	40.208	-
Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	6.4	17.797	21.268	16.876	21.268
		28.244.319	27.257.485	28.283.606	27.257.485
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία					
Αποθέματα	6.5	3.870.807	4.426.394	3.848.071	4.426.394
Εμπορικές απαιτήσεις (ανοικτό υπόλοιπο)	6.6	3.980.057	3.790.903	3.980.057	3.790.903
Εμπορικές απαιτήσεις (υπόλοιπο καλυμμένο με επιταγές)	6.6	108.896	106.695	108.896	106.695
Λοιπές απαιτήσεις	6.6	649.616	832.550	610.728	832.550
Ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	6.7	2.650.657	2.940.575	2.639.812	2.940.575
		11.260.032	12.097.117	11.187.564	12.097.117
		39.504.351	39.354.602	39.471.170	39.354.602
Σύνολο ενεργητικού					
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ					
Ίδια κεφάλαια αποδιδόμενα στους μετόχους της μητρικής					
Μετοχικό Κεφάλαιο	6.8	14.819.862	15.322.230	14.819.862	15.322.230
Υπέρ το άρτιο	6.8	14.431.168	14.431.168	14.431.168	14.431.168
Αποθεματικά εύλογης αξίας	6.9	1.551.930	1.479.307	1.551.930	1.479.307
Συναλλαγματικές διαφορές		(275)	-	-	-
Λοιπά αποθεματικά	6.10	217.200	217.200	217.200	217.200
Αποτελέσματα εις νέον		(11.783.630)	(13.084.449)	(11.749.464)	(13.084.449)
Σύνολο Ιδίων κεφαλαίων αποδιδόμενα στους Μετόχους της μητρικής		19.236.255	18.365.456	19.270.696	18.365.456
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		(8.600)	-	-	-
Σύνολο Ιδίων κεφαλαίων		19.227.655	18.365.456	19.270.696	18.365.456
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Μακροπρόθεσμα δάνεια	6.11	5.892.022	6.419.970	5.892.022	6.419.970
Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος	6.12	3.279.561	2.769.308	3.279.561	2.769.308
Προβλέψεις για παροχές στους εργαζόμενους	6.13	792.994	712.120	792.994	712.120
Λοιπές προβλέψεις	6.14	175.142	175.142	175.142	175.142
Επιχορηγήσεις περιουσιακών στοιχείων	6.15	1.368.385	1.618.873	1.368.385	1.618.873
		11.508.104	11.695.414	11.508.104	11.695.414
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Προμηθευτές	6.16	5.406.224	5.481.951	5.346.863	5.481.951
Λοιπές υποχρεώσεις	6.16	1.101.079	664.132	1.084.216	664.132
Βραχυπρόθεσμα δάνεια	6.11	2.261.290	3.147.650	2.261.290	3.147.650
		8.768.592	9.293.732	8.692.369	9.293.732
Σύνολο υποχρεώσεων		20.276.696	20.989.146	20.200.474	20.989.146
Σύνολο Ιδίων κεφαλαίων και Υποχρεώσεων		39.504.351	39.354.602	39.471.170	39.354.602

Οι σημειώσεις που παρατίθενται στις σελίδες 37 έως 100 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

2. κατάσταση Συνολικού εισοδήματος (κατά λειτουργία)

		ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		01.01- 31.12.2019	01.01- 31.12.2018	01.01- 31.12.2019	01.01- 31.12.2018
Πωλήσεις	6.17	30.667.128	24.240.709	30.682.488	24.240.709
Κόστος πωλήσεων	6.18	(21.857.094)	(17.532.131)	(21.879.833)	(17.532.131)
Μικτό κέρδος		8.810.034	6.708.578	8.802.655	6.708.578
Άλλα έσοδα	6.19	450.133	436.591	450.392	436.591
Έξοδα διαθέσεως		(3.260.896)	(2.858.535)	(3.260.896)	(2.858.535)
Έξοδα διοικήσεως		(2.617.414)	(2.122.200)	(2.553.724)	(2.122.200)
Έξοδα έρευνας & ανάπτυξης		(517.261)	(139.810)	(517.261)	(139.810)
Άλλα έξοδα	6.21	(411.762)	(334.110)	(399.904)	(334.110)
Χρηματοοικονομικό κόστος (καθαρό)	6.22	(597.671)	(628.232)	(597.766)	(628.232)
κέρδη / (ζημιές) προ φόρων		1.855.162	1.062.282	1.923.495	1.062.282
Αναβαλλόμενος Φόρος εισοδήματος	6.23	(507.992)	43.018	(507.992)	43.018
Καθαρά κέρδη/ (ζημιές) χρήσης (Α)		1.347.170	1.105.300	1.415.503	1.105.300
- Ιδιοκτήτες μητρικής		1.381.336	1.105.300	1.415.503	1.105.300
- Μη ελέγχουσες συμμετοχές		(34.166)	-	-	-
Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα					
Στοιχεία που δεν θα ανακατατάσσονται μεταγενέστερα στα αποτελέσματα					
Επανεπιμετρήσεις προγραμμάτων καθορισμένων παροχών		(105.312)	(62.614)	(105.312)	(62.614)
Αναβαλλόμενος Φόρος εισοδήματος		25.275	15.654	25.275	15.654
Αναβαλλόμενος φόρος από αλλαγή φορολογικού συντελεστή		(481)	-	(481)	-
Στοιχεία που ανακατατάσσονται μεταγενέστερα στα αποτελέσματα					
Συναλλαγματικές διαφορές ενοποίησης		(549)	-	-	-
Ακύρωση Ιδίων μετοχών		-	64.853	-	64.853
Λοιπά συνολικά εισοδήματα μετά από φόρους (Β)		(81.067)	17.893	(80.518)	17.893
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα μετά από φόρους (Α+Β)		1.266.102	1.123.193	1.334.985	1.123.193
- Ιδιοκτήτες μητρικής		1.300.544	1.123.193	1.334.985	1.123.193
- Μη ελέγχουσες συμμετοχές		(34.441)	-	-	-
Κέρδη/(ζημιές) μετά από φόρους ανά μετοχή	6.24	0,0550	0,0309	0,0564	0,0309

Οι σημειώσεις που παρατίθενται στις σελίδες 37 έως 100 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

3. Κατάσταση μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων

ΟΜΙΛΟΣ	Μετοχικό κεφάλαιο	Ίδιες Μετοχές	Υπέρ το άρτιο	Αποθεματικά εύλογης αξίας	Λοιπά αποθεματικά	Αποτελέσμ ατα εις νέον	Συναλλαγμα τικές διαφορές ενοποίησης θυγατρικών	Δικαιώματα Μειοψηφίας	Σύνολο
Υπόλοιπα 1.1.2018	15.747.184	(108.917)	31.953.519	1.479.307	217.200	(31.379.593)	-	-	17.908.701
Μεταβολές λογιστικών πολιτικών (1η εφαρμογή Δ.Π.Χ.Π 9)						(159.751)			(159.751)
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα μετά από φόρους						1.123.193			1.123.193
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	17.331.703		(17.331.703)						-
Έξοδα αύξησης Μετοχικού Κεφαλαίου			(190.649)						(190.649)
Μείωση μετοχικού με συμψηφισμό ζημιών	(17.331.703)					17.331.703			-
Επιστροφή Μετοχικού κεφαλαίου	(251.184)								(251.184)
Ακύρωση Ιδίων Μετοχών	(173.770)	108.917							(64.853)
Μεταβολές στοιχείων στην περίοδο	(424.954)	108.917	(17.522.352)	-	-	18.295.144	-	-	456.755
Υπόλοιπα 31.12.2018	15.322.230	-	14.431.168	1.479.307	217.200	(13.084.449)	-	-	18.365.456
Υπόλοιπα 1.1.2019	15.322.230	-	14.431.168	1.479.307	217.200	(13.084.449)	-	-	18.365.456
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα μετά από φόρους						1.300.818		(34.166)	1.266.652
Μείωση αποθεματικών από αναπροσαρμογή αξίας ακινήτων, μετά από φόρους				72.624					72.624
Επιστροφή Μετοχικού κεφαλαίου	(502.368)								(502.368)
Αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου								25.841	25.841
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εξωτερικού							(275)	(275)	(549)
Μεταβολές στοιχείων στην περίοδο	(502.368)	-	-	72.624	-	1.300.818	(275)	(8.600)	862.199
Υπόλοιπα 31.12.2019	14.819.862	-	14.431.168	1.551.930	217.200	(11.783.630)	(275)	(8.600)	19.227.655

Οι σημειώσεις που παρατίθενται στις σελίδες 37 έως 100 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

ΤΑΙΡΕΙΑ	Μετοχικό κεφάλαιο	Ίδιες Μετοχές	Υπέρ το άρτιο	Αποθεματικά εύλογης αξίας	Λοιπά αποθεματικά	Αποτελέσματα εις νέον	Σύνολο
Υπόλοιπα 1.1.2018	15.747.184	(108.917)	31.953.519	1.479.307	217.200	(31.379.593)	17.908.701
Μεταβολές λογιστικών πολιτικών (1η εφαρμογή Δ.Π.Χ.Π 9)						(159.751)	(159.751)
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα μετά από φόρους						1.123.193	1.123.193
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	17.331.703		(17.331.703)				-
Έξοδα αύξησης Μετοχικού Κεφαλαίου			(190.649)				(190.649)
Μείωση μετοχικού με συμψηφισμό ζημιών	(17.331.703)					17.331.703	-
Επιστροφή Μετοχικού κεφαλαίου	(251.184)						(251.184)
Ακύρωση Ιδίων Μετοχών	(173.770)	108.917					(64.853)
Μεταβολές στοιχείων στην περίοδο	(424.954)	108.917	(17.522.352)	-	-	18.295.144	456.755
Υπόλοιπα 31.12.2018	15.322.230	-	14.431.168	1.479.307	217.200	(13.084.449)	18.365.456
Υπόλοιπα 1.1.2019	15.322.230	-	14.431.168	1.479.307	217.200	(13.084.449)	18.365.456
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα μετά από φόρους						1.334.985	1.334.985
Μείωση αποθεματικών από αναπροσαρμογή αξίας ακινήτων, μετά από φόρους				72.624			72.624
Επιστροφή Μετοχικού κεφαλαίου	(502.368)						(502.368)
Μεταβολές στοιχείων στην περίοδο	(502.368)	-	-	72.624	-	1.334.985	905.240
Υπόλοιπα 31.12.2019	14.819.862	-	14.431.168	1.551.930	217.200	(11.749.464)	19.270.696

Οι σημειώσεις που παρατίθενται στις σελίδες 37 έως 100 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

4. Κατάσταση Ταμειακών Ροών (Εμμεση Μέθοδος)

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	01.01- 31.12.2019	01.01- 31.12.2018	01.01- 31.12.2019	01.01- 31.12.2018
Λειτουργικές δραστηριότητες				
Κέρδη προ φόρων	1.855.162	1.062.282	1.923.495	1.062.282
Πλέον / (μείον) προσαρμογές για:				
Αποσβέσεις	1.392.616	1.176.658	1.392.616	1.176.658
Προβλέψεις	91.974	208.627	91.974	208.627
Συναλλαγματικές διαφορές	(549)	-	-	-
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων	(125.339)	(128.111)	(125.339)	(128.111)
Έσοδα/Έξοδα επενδύσεων	8.293	-	8.293	-
Χρηματοοικονομικό κόστος - (καθαρό)	597.766	628.232	597.766	628.232
	3.819.922	2.947.689	3.888.804	2.947.689
Πλέον/ μείον προσαρμογές για μεταβολές λογαριασμών κεφαλαίου κίνησης ή που σχετίζονται με τις λειτουργικές δραστηριότητες:				
Μείωση / (αύξηση) αποθεμάτων	555.587	(910.861)	578.323	(910.861)
Μείωση / (αύξηση) απαιτήσεων	(94.214)	8.057	(92.876)	8.057
(Μείωση) / αύξηση υποχρεώσεων (πλην τραπεζών)	209.947	2.246.846	159.565	2.246.846
Μείον:				
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα καταβλημένα	(660.610)	(648.239)	(660.610)	(648.239)
Σύνολο εισροών/(εκροών) από λειτουργικές δραστηριότητες (α)	3.830.632	3.643.492	3.873.207	3.643.492
Επενδυτικές δραστηριότητες				
Αγορά ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων	(2.001.710)	(2.767.779)	(2.001.710)	(2.767.779)
Συμμετοχή σε θυγατρικές επιχειρήσεις	-	-	(40.208)	-
Εισπράξεις από πωλήσεις ενσώματων και άυλων παγίων	-	60.765	-	60.765
Σύνολο εισροών / (εκροών) από επενδυτικές δραστηριότητες (β)	(2.001.710)	(2.707.014)	(2.041.918)	(2.707.014)
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες				
Επιστροφή Μετοχικού κεφαλαίου	(502.086)	(251.018)	(502.086)	(251.018)
Εισπράξεις από αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	13.212	-	-	-
Έξοδα μεταβολών μετοχικού κεφαλαίου	-	(190.649)	-	(190.649)
Εισπράξεις από εκδοθέντα / αναληφθέντα δάνεια	5.029.613	1.286.794	5.029.613	1.286.794
Εισπράξεις από εκδοθέντα / αναληφθέντα δάνεια (leasing)	-	1.822.306	-	1.822.306
Εξοφλήσεις δανείων	(6.142.842)	(1.843.878)	(6.142.842)	(1.843.878)
Εξοφλήσεις υποχρεώσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις (χρεολύσια)	(516.737)	(738.175)	(516.737)	(738.175)
Σύνολο εισροών/(εκροών) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες (γ)	(2.118.839)	85.380	(2.132.051)	85.380
Καθαρή αύξηση / (μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα περιόδου (α) + (β) + (γ)	(289.918)	1.021.858	(300.763)	1.021.858
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στην έναρξη της χρήσης	2.940.575	1.918.717	2.940.575	1.918.717
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στη λήξη της χρήσης	2.650.657	2.940.575	2.639.812	2.940.575

Οι σημειώσεις που παρατίθενται στις σελίδες 37 έως 100 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

5. Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών καταστάσεων

5.1. Γενικές πληροφορίες

Η ΠΑΠΟΥΤΣΑΝΗΣ Α.Β.Ε.Ε. ιδρύθηκε το 1960 και δραστηριοποιείται στην παραγωγή, εισαγωγή, εξαγωγή, προώθηση (marketing) και εν γένει εμπορία καταναλωτικών αγαθών, όπως ειδών σαπυνοποιίας, προϊόντων καλλυντικών και άλλων ειδών προσωπικής περιποίησης, καθώς και των πρώτων υλών παρασκευής αυτών, και λοιπά. Η εταιρεία χαρακτηρίζεται ως πλήρως καθετοποιημένη βιομηχανία παραγωγής σαπουνιών και προϊόντων προσωπικής περιποίησης, για το καταναλωτικό κοινό, ξενοδοχεία, κλπ.

Οι εγκαταστάσεις της εταιρείας ευρίσκονται στο 71^ο χλμ της Εθνικής οδού Αθηνών-Λαμίας στην περιοχή Ριτσώνα της Περιφερειακής Ενότητας Ευβοίας.

Η εταιρεία ΠΑΠΟΥΤΣΑΝΗΣ Α.Β.Ε.Ε. έχει την μορφή της Ανώνυμης Εταιρείας και οι μετοχές της είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών. Έδρα της Εταιρείας είναι ο Δήμος Χαλκιδέων της Περιφερειακής Ενότητας Ευβοίας της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας.

Οι εν λόγω χρηματοοικονομικές καταστάσεις εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο την 18^η Μαρτίου 2020 και είναι αναρτημένες, μαζί με την έκθεση ελέγχου του ορκωτού ελεγκτή και την ετήσια έκθεση του Δ.Σ. στο διαδίκτυο, στην ηλεκτρονική διεύθυνση www.papoutsanis.gr

5.2. Σύνοψη σημαντικών λογιστικών αρχών

Οι βασικές λογιστικές αρχές που εφαρμόστηκαν κατά τη σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων περιγράφονται παρακάτω. Αυτές οι αρχές έχουν εφαρμοσθεί με συνέπεια για όλες τις περιόδους που παρουσιάζονται, εκτός από την υιοθέτηση των παρακάτω νέων προτύπων και διερμηνειών που ισχύουν για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την 1η Ιανουαρίου 2019. Αναλυτικότερες πληροφορίες αναφέρονται στη συνέχεια (5.2.3).

5.2.1. Πλαίσιο κατάρτισης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Οι παρούσες χρηματοοικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί από τη διοίκηση σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) που έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (ΣΔΛΠ) και τις Διερμηνείες της Επιτροπής Διερμηνειών των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης, όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, και παρουσιάζουν την οικονομική θέση της εταιρείας ΠΑΠΟΥΤΣΑΝΗΣ Α.Β.Ε.Ε., τη χρηματοοικονομική της επίδοση και τις ταμειακές ροές της με βάση την αρχή της συνέχισης της δραστηριότητας, λαμβάνοντας υπόψη τους μακροοικονομικούς και μικροοικονομικούς παράγοντες και την επίδρασή τους στις επιχειρησιακές δραστηριότητες.

5.2.2. Κίνδυνος μη συνέχισης της δραστηριότητας

Αξιολογήθηκαν γεγονότα, συνθήκες και σχετικοί επιχειρηματικοί κίνδυνοι που θα μπορούσαν να δημιουργήσουν σοβαρή αμφιβολία για τη δυνατότητα συνέχισης της

δραστηριότητας της εταιρείας κατά την επόμενη χρήση. Ο κίνδυνος μη συνέχισης δραστηριότητας δεν υφίσταται.

5.2.3. Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες

Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, Αναθεωρήσεις και Τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία έχουν τεθεί σε ισχύ και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Τα ακόλουθα νέα Πρότυπα, Διερμηνείες και τροποποιήσεις Προτύπων έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και η εφαρμογή τους είναι υποχρεωτική από την 01/01/2019 ή μεταγενέστερα.

- ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)

Τον Ιανουάριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 16. Σκοπός του έργου του IASB ήταν η ανάπτυξη ενός νέου Προτύπου για μισθώσεις που καθορίζει τις αρχές τις οποίες εφαρμόζουν και τα δύο μέρη σε μία σύμβαση - δηλαδή και ο πελάτης («ο μισθωτής») και ο προμηθευτής («ο εκμισθωτής») - για την παροχή σχετικών πληροφοριών για τις μισθώσεις κατά τρόπο που απεικονίζει πιστά αυτές τις συναλλαγές. Για την επίτευξη αυτού του σκοπού, ο μισθωτής θα πρέπει να αναγνωρίσει τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη μίσθωση. Το νέο Πρότυπο έχει επίδραση στις ενοποιημένες και εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις. Η επίδραση από την εφαρμογή στον Όμιλο και στην Εταιρεία περιγράφεται στη σημείωση 5.2.4.

- ΕΔΔΠΧΑ 23 «Αβεβαιότητα σχετικά με Χειρισμούς Φόρου Εισοδήματος» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)

Τον Ιούνιο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση μίας νέας Διερμηνείας, της ΕΔΔΠΧΑ 23. Το ΔΛΠ 12 «Φόροι Εισοδήματος» προσδιορίζει τον λογιστικό χειρισμό του τρέχοντος και αναβαλλόμενου φόρου, αλλά δεν προσδιορίζει τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να αντικατοπτρίζονται οι επιπτώσεις της αβεβαιότητας. Η ΕΔΔΠΧΑ 23 περιλαμβάνει τις επιπρόσθετες του ΔΛΠ 12 απαιτήσεις, προσδιορίζοντας τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να αντικατοπτρίζονται οι επιπτώσεις της αβεβαιότητας στον λογιστικό χειρισμό των φόρων εισοδήματος. Η νέα Διερμηνεία δεν έχει επίδραση στις ενοποιημένες και εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

- Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 9: «Προπληρωθέντα Στοιχεία με Αρνητική Απόδοση» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)

Τον Οκτώβριο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 9. Βάσει των υφιστάμενων απαιτήσεων του ΔΠΧΑ 9, μία οικονομική οντότητα θα επιμετρούσε ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού με αρνητική απόδοση στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, καθώς το χαρακτηριστικό της «αρνητικής απόδοσης» θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι δημιουργεί ενδεχόμενες ταμειακές ροές οι οποίες δεν αποτελούνται μόνο από πληρωμές κεφαλαίου και τόκου. Βάσει των τροποποιήσεων, οι οικονομικές οντότητες επιτρέπεται να επιμετρούν συγκεκριμένα προπληρωτέα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού με αρνητική απόδοση στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων, εφόσον πληρείται μία συγκεκριμένη προϋπόθεση. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες και εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

- Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 28: «Μακροπρόθεσμες Συμμετοχές σε Συγγενείς και Κοινοπραξίες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)

Τον Οκτώβριο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 28. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η παροχή διευκρινίσεων σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό των μακροπρόθεσμων συμμετοχών σε μία συγγενή ή κοινοπραξία – στις οποίες δεν εφαρμόζεται η μέθοδος της καθαρής θέσης – βάσει του ΔΠΧΑ 9. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες και εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

- Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2015-2017 (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)

Τον Δεκέμβριο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση «Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2015-2017», η οποία αποτελείται από μία σειρά τροποποιήσεων σε ορισμένα Πρότυπα και αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις που περιλαμβάνονται στον κύκλο αυτόν είναι οι εξής: **ΔΠΧΑ 3 - ΔΠΧΑ 11:** Συμμετοχικά δικαιώματα που κατείχε προηγουμένως ο αποκτών σε μία από κοινού λειτουργία, **ΔΛΠ 12:** Επιπτώσεις στον φόρο εισοδήματος από πληρωμές για χρηματοοικονομικά μέσα ταξινομημένα ως στοιχεία των ιδίων κεφαλαίων, **ΔΛΠ 23:** Κόστη δανεισμού επιλέξιμα για κεφαλαιοποίηση. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2019. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες και εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

- Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 19: «Τροποποίηση, Περικοπή ή Διακανονισμός Προγράμματος Καθορισμένων Παροχών» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)

Τον Φεβρουάριο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 19, βάσει των οποίων μία οικονομική οντότητα απαιτείται να χρησιμοποιεί επικαιροποιημένες αναλογιστικές παραδοχές κατά τον προσδιορισμό του κόστους τρέχουσας υπηρεσίας και του καθαρού τόκου για την εναπομένουσα περίοδο μετά την τροποποίηση, την περικοπή ή τον διακανονισμό ενός προγράμματος καθορισμένων παροχών. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η ενίσχυση της κατανόησης των οικονομικών καταστάσεων και η παροχή περισσότερο χρήσιμων πληροφοριών στους χρήστες αυτών. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες και εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, Αναθεωρήσεις και Τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία δεν έχουν ακόμα τεθεί σε ισχύ ή δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Τα ακόλουθα νέα Πρότυπα, Διερμηνείες και τροποποιήσεις Προτύπων έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), αλλά είτε δεν έχουν ακόμη τεθεί σε ισχύ είτε δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- Αναθεώρηση του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)

Τον Μάρτιο του 2018, το IASB προέβη στην αναθεώρηση του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, σκοπός της οποίας ήταν η ενσωμάτωση σημαντικών θεμάτων τα οποία δεν καλύπτονταν, καθώς επίσης και η επικαιροποίηση και παροχή διευκρινίσεων σε σχέση με συγκεκριμένες καθοδηγήσεις. Το αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς περιλαμβάνει ένα νέο κεφάλαιο σχετικά με την επιμέτρηση, στο οποίο αναλύεται η έννοια της επιμέτρησης, συμπεριλαμβανομένων παραγόντων που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την επιλογή μίας βάσης επιμέτρησης, θέματα σχετικά με την παρουσίαση και γνωστοποίηση στις Οικονομικές Καταστάσεις και καθοδήγηση αναφορικά με την αποαναγνώριση στοιχείων του ενεργητικού και υποχρεώσεων από τις Οικονομικές Καταστάσεις. Περαιτέρω, το αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς περιλαμβάνει βελτιωμένους ορισμούς των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, καθοδήγηση που υποβοηθά την εφαρμογή των εν λόγω ορισμών, επικαιροποίηση των κριτηρίων για την αναγνώριση των στοιχείων του ενεργητικού και των

υποχρεώσεων, καθώς επίσης και διευκρινίσεις σε σημαντικούς τομείς, όπως οι ρόλοι της διαχείρισης, της συντηρητικότητας και της αβεβαιότητας κατά την επιμέτρηση στην χρηματοοικονομική πληροφόρηση. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2020.

- Τροποποιήσεις στις Αναφορές του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)

Τον Μάρτιο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση Τροποποιήσεων στις Αναφορές του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, σε συνέχεια της αναθεώρησής του. Ορισμένα Πρότυπα περιλαμβάνουν ρητές αναφορές σε προγενέστερες εκδόσεις του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η επικαιροποίηση των ως άνω αναφορών και η υποστήριξη για τη μετάβαση στο αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2020.

- Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1 και στο ΔΛΠ 8: «Ορισμός του Ουσιώδους» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)

Τον Οκτώβριο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στον ορισμό του ουσιώδους, προκειμένου να καταστεί ευκολότερο για τις εταιρείες να προβούν σε άσκηση κρίσης σχετικά με το ουσιώδες μέγεθος. Ο ορισμός του ουσιώδους βοηθά τις εταιρείες να αποφασίσουν ποιες πληροφορίες θα πρέπει να περιληφθούν στις Οικονομικές τους Καταστάσεις. Ο νέος ορισμός τροποποιεί το ΔΛΠ 1 και το ΔΛΠ 8. Οι τροποποιήσεις αποσαφηνίζουν τον ορισμό του ουσιώδους και πώς αυτός θα πρέπει να εφαρμοστεί, συμπεριλαμβάνοντας στον ορισμό καθοδήγηση η οποία μέχρι τώρα περιλαμβανόταν σε άλλα Πρότυπα. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2020.

- Τροποποιήσεις στα ΔΠΧΑ 9, ΔΛΠ 39 και ΔΠΧΑ 7: “Αναμόρφωση Σημείου Αναφοράς Επιτοκίου” (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)

Τον Σεπτέμβριο του 2019, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων σε ορισμένες απαιτήσεις συγκεκριμένων λογιστικών χειρισμών αντιστάθμισης, προκειμένου να εξομαλύνει ενδεχόμενες επιπτώσεις που προκύπτουν από την αβεβαιότητα η οποία προέρχεται από την αναμόρφωση του Σημείου Αναφοράς Επιτοκίου. Οι τροποποιήσεις σχεδιάστηκαν για να υποστηρίξουν την παροχή χρήσιμων χρηματοοικονομικών πληροφοριών από τις εταιρείες κατά τη διάρκεια της περιόδου αβεβαιότητας, η οποία προκύπτει από τη σταδιακή κατάργηση των σημείων αναφοράς επιτοκίου, όπως τα διατραπεζικά επιτόκια. Επιπλέον, οι εταιρείες απαιτείται να παράσχουν πρόσθετες πληροφορίες στους επενδυτές αναφορικά με τις σχέσεις αντιστάθμισης που επηρεάζονται άμεσα από τις εν λόγω συνθήκες αβεβαιότητας. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2020.

- Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 3: «Ορισμός μίας Επιχείρησης» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)

Τον Οκτώβριο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 3 προκειμένου να βελτιώσει τον ορισμό μίας επιχείρησης. Οι τροποποιήσεις θα βοηθήσουν τις εταιρείες να προσδιορίσουν αν μία απόκτηση αποτελεί συνένωση επιχειρήσεων ή απόκτηση στοιχείων του ενεργητικού. Ο τροποποιημένος ορισμός επισημαίνει ότι η εκροή μίας επιχείρησης είναι να παρέχει αγαθά και υπηρεσίες στους πελάτες, ενώ ο προγενέστερος ορισμός εστίαζε στις αποδόσεις υπό τη μορφή μερισμάτων, χαμηλότερου κόστους ή άλλων οικονομικών οφελών στους επενδυτές και σε τρίτους. Επιπλέον της τροποποίησης του ορισμού της επιχείρησης, το IASB μέσω της εν λόγω έκδοσης παρέχει συμπληρωματική καθοδήγηση. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- ΔΠΧΑ 17 «Ασφαλιστικές Συμβάσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2021)

Τον Μάιο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 17, το οποίο αντικαθιστά ένα ενδιάμεσο Πρότυπο, το ΔΠΧΑ 4. Σκοπός του έργου του IASB ήταν η ανάπτυξη ενός ενιαίου Προτύπου βασισμένου στις αρχές (principle-based standard) για τον λογιστικό χειρισμό όλων των τύπων ασφαλιστικών συμβάσεων, συμπεριλαμβανομένων και των συμβάσεων αντασφάλισης που κατέχει ένας ασφαλιστικός φορέας. Ένα ενιαίο Πρότυπο βασισμένο στις αρχές θα ενισχύσει τη συγκρισιμότητα της χρηματοοικονομικής αναφοράς μεταξύ

οικονομικών οντοτήτων, δικαιοδοσιών και κεφαλαιαγορών. Το ΔΠΧΑ 17 καθορίζει τις απαιτήσεις που θα πρέπει να εφαρμόζει μία οικονομική οντότητα στη χρηματοοικονομική πληροφόρηση που σχετίζεται με ασφαλιστικές συμβάσεις που εκδίδει και συμβάσεις αντασφάλισης που κατέχει. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1 «Ταξινόμηση Υποχρεώσεων ως Βραχυπρόθεσμες ή Μακροπρόθεσμες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2022)

Τον Ιανουάριο του 2020, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων του ΔΛΠ 1 που επηρεάζουν τις απαιτήσεις για την παρουσίαση των υποχρεώσεων. Συγκεκριμένα, οι τροποποιήσεις αποσαφηνίζουν ένα από τα κριτήρια ταξινόμησης μιας υποχρέωσης ως μακροπρόθεσμη, την απαίτηση για μία οντότητα να έχει το δικαίωμα να αναβάλει τον διακανονισμό της υποχρέωσης για τουλάχιστον 12 μήνες μετά την περίοδο αναφοράς. Οι τροποποιήσεις περιλαμβάνουν: α) αποσαφήνιση ότι το δικαίωμα μίας οντότητας για αναβολή του διακανονισμού θα πρέπει να υφίσταται κατά την ημερομηνία αναφοράς, β) αποσαφήνιση ότι η ταξινόμηση της υποχρέωσης δεν επηρεάζεται από τις προθέσεις ή προσδοκίες της διοίκησης σχετικά με την εξάσκηση του δικαιώματος αναβολής του διακανονισμού, γ) επεξηγούν πώς οι συνθήκες δανεισμού επηρεάζουν την ταξινόμηση, και δ) αποσαφήνιση των απαιτήσεων σχετικά με την ταξινόμηση υποχρεώσεων μίας οντότητας που πρόκειται να ή ενδεχομένως να διακανονίσει μέσω έκδοσης ιδίων συμμετοχικών τίτλων. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

5.2.4. Μεταβολές στις λογιστικές πολιτικές από την υιοθέτηση νέων Προτύπων

- **ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

(ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 2017/1986 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ της 31ης Οκτωβρίου 2017, L 291/1 -9/11/2017)

Εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2019. Η εφαρμογή νωρίτερα επιτρέπεται εάν έχει εφαρμοστεί το ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες».

Τον Ιανουάριο του 2016 το ΣΔΛΠ εξέδωσε το νέο λογιστικό πρότυπο ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» το οποίο αντικαθιστά το ΔΛΠ 17 «Μισθώσεις» και τις σχετικές

διερμηνείες. Το ΔΠΧΑ 16 εισάγει τις αρχές για την αναγνώριση, επιμέτρηση, παρουσίαση και γνωστοποίηση των μισθώσεων και για τα δύο μέρη σε ένα συμβόλαιο, δηλ. τον πελάτη («μισθωτής») και τον προμηθευτή («εκμισθωτής»).

Αναφορικά με τον μισθωτή, το ΔΠΧΑ 16 καταργεί την κατάταξη των μισθώσεων ως λειτουργικές μισθώσεις ή χρηματοδοτικές μισθώσεις όπως απαιτούνταν από το ΔΛΠ 17 και αντ' αυτού εισάγει ένα μοναδικό λογιστικό μοντέλο για τον μισθωτή. Εφαρμόζοντας αυτό το μοντέλο, ο μισθωτής απαιτείται να αναγνωρίσει:

α) περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις για όλες τις μισθώσεις με διάρκεια μεγαλύτερη των δώδεκα μηνών, εκτός αν το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο είναι χαμηλής αξίας, και

β) αποσβέσεις από μισθωμένα περιουσιακά στοιχεία ξεχωριστά στην κατάσταση αποτελεσμάτων από τους τόκους για υποχρεώσεις από μισθώσεις.

Αναφορικά με τον εκμισθωτή, το ΔΠΧΑ 16 ουσιαστικά διατηρεί τους λογιστικούς χειρισμούς όπως προβλέπονταν στο ΔΛΠ 17. Επομένως, ο εκμισθωτής συνεχίζει να κατατάσσει τις μισθώσεις του ως λειτουργικές μισθώσεις ή χρηματοδοτικές μισθώσεις και να λογιστικοποιεί αυτούς τους δύο τύπους μισθώσεων διαφορετικά.

Το νέο λογιστικό πρότυπο επηρέασε τον λογιστικό χειρισμό των λειτουργικών μισθώσεων του Ομίλου και της Εταιρείας ως μισθωτή. Ο Όμιλος και η Εταιρεία εφάρμοσαν το ΔΠΧΑ 16 από την 1/1/2019, εφαρμόζοντας την απλοποιημένη μέθοδο μετάβασης ("modified retrospective approach"), χωρίς επαναδιατύπωση των συγκριτικών ποσών για τα προηγούμενα έτη.

Με βάση το προηγούμενο πρότυπο (ΔΛΠ 17) ο Όμιλος (ως μισθωτής), ταξινομούσε τις μισθώσεις είτε ως χρηματοδοτικές (όπου ο Όμιλος και η Εταιρεία διατηρούσε ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη της ιδιοκτησίας), είτε ως λειτουργικές. Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις κεφαλαιοποιούνταν με την έναρξη της μίσθωσης στη χαμηλότερη μεταξύ της εύλογης αξίας του παγίου στοιχείου και της παρούσας αξίας των ελάχιστων μισθωμάτων. Κάθε μίσθωμα επιμεριζόταν μεταξύ της υποχρέωσης και των χρηματοοικονομικών εξόδων. Το μέρος του κόστους χρηματοδότησης της μίσθωσης που αντιστοιχούσε σε τόκους αναγνωριζόταν στα αποτελέσματα χρήσης κατά τη διάρκεια της μίσθωσης, ενώ οι αντίστοιχες υποχρεώσεις από μισθώματα, απεικονίζονταν στις «Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις» και «Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις». Μισθώσεις όπου ένα σημαντικό μέρος των κινδύνων και των οφελών της ιδιοκτησίας διατηρούνταν από τον εκμισθωτή ταξινομούνταν ως λειτουργικές μισθώσεις και δεν κεφαλαιοποιούνταν, ενώ οι πληρωμές για λειτουργικές μισθώσεις αναγνωρίζονταν στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων αναλογικά κατά τη διάρκεια της μίσθωσης. Τυχόν προπληρωθέντα μισθώματα περιλαμβάνονταν στους λογαριασμούς «Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις» και «Εμπορικές και λοιπές βραχυπρόθεσμες

απαιτήσεις», ενώ τα δεδουλευμένα μισθώματα περιλαμβάνονταν στις «Εμπορικές και λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις».

Μετά την πρώτη εφαρμογή ΔΠΧΑ 16 την 1/1/2019, ο Όμιλος και η Εταιρεία εφάρμοσαν τα εξής:

Α) Μισθώσεις που προηγουμένως ταξινομούνταν ως χρηματοδοτικές:

Ο Όμιλος και η Εταιρεία δεν άλλαξαν τις προϋπάρχουσες λογιστικές αξίες των ενσώματων παγίων στοιχείων και των υποχρεώσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις κατά την ημερομηνία αρχικής εφαρμογής του ΔΠΧΑ 16 για μισθώσεις που ήταν ταξινομημένες ως χρηματοδοτικές (τα δικαιώματα χρήσης παγίων και οι υποχρεώσεις μισθώσεων ισούνται με τα μισθωμένα πάγια και υποχρεώσεις υπό το ΔΛΠ 17). Οι απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 16 εφαρμόστηκαν στις μισθώσεις αυτές από την 1 Ιανουαρίου 2019.

Β) Μισθώσεις που προηγουμένως ταξινομούνταν ως λειτουργικές:

Ο Όμιλος και η Εταιρεία αναγνώρισαν δικαιώματα χρήσης παγίων και υποχρεώσεις για τις μισθώσεις αυτές που προηγουμένως ταξινομούνταν ως λειτουργικές, εκτός των εξαιρέσεων του προτύπου για τα συμβόλαια μίσθωσης με εναπομένουσα διάρκεια μικρότερη των δώδεκα μηνών κατά την ημερομηνία αρχικής εφαρμογής του προτύπου, για τα συμβόλαια που το μισθωμένο περιουσιακό στοιχείο είναι χαμηλής αξίας, καθώς και για τα βραχυπρόθεσμα συμβόλαια. Ο Όμιλος και η Εταιρεία εφάρμοσαν την απλοποιημένη μέθοδο μετάβασης (“modified retrospective approach”), βάσει της οποίας αναγνώρισε:

α) υποχρέωση για μισθώσεις, η οποία επιμετρήθηκε ως η παρούσα αξία μέσω της προεξόφλησης των μελλοντικών μισθωμάτων με το διαφορικό επιτόκιο δανεισμού (incremental borrowing rate) που ίσχυε κατά την ημερομηνία αρχικής εφαρμογής του προτύπου, και

β) δικαίωμα χρήσης περιουσιακού στοιχείου (“right-of-use asset”), το οποίο αναγνωρίστηκε σε ένα ποσό που ισούται με την αντίστοιχη υποχρέωση για μισθώσεις, αναπροσαρμοσμένο για τις προπληρωμές και δεδουλευμένες πληρωμές μισθωμάτων που είχαν αναγνωριστεί στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης στις 31.12.2018.

Για τις μισθώσεις στις οποίες προβλέπονται δικαιώματα του Ομίλου και της Εταιρείας για επέκταση της μίσθωσης ή λύσης της μίσθωσης, έγινε εκτίμηση της διοίκησης για το αν υπάρχει βεβαιότητα ότι τα δικαιώματα θα εξασκηθούν ή όχι με βάσει την προγενέστερη εμπειρία και το επιχειρηματικό πλάνο του Ομίλου και της Εταιρείας.

Η επίδραση (αύξηση / (μείωση)) από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16 την 1/1/2019 ήταν η εξής:

		1.1.2019
Ενσώματα πάγια στοιχεία	Δικαιώματα χρήσης Μεταφορικών Μέσων	182.798
("right-of-use assets")	Δικαιώματα χρήσης Μηχανημάτων & Εξοπλισμού	43.797
Σύνολο μη κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων		226.595
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		226.595
Βραχυπρόθεσμα δάνεια και υποχρεώσεις μισθώσεων	Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις μισθώσεων από τρίτα μέρη	68.162
Σύνολο βραχυπροθέσμων υποχρεώσεων		68.162
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις μισθώσεων	Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις μισθώσεων από τρίτα μέρη	158.433
Σύνολο μακροπροθέσμων υποχρεώσεων		158.433
ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ		226.595

Ο Όμιλος και η Εταιρεία δεν είχε επίδραση στα ίδια κεφάλαια από την αρχική εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16.

Γ) Αναγνώριση μισθώσεων στις οικονομικές καταστάσεις της 31.12.2019:

Μετά την αρχική αναγνώριση ο Όμιλος και η Εταιρεία επιμετρά τα δικαιώματα χρήσης περιουσιακών στοιχείων και τα αποσβένει με σταθερό ρυθμό καθ' όλη τη διάρκεια της μίσθωσης. Αντίστοιχα, ο Όμιλος επιμετρά τις παραπάνω υποχρεώσεις από μισθώσεις και τις αυξομειώνει με βάση την αναγνώριση των σχετικών τόκων και των πληρωμών μισθωμάτων.

- **Κατάσταση Οικονομικής Θέσης**

Στα ενσώματα πάγια στοιχεία συμπεριλαμβάνονται τα παρακάτω Δικαιώματα Χρήσης Περιουσιακών Στοιχείων (Right-of-Use Assets) μέσω μισθώσεων βάσει του ΔΠΧΑ 16:

	ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ	ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ & ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	ΛΟΙΠΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ
Υπόλοιπο έναρξης περιόδου πριν την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16	-	2.639.763	20.787	2.660.550
Επίδραση από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16	182.798	43.797	-	226.595
Υπόλοιπο έναρξης περιόδου μετά την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16	182.798	2.683.560	20.787	2.887.145
Προσθήκες	25.447	37.783	-	63.231
Διακοπή/λήξη συμβολαίων	-	(100.273)	-	(100.273)
Αποσβέσεις	(63.554)	(113.054)	(6.236)	(182.844)
Υπόλοιπο λήξης περιόδου	144.691	2.508.016	14.551	2.667.258

- Κατάσταση Αποτελεσμάτων

Τα παρακάτω ποσά αναγνωρίστηκαν στην κατάσταση αποτελεσμάτων:

1.1-31.12.2019

Αποσβέσεις από δικαιώματα χρήσης περιουσιακών στοιχείων	182.844
Τόκοι από υποχρεώσεις μισθώσεων	77.961
Έξοδα ενοικίων από βραχυπρόθεσμα συμβόλαια και περιουσιακά στοιχεία χαμηλής αξίας	56.306
Συνολικά ποσά που αναγνωρίστηκαν στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων	317.111

Κατά το 2019 θετική επίδραση στο EBITDA του Ομίλου και της Εταιρείας ανήλθε σε περίπου €82 χιλ., καθώς με βάση το ΔΛΠ 17 οι πληρωμές από λειτουργικές μισθώσεις συμπεριλαμβάνονταν στο EBITDA, αλλά μετά την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16 οι αποσβέσεις των δικαιωμάτων χρήσης περιουσιακών στοιχείων και οι τόκοι των υποχρεώσεων από μισθώσεις δεν θα συμπεριλαμβάνονται στον υπολογισμό του EBITDA. Τέλος, οι ταμειακές ροές του Ομίλου και της Εταιρείας από λειτουργικές δραστηριότητες αυξήθηκαν το πρώτο εξάμηνο του 2019, και αντίστοιχα οι ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες μειώθηκαν κατά ένα ποσό περίπου €82 χιλ., καθώς οι πληρωμές του κεφαλαίου και των τόκων των υποχρεώσεων από μισθώσεις θα ταξινομηθούν ως ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες.

5.2.5. Ενοποίηση

Αρχές Ενοποίησης: Οι οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις της μητρικής εταιρίας ΠΑΠΟΥΤΣΑΝΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΩΝ ΑΓΑΘΩΝ και των θυγατρικών της. Όλες οι θυγατρικές (εταιρίες στις οποίες η ΠΑΠΟΥΤΣΑΝΗΣ Α.Β.Ε.Ε. έχει άμεση ή έμμεση

κατοχή άνω του μισού των δικαιωμάτων ψήφου ή έχει το δικαίωμα άσκησης ελέγχου επί των εργασιών τους) έχουν ενοποιηθεί. Οι θυγατρικές ενοποιούνται από την ημερομηνία που η ΠΑΠΟΥΤΣΑΝΗΣ Α.Β.Ε.Ε. αποκτά δικαίωμα άσκησης ελέγχου σε αυτές και παύουν να ενοποιούνται από την ημέρα παύσης του ελέγχου αυτού. Τα διεταιρικά υπόλοιπα και συναλλαγές έχουν απαλειφθεί. Όπου κρίθηκε απαραίτητο, οι λογιστικές αρχές των θυγατρικών έχουν τροποποιηθεί ώστε να διασφαλιστεί η συνέπεια με τις λογιστικές αρχές που εφαρμόστηκαν από τον όμιλο. Ακολουθεί ανάλυση των θυγατρικών που ενοποιήθηκαν μαζί με τα σχετικά ποσοστά συμμετοχής της ΠΑΠΟΥΤΣΑΝΗΣ Α.Β.Ε.Ε. σε κάθε μία εξ' αυτών. Σημειώνουμε ότι όλες οι θυγατρικές του Ομίλου έχουν την ίδια ημερομηνία κλεισίματος Οικονομικών Καταστάσεων. Η μεταβολή της συμμετοχής σε θυγατρική εταιρία, χωρίς την απώλεια του ελέγχου, θεωρείται ως μία συναλλαγή εντός της καθαρής θέσης.

Συμμετοχές σε Θυγατρικές Επιχειρήσεις: Οι συμμετοχές σε θυγατρικές επιχειρήσεις στις εταιρικές οικονομικές καταστάσεις αποτιμούνται στην τιμή κτήσεως μειωμένη με τυχόν απομειώσεις της αξίας τους, όποτε αυτό κρίνεται απαραίτητο.

Θυγατρική	Έτος ίδρυσης	%	Χώρα
ΠΑΠΟΥΤΣΑΝΙΣ Sp. Z o.o.	2019	50%	Πολωνία

Η εταιρεία ΠΑΠΟΥΤΣΑΝΗΣ προχώρησε κατά το α' εξάμηνο του 2019 στην ίδρυση θυγατρικής εταιρίας στην Πολωνία, με την επωνυμία ΠΑΠΟΥΤΣΑΝΙΣ Sp. Z o.o.. Μέτοχοι της νέας εταιρίας, με έδρα τη Βαρσοβία, είναι η Παπουτσάνης ΑΒΕΕ και η πολωνική σαπωνοποιία Betasop Sp. Z o.o., με ποσοστό 50% εκάστη. Η εταιρεία ΠΑΠΟΥΤΣΑΝΙΣ Sp. Z o.o. είναι συγγενής εταιρεία της ΠΑΠΟΥΤΣΑΝΗΣ ΑΒΕΕ.

5.2.6. Πληροφόρηση κατά τομέα

Οι τομείς καθορίζονται με βάση την εσωτερική πληροφόρηση που λαμβάνει η Διοίκηση της Εταιρείας και παρουσιάζονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις με βάση αυτήν την εσωτερική κατηγοριοποίηση. Η εταιρεία έχει ένα και μόνο επιχειρηματικό τομέα δραστηριότητας, αυτόν της παραγωγής (στην Ελλάδα) και διάθεσης προϊόντων στις αγορές εσωτερικού και εξωτερικού.

5.2.7. Συναλλαγματικές μετατροπές

Λειτουργικό νόμισμα και νόμισμα παρουσίασης

Τα στοιχεία των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της εταιρείας υπολογίζονται σε ευρώ, χρησιμοποιώντας το νόμισμα του πρωτεύοντος οικονομικού περιβάλλοντος, στο οποίο λειτουργεί η εταιρία (καλούμενο «λειτουργικό νόμισμα»).

Συναλλαγές και υπόλοιπα

Οι συναλλαγές σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα βάσει των ισοτιμιών που ισχύουν κατά την ημερομηνία της κάθε συναλλαγής. Στην κατάσταση αποτελεσμάτων αναγνωρίζονται κέρδη και ζημίες από συναλλαγματικές διαφορές, οι οποίες προκύπτουν από την εκκαθάριση αυτών των συναλλαγών και από τη μετατροπή των χρηματικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων σε ξένο νόμισμα με τις συναλλαγματικές ισοτιμίες που ισχύουν κατά την ημερομηνία ισολογισμού.

5.2.8. Ενσώματες Ακίνητοποιήσεις

Τα ιδιοχρησιμοποιούμενα ακίνητα πάγια στοιχεία (κτίρια, οικόπεδα) αποτιμώνται στην αναπροσαρμοσμένη αξία που αποτελείται από την εύλογη αξία κατά την ημέρα της αναπροσαρμογής μειωμένη με τις μεταγενέστερες συσσωρευμένες αποσβέσεις και τις μεταγενέστερες συσσωρευμένες ζημίες απομείωσης. Η εύλογη αξία προσδιορίζεται μετά από εκτίμηση επαγγελματιών εκτιμητών και η θετική διαφορά καταχωρείται σε λογαριασμό καθαρής θέσης «Αποθεματικά εύλογης αξίας». Ενώ η αρνητική, καταχωρείται στα αποτελέσματα χρήσεως στο βαθμό που δεν συμψηφίζει αντίστοιχο αποθεματικό εύλογης αξίας. Τέτοιες εκτιμήσεις διενεργούνται όταν υπάρχουν στοιχεία αγοράς για μεταβολή εύλογης αξίας και το αργότερο κάθε 5 χρόνια. Η τελευταία εκτίμηση έγινε με ημερομηνία 31.12.2019. Αποτέλεσμα της εκτίμησης αυτής ήταν η μείωση της εύλογης αξίας των Οικοπέδων κατά 27.682 € και η αύξηση της εύλογης αξίας των Κτιρίων κατά 127.360€.

Τα λοιπά στοιχεία των ενσώματων ακίνητοποιήσεων (μηχανήματα, εξοπλισμός κλπ) παρουσιάζονται στο κόστος κτήσης μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις και τυχόν απομείωση. Το κόστος κτήσης περιλαμβάνει τις δαπάνες που σχετίζονται άμεσα με την απόκτηση των ενσώματων ακίνητοποιήσεων. Μεταγενέστερες δαπάνες είτε περιλαμβάνονται στην λογιστική αξία των ενσώματων παγίων ή εφόσον κριθεί πιο κατάλληλο, αναγνωρίζονται ως ξεχωριστό πάγιο, μόνο όταν θεωρείται πιθανόν ότι θα προκύψουν μελλοντικά οικονομικά οφέλη για την εταιρεία και υπό την προϋπόθεση ότι το κόστος του παγίου μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα. Το κόστος επισκευών και συντηρήσεων καταχωρείται ως έξοδο στην κατάσταση αποτελεσμάτων κατά το χρόνο πραγματοποίησής του.

Χρηματοοικονομικά έξοδα που προκύπτουν από τον δανεισμό των κεφαλαίων που χρησιμοποιούνται για χρηματοδότηση αγοράς ενσώματων ακίνητοποιήσεων, κεφαλαιοποιούνται κατά την χρονική περίοδο που απαιτείται για την προετοιμασία και την ολοκλήρωση του παγίου για μελλοντική χρήση. Λοιπές κατηγορίες χρηματοοικονομικών εξόδων από δανεισμό αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα της χρήσης ως έξοδα.

Τα οικόπεδα δεν αποσβένονται. Οι αποσβέσεις των άλλων στοιχείων των ενσώματων ακίνητοποιήσεων υπολογίζονται με την σταθερή μέθοδο με ισόποσες ετήσιες επιβαρύνσεις κατά το χρονικό διάστημα της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής

του στοιχείου, έτσι ώστε να διαγραφεί το κόστος στην στο τέλος της ωφέλιμης ζωής. Οι υπολειμματικές αξίες εκτιμήθηκαν μηδενικές. Η εκτιμώμενη διάρκεια ζωής των σημαντικότερων κατηγοριών παγίων είναι η εξής:

	Έτη
Βιομηχανικά κτίρια	50-60
Μηχανήματα και μηχανολογικός εξοπλισμός	10-30
Λοιπές μηχανολογικές εγκαταστάσεις και λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός	2-7
Εξοπλισμός Η/Υ και λογισμικό	5-10
Μέσα μεταφοράς ατόμων / φορτίων	10 / 8,3
Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	10

Το κόστος μεταγενέστερων δαπανών αποσβένεται στο διάστημα της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής κάθε στοιχείου. Όταν ένα μηχάνημα απαρτίζεται από μεγάλα εξαρτήματα με διαφορετική ωφέλιμη ζωή, τότε τα εξαρτήματα λαμβάνονται ως ξεχωριστά στοιχεία.

Οι υπολειμματικές αξίες και οι ωφέλιμες ζωές των ενσώματων παγίων μπορούν να αναθεωρηθούν και να προσαρμοστούν, εάν αυτό κριθεί αναγκαίο, σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού.

Όταν η αναπόσβεστη αξία του ενσώματου πάγιου στοιχείου υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία του, η διαφορά καταχωρείται άμεσα ως έξοδο στην κατάσταση αποτελεσμάτων και το πάγιο καταχωρείται στην ανακτήσιμη αξία του.

Τα κέρδη και οι ζημίες από την πώληση ενσώματων παγίων προσδιορίζονται από την διαφορά του εσόδου και της αναπόσβεστης αξίας αυτών και συμπεριλαμβάνονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Σε περίπτωση που τα ενσώματα πάγια που αποτιμώνται στην εύλογη αξία πωληθούν, τα σχηματισμένα αποθεματικά εύλογης αξίας μεταφέρονται στα αποτελέσματα εις νέον.

5.2.9. Ασώματες ακινητοποιήσεις

Έξοδα Ερευνών

Το κόστος έρευνας λογίζεται ως έξοδο κατά την πραγματοποίησή του.

Έξοδα αναπτύξεως

Το κόστος των έργων ανάπτυξης (που αφορούν κυρίως σχεδιασμό και δοκιμή νέων ή βελτιωμένων προϊόντων) αναγνωρίζεται ως κατηγορία των ασώματων παγίων στοιχείων μόνον όταν υπάρχει πιθανότητα επιτυχίας των έργων αυτών, λαμβάνοντας υπόψη το βαθμό εμπορικής και τεχνολογικής βιωσιμότητας τους και

εφόσον το κόστος μπορεί να επιμετρηθεί με αξιοπιστία. Λοιπές δαπάνες ανάπτυξης καταχωρούνται ως δαπάνες κατά την πραγματοποίησή τους. Κόστη ανάπτυξης στοιχείων με πεπερασμένη ωφέλιμη ζωή, τα οποία έχουν κεφαλαιοποιηθεί, αποσβένονται από την έναρξη της εμπορικής παραγωγής των προϊόντων που αναφέρονται με την σταθερή μέθοδο απόσβεσης σε ισόποσες ετήσιες επιβαρύνσεις στο διάστημα της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής του στοιχείου, η οποία σε κάθε περίπτωση δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 10 έτη.

Λογισμικό ηλεκτρονικών υπολογιστών

Οι κεφαλαιοποιημένες άδειες λογισμικού αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις, μείον οποιαδήποτε συσσωρευμένη απομείωση. Οι αποσβέσεις διενεργούνται με βάση τη σταθερή μέθοδο στο διάστημα της ωφέλιμης ζωής τους, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 5 έτη. Οι δαπάνες που απαιτούνται για την ανάπτυξη ή συντήρηση λογισμικού αναγνωρίζονται ως έξοδα στην κατάσταση αποτελεσμάτων κατά την πραγματοποίησή τους.

5.2.10. Επενδύσεις σε ακίνητα

Σκοπός των επενδύσεων σε ακίνητα είναι είτε η ενοικίαση είτε η κεφαλαιουχική ενίσχυση. Αποτιμώνται στην εύλογη αξία με τις διαφορές από την προηγούμενη αποτίμηση να καταχωρούνται στα αποτελέσματα της χρήσεως. Δεν διενεργούνται αποσβέσεις. Λόγω της μη σημαντικής αξίας του επενδυτικού ακινήτου της εταιρείας, δεν διενεργείται αποτίμηση σε εύλογη αξία, όταν εκτιμάται ότι αυτή δεν θα έχει επίδραση στην αξία του ακινήτου και στο αποτέλεσμα χρήσης, εφαρμόζοντας την αρχή συσχετίσεως Κόστους – Οφέλους.

5.2.11. Απομείωση αξίας μη-χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Πάγια που έχουν αόριστη διάρκεια ωφέλιμης ζωής δεν υπόκεινται σε αποσβέσεις αλλά υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης ετησίως ή συχνότερα όταν γεγονότα ή μεταβολή συνθηκών υποδεικνύουν ότι η αναπόσβεστη αξία τους ενδέχεται να μην είναι ανακτήσιμη. Πάγια περιουσιακά στοιχεία που υπόκεινται σε αποσβέσεις, υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους, όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι η αναπόσβεστη λογιστική τους αξία δεν θα ανακτηθεί.

Οι ζημίες απομείωσης αναγνωρίζονται αμέσως ως έξοδα και ισούνται με την διαφορά μεταξύ της αναπόσβεστης και της ανακτήσιμης αξίας του υποκειμένου παγίου.

Η ανακτήσιμη αξία είναι το μεγαλύτερο ποσό που προκύπτει από την σύγκριση μεταξύ της εύλογης αξίας του στοιχείου ενεργητικού μείον το κόστος πώλησης και της αξίας χρήσεως του παγίου. Για σκοπούς υπολογισμού της απομείωσης, τα πάγια κατηγοριοποιούνται στο χαμηλότερο δυνατό επίπεδο ώστε να συνδεθούν με ξεχωριστές αναγνωρίσιμες ταμειακές ροές (μονάδες δημιουργίας ταμιακών ροών).

5.2.12. Χρηματοοικονομικά μέσα

Α. Χρηματοοικονομικά Περιουσιακά Στοιχεία

Αρχική αναγνώριση

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ταξινομούνται, κατά την αρχική αναγνώριση, και μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αποσβεσμένο κόστος, στην εύλογη αξία μέσω άλλων συνολικών εισοδημάτων (OCI) και στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Η ταξινόμηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων κατά την αρχική αναγνώριση εξαρτάται από τα συμβατικά χαρακτηριστικά των ταμειακών ροών του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου και το επιχειρηματικό μοντέλο της Εταιρείας για τη διαχείριση τους. Με εξαίρεση τις εμπορικές απαιτήσεις που δεν περιέχουν σημαντική χρηματοοικονομική συνιστώσα ή για τις οποίες έχει εφαρμόσει την πρακτική σκοπιμότητας, η Εταιρεία αρχικά αποτιμά τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία τους πλέον, στην περίπτωση ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου που δεν αποτιμάται μέσω αποτελεσμάτων, του κόστους συναλλαγής.

Οι εμπορικές απαιτήσεις που δεν περιέχουν σημαντική χρηματοοικονομική συνιστώσα ή για τις οποίες η Εταιρεία έχει εφαρμόσει την πρακτική σκοπιμότητας, αποτιμώνται στην τιμή συναλλαγής που προσδιορίζεται σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 15.

Προκειμένου ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο να ταξινομηθεί και να αποτιμηθεί στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των συνολικών εισοδημάτων, πρέπει από αυτά να προκύπτουν ταμειακές ροές οι οποίες να είναι «αποκλειστικά πληρωμές κεφαλαίου και τόκων (SPPI)» επί του αρχικού κεφαλαίου. Η αξιολόγηση αυτή αναφέρεται ως SPPI test και εξετάζεται σε επίπεδο χρηματοοικονομικού στοιχείου.

Το επιχειρηματικό μοντέλο της Εταιρείας για τη διαχείριση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων αναφέρεται στον τρόπο με τον οποίο διαχειρίζεται τις οικονομικές της δυνατότητες προκειμένου να δημιουργήσει ταμειακές ροές. Το επιχειρηματικό μοντέλο καθορίζει εάν οι ταμειακές ροές θα προκύψουν από τη συλλογή συμβατικών ταμειακών ροών, πώληση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων ή και από τα δύο.

Η αγορά ή πώληση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που απαιτούν την παράδοση περιουσιακών στοιχείων εντός χρονικού πλαισίου που καθορίζεται με κανονισμό ή σύμβαση στην αγορά αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία συναλλαγής δηλαδή κατά την ημερομηνία κατά την οποία η Εταιρεία δεσμεύεται να αγοράσει ή να πωλήσει το περιουσιακό στοιχείο.

Μεταγενέστερη επιμέτρηση

Για σκοπούς μεταγενέστερης επιμέτρησης, τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ταξινομούνται στις κάτωθι κατηγορίες:

- Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων
- Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος (χρεόγραφα)
- Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των συνολικών εισοδημάτων χωρίς ανακύκλωση σωρευτικών κερδών και ζημιών κατά την αποαναγνώριση (συμμετοχικά μέσα)

(α) Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που αποτιμώνται στην σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων περιλαμβάνουν τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς εμπορία, τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που προσδιορίζονται κατά την αρχική αναγνώριση στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων ή τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που υποχρεωτικά θα πρέπει να επιμετρηθούν στην εύλογη αξία.

Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού ταξινομούνται ως διακρατούμενα προς εμπορία εάν αποκτώνται με σκοπό την πώληση ή την επαναγορά τους στο εγγύς μέλλον. Παράγωγα περιλαμβανομένων των ενσωματωμένων παραγώγων επίσης ταξινομούνται ως κατεχόμενα προς εμπορία, εκτός εάν ορίζονται ως αποτελεσματικά μέσα αντιστάθμισης.

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με ταμιακές ροές που δεν είναι μόνο πληρωμές κεφαλαίου και τόκων ταξινομούνται και αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, ανεξάρτητα από το επιχειρηματικό μοντέλο.

(β) Χρηματοοικονομικά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος

Η Εταιρεία αποτιμά τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος εάν πληρούνται και οι δύο ακόλουθοι όροι: α) Το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο διατηρείται σε επιχειρηματικό μοντέλο με στόχο τη διακράτηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων για τη συλλογή συμβατικών ταμειακών ροών και β) οι συμβατικές ρήτρες του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου δημιουργούν σε συγκεκριμένες ημερομηνίες ταμειακές ροές που αποτελούν μόνο πληρωμές κεφαλαίου και τόκων επί του υπολοίπου του αρχικού κεφαλαίου.

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στο αποσβεσμένο κόστος επιμετρώνται στη συνέχεια χρησιμοποιώντας την μέθοδο (EIR) και υπόκεινται σε απομείωση. Τα κέρδη και οι ζημιές αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα όταν το περιουσιακό στοιχείο αποαναγνωρίζεται, τροποποιηθεί ή απομειωθεί.

(γ) Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που ταξινομούνται στην εύλογη αξία μέσω των συνολικών εισοδημάτων (συμμετοχικοί τίτλοι)

Κατά την αρχική αναγνώριση, η Εταιρεία μπορεί να επιλέξει να ταξινομήσει αμετάκλητα τις συμμετοχικές επενδύσεις της ως συμμετοχικούς τίτλους που προσδιορίζονται στην εύλογη αξία μέσω συνολικών εισοδημάτων όταν πληρούν τον ορισμό της καθαρής θέσης σύμφωνα με το ΔΛΠ 32 Χρηματοοικονομικά μέσα: Παρουσίαση, και δεν κατέχονται προς εμπορία. Η ταξινόμηση καθορίζεται ανά χρηματοοικονομικό μέσο.

Τα κέρδη και οι ζημίες από αυτά τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία δεν ανακυκλώνονται ποτέ στα κέρδη ή τις ζημίες. Τα μερίσματα αναγνωρίζονται ως άλλα έσοδα στην κατάσταση αποτελεσμάτων όταν έχει αποδειχθεί το δικαίωμα πληρωμής, εκτός εάν η Εταιρεία επωφελείται από τα έσοδα αυτά ως ανάκτηση μέρους του κόστους του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου, οπότε τα κέρδη αυτά αναγνωρίζονται στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων. Οι συμμετοχικοί τίτλοι που προσδιορίζονται στην εύλογη αξία μέσω των συνολικών εισοδημάτων δεν υπόκεινται σε εξέταση απομείωσης.

Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Ο Όμιλος επιμετρά την πρόβλεψη ζημίας των απαιτήσεων από πελάτες ως εκτίμηση της παρούσας αξίας των υστερήσεων ταμειακών ροών κατά την διάρκεια ζωής των απαιτήσεων από πελάτες. Ως υστέρηση ταμειακών ροών νοείται η διαφορά μεταξύ των ταμειακών ροών που οφείλονται στον Όμιλο όπως προβλέπεται συμβατικά σύμφωνα και των ταμειακών ροών που ο Όμιλος αναμένει να εισπράξει.

Ο Όμιλος υιοθέτησε την απλοποιημένη προσέγγιση όσον αφορά την εκτίμηση των Αναμενόμενων Πιστωτικών Ζημιών («ΑΠΖ») για τις απαιτήσεις από πελάτες. Ο Όμιλος σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, επιμετρά την πρόβλεψη ζημίας των απαιτήσεων από πελάτες σε ποσό που ισούται με τις πιστωτικές ζημίες καθ' όλη τη διάρκεια ζωής.

Στάδιο 2: Επιμέτρηση των ΑΠΖ καθ' όλη τη διάρκεια ζωής - χωρίς πιστωτική απομείωση. Εάν το χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού έχει σημαντική αύξηση πιστωτικού κινδύνου από την αρχική αναγνώριση, αλλά δεν έχει ακόμη απομειωθεί, κατατάσσεται στο Στάδιο 2 και επιμετράται στις ΑΠΖ της συνολικής ζωής, που ορίζεται ως αναμενόμενη πιστωτική ζημία που οφείλεται σε όλα τα πιθανά πιστωτικά γεγονότα κατά την διάρκεια της αναμενόμενης ζωής του.

Στάδιο 3: Επιμέτρηση των ΑΠΖ για την συνολική ζωή των στοιχείων – με πιστωτική απομείωση. Εάν το χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού ορίζεται ως πιστωτικά απομειωμένο, μεταφέρεται στο Στάδιο 3 και επιμετράται στις ΑΠΖ για την συνολική ζωή του.

Το ΔΠΧΑ 9 τεκμαίρει πως ο πιστωτικός κίνδυνος ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου έχει αυξηθεί σημαντικά μετά την αρχική αναγνώριση όταν οι συμβατικές πληρωμές εμφανίζουν καθυστέρηση άνω των 30 ημερών. Ωστόσο, αυτό το τεκμήριο μπορεί να ανατραπεί εάν υπάρχουν λογικές και βάσιμες πληροφορίες οι οποίες είναι διαθέσιμες χωρίς αδικαιολόγητο κόστος ή

προσπάθεια, οι οποίες καταδεικνύουν ότι ο πιστωτικός κίνδυνος δεν έχει αυξηθεί σημαντικά από την αρχική αναγνώριση παρά το γεγονός ότι οι συμβατικές πληρωμές εμφανίζουν καθυστέρηση άνω των 30 ημερών.

Ο Όμιλος θεωρεί ότι ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο είναι σε αδυναμία πληρωμής όταν ο δανειολήπτης / οφειλέτης είναι απίθανο να πληρώσει τις πιστωτικές του υποχρεώσεις προς τον Όμιλο εξ' ολοκλήρου, χωρίς προσφυγή του Ομίλου σε πράξεις όπως η πραγματοποίηση εξασφαλίσεων και ενεχύρων, εγγραφή υποθηκών κλπ. Αντικειμενικό τεκμήριο για ένα πιστωτικά απομειωμένο χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο, αποτελεί η καθυστέρηση είσπραξης άνω των ημερών που έχουν τεθεί ως όριο για καθένα εξ' αυτών. Το εύρος των ημερών που έχουν τεθεί ως όριο για τον Όμιλο κυμαίνεται μεταξύ 30 και 180 ημερών.

Τα ακόλουθα είναι τα βασικά δεδομένα που εισάγονται για την εφαρμογή των λογιστικών πολιτικών του Ομίλου, όσον αφορά τις εκτιμήσεις των ΑΠΖ του Ομίλου:

- Άνοιγμα σε Αθέτηση ("EAD"): αντιπροσωπεύει το ποσό του ανοίγματος κατά την ημερομηνία αναφοράς.
- Πιθανότητα Αθέτησης ("PD"): Η πιθανότητα αθέτησης είναι μια εκτίμηση της πιθανότητας εντός του συγκεκριμένου χρονικού ορίζοντα. Ο Όμιλος υπολογίζει τις Πιθανότητες Αθέτησης, χρησιμοποιώντας ιστορικά στοιχεία, τις παραδοχές και τις μελλοντικές εκτιμήσεις.
- Ζημία σε Περίπτωση Αθέτησης ("LGD"): αντιπροσωπεύει την εκτίμηση της ζημίας που θα πραγματοποιηθεί κατά την ημερομηνία αθέτησης. Η Ζημία σε Περίπτωση Αθέτησης υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ των συμβατικών ταμειακών ροών του μέσου που οφείλονται και των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών του μέσου που αναμένεται να εισπραχθούν. Ο προσδιορισμός της Ζημίας σε Περίπτωση Αθέτησης εξετάζει επίσης και την επίδραση της ανάκτησης των αναμενόμενων ταμειακών ροών που προκύπτουν από τις εξασφαλίσεις που διακρατά ο Όμιλος.

Ο Όμιλος κατέχει εξασφαλίσεις ως μέσα μετρίασης του πιστωτικού κινδύνου που σχετίζονται με τις απαιτήσεις από πελάτες αναφορικά με πωλήσεις γόνου, για τις οποίες ο Όμιλος διατηρεί την κυριότητα επί των πωληθέντων βιολογικών περιουσιακών στοιχείων.

Ο Όμιλος επιμετρά τα ΑΠΖ σε συλλογική βάση για χαρτοφυλάκια απαιτήσεων από πελάτες με παρόμοια πιστωτικά χαρακτηριστικά. Ειδικότερα, ο Όμιλος εκτιμά τις ΑΠΖ ομαδοποιώντας τις απαιτήσεις βάσει των κοινών χαρακτηριστικών κινδύνου και των ημερών καθυστέρησης. Επιπλέον, ο Όμιλος αξιολογεί τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες που σχετίζονται με τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού του Ομίλου, λαμβάνοντας υπόψη πληροφορίες που αφορούν το μέλλον. Οι πληροφορίες που αφορούν το μέλλον ενσωματώνονται στο μοντέλο των ΑΠΖ μέσω της εξέτασης διάφορων εσωτερικών και εξωτερικών πηγών της πραγματικής οικονομικής πληροφορίας και των οικονομικών προβλέψεων. Ο Όμιλος έχει

καταρτίσει πίνακα προβλέψεων που βασίζεται στην ιστορική εμπειρία των πιστωτικών ζημιών, προσαρμοσμένη με μελλοντικούς παράγοντες κατάλληλους για τους οφειλέτες, την κάλυψη τους με ασφάλεια πιστώσεων και το οικονομικό περιβάλλον. Ο Όμιλος αναγνωρίζει την σχετιζόμενη πρόβλεψη ζημίας σε κάθε ημερομηνία αναφοράς.

B. Χρηματοοικονομικές Υποχρεώσεις

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις συμπεριλαμβάνουν εμπορικές και λοιπές υποχρεώσεις, τραπεζικές υπεραναλήψεις, έντοκα δάνεια και πιστώσεις και συμβόλαια χρηματοοικονομικής εγγύησης.

(α) Αναγνώριση και επιμέτρηση χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων

Ο Όμιλος αναγνωρίζει μια χρηματοοικονομική υποχρέωση στην κατάσταση οικονομικής θέσης του όταν, και μόνον όταν, καθίσταται συμβαλλόμενος του χρηματοοικονομικού μέσου. Κατά την αρχική αναγνώριση, οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται στην εύλογη τους αξία, και στην περίπτωση των εντόκων δανείων και πιστώσεων, αφαιρουμένων των άμεσα αποδιδόμενων εξόδων συναλλαγής.

(β) Κατάταξη μη παράγωγων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων

Μετά την αρχική αναγνώριση, οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις επιμετρώνται ως εξής:

Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις επιμετρούμενες στο αποσβεσμένο:

Όλα τα έντοκα δάνεια και πιστώσεις επιμετρώνται αρχικά στην εύλογη αξία αφαιρουμένων των άμεσα αποδιδόμενων εξόδων συναλλαγής για την έκδοση της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης. Μεταγενέστερα επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος με την χρήση της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου. Το αποσβεσμένο κόστος εκτιμάται λαμβάνοντας υπόψη κάθε κόστος έκδοσης, και όποια έκπτωση ή ποσό υπέρ το άρτιο κατά τον διακανονισμό. Τα κέρδη και οι ζημιές αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων όταν οι υποχρεώσεις διαγράφονται ή απομειώνονται, καθώς επίσης και μέσω της διαδικασίας απόσβεσης.

Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων:

Συμπεριλαμβάνουν υποχρεώσεις κατεχόμενες για εμπορική εκμετάλλευση, που αποκτήθηκαν ή πραγματοποιήθηκαν κυρίως για σκοπούς πώλησης ή επαναγοράς στο εγγύς μέλλον, αποτελούν μέρος χαρτοφυλακίου εξατομικευμένων χρηματοοικονομικών μέσων που είχαν κοινή διαχείριση και για τα οποία υπάρχουν τεκμηριωμένες ενδείξεις πρόσφατου σχεδίου βραχυπρόθεσμης αποκόμισης. Τέτοιες υποχρεώσεις επιμετρώνται στην εύλογη αξία και τα κέρδη ή ζημιές από την μεταβολή της εύλογης αξίας αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Συμβόλαια χρηματοοικονομικής εγγύησης:

Συμπεριλαμβάνουν συμβόλαια που προβλέπουν συγκεκριμένες πληρωμές από πλευράς του εκδότη για την αποζημίωση του κατόχου λόγω ζημίας που υπέστη από την ανικανότητα συγκεκριμένου οφειλέτη να καταβάλλει πληρωμές σύμφωνα με τους αρχικούς ή τροποποιημένους όρους ενός χρεωστικού τίτλου. Αυτά τα συμβόλαια αναγνωρίζονται αρχικά ως υποχρέωση στην εύλογη αξία, προσαρμοσμένη για το κόστος των συναλλαγών που σχετίζεται άμεσα με την έκδοση της. Αποτιμώνται μεταγενέστερα στο υψηλότερο ποσό μεταξύ του ποσού που αναγνωρίστηκε βάσει του ΔΛΠ 37 και του ποσού που αναγνωρίστηκε αρχικά, απομειωμένο κατά τη σωρευμένη απόσβεση που αναγνωρίστηκε σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 15, όπου απαιτείται.

Γ. Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών μέσων

Τα χρηματοοικονομικά πάγια και οι υποχρεώσεις συμψηφίζονται και παρουσιάζονται καθαρά στην κατάσταση οικονομικής θέσης εάν υπάρχει νόμιμο δικαίωμα να συμψηφιστούν τα ποσά που έχουν αναγνωριστεί και επιπλέον υπάρχει πρόθεση να γίνει εκκαθάριση του καθαρού ποσού, δηλαδή πάγια και υποχρεώσεις να τακτοποιηθούν παράλληλα.

Δ. Παύση αναγνώρισης χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία: Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία (ή κατά περίπτωση το μέρος ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή το μέρος μίας ομάδας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων) διαγράφονται όταν:

- Τα δικαιώματα για την εισροή ταμειακών ροών έχουν λήξει ή
- Ο Όμιλος διατηρεί το δικαίωμα στην εισροή ταμειακών ροών από το συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο αλλά έχει αναλάβει ταυτόχρονα μία υποχρέωση προς τρίτους να πληρώσει τις συγκεκριμένες ταμειακές ροές χωρίς σημαντική καθυστέρηση, υπό την μορφή μίας σύμβασης μεταβίβασης.
- Ο Όμιλος έχει μεταβιβάσει το δικαίωμα εισροής ταμειακών ροών από το συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο και παράλληλα είτε (α) έχει μεταβιβάσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη της ιδιοκτησίας ή (β) δεν έχει μεταβιβάσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη της ιδιοκτησίας, αλλά έχει μεταβιβάσει τον έλεγχο του συγκεκριμένου στοιχείου.

Όπου ο Όμιλος έχει μεταβιβάσει τα δικαιώματα εισροής ταμειακών πόρων από το συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο αλλά παράλληλα δεν έχει μεταβιβάσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη της ιδιοκτησίας ή τον έλεγχο του

συγκεκριμένου περιουσιακού στοιχείου, τότε το στοιχείο του ενεργητικού αναγνωρίζεται στο βαθμό της συνεχιζόμενης συμμετοχής του Ομίλου στο περιουσιακό στοιχείο. Αναγνωρίζεται, επίσης, μια αντίστοιχη υποχρέωση.

Η συνεχιζόμενη συμμετοχή η οποία έχει τη μορφή εγγύησης επί του μεταβιβαζόμενου στοιχείου αποτιμάται στην χαμηλότερη αξία μεταξύ του αρχικού υπολοίπου του περιουσιακού στοιχείου και του μέγιστου ποσού που μπορεί ο Όμιλος να κληθεί να καταβάλει.

Χρηματοοικονομικά στοιχεία παθητικού: Ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο παθητικού παύει να αναγνωρίζεται όταν η σχετική υποχρέωση απαλλάσσεται, ακυρώνεται ή έχει λήξει. Στην περίπτωση που ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο παθητικού αντικαθίσταται από άλλο του ιδίου δανειστή με ουσιαστικά διαφορετικούς όρους, ή όπου οι όροι μιας υπάρχουσας υποχρέωσης έχουν ουσιαστικά τροποποιηθεί, η ανταλλαγή αυτή ή η τροποποίηση θεωρείται ως παύση αναγνώρισης της αρχικής υποχρέωσης και αναγνώρισης μιας νέας υποχρέωσης. Η διαφορά στις αντίστοιχες τρέχουσες αξίες αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

5.2.13. Μισθώσεις

Κατά την έναρξη ισχύος μίας σύμβασης, ο Όμιλος εκτιμά εάν η σύμβαση αποτελεί, ή εμπεριέχει, μίσθωση. Μια σύμβαση αποτελεί, ή εμπεριέχει, μίσθωση εάν η σύμβαση μεταβιβάζει το δικαίωμα ελέγχου της χρήσης ενός αναγνωριζόμενου περιουσιακού στοιχείου για συγκεκριμένη χρονική περίοδο έναντι ανταλλάγματος.

Λογιστική μίσθωσης από το μισθωτή

Ο Όμιλος εφαρμόζει μια ενιαία προσέγγιση αναγνώρισης και επιμέτρησης για όλες τις μισθώσεις (συμπεριλαμβανομένων των βραχυπρόθεσμων μισθώσεων και των μισθώσεων μικρής αξίας). Ο Όμιλος αναγνωρίζει υποχρεώσεις από μισθώσεις για τις πληρωμές μισθώσεων και περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης που αντιπροσωπεύουν το δικαίωμα χρήσης των υποκείμενων περιουσιακών στοιχείων.

ι. Περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης

Ο Όμιλος και η Εταιρεία αναγνωρίζουν τα περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης κατά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου (δηλ. την ημερομηνία που το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο είναι διαθέσιμο προς χρήση). Τα περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης επιμετρώνται στο κόστος, μειωμένα κατά τις τυχόν σωρευμένες αποσβέσεις και ζημιές απομείωσης και προσαρμόζονται βάσει τυχόν επανεπιμέτρησης της υποχρέωσης από μισθώσεις. Το κόστος των περιουσιακών στοιχείων με δικαίωμα χρήσης αποτελείται από το ποσό της υποχρέωσης από μισθώσεις που αναγνωρίστηκε, τις αρχικές άμεσες δαπάνες και τυχόν μισθώματα τα οποία καταβλήθηκαν κατά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου ή προγενέστερα, μείον οποιαδήποτε κίνητρα μίσθωσης έχουν

εισπραχθεί. Τα περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης αποσβένονται με βάση τη σταθερή μέθοδο στη μικρότερη χρονική περίοδο μεταξύ της διάρκειας της μίσθωσης και της ωφέλιμης ζωής τους.

Εάν η κυριότητα του μισθωμένου περιουσιακού στοιχείου μεταβιβάζεται στον Όμιλο ή την Εταιρεία στο τέλος της μισθωτικής περιόδου ή εάν το κόστος του αντανακλά την άσκηση δικαιώματος αγοράς, οι αποσβέσεις υπολογίζονται σύμφωνα με την εκτιμώμενη ωφέλιμη ζωή του περιουσιακού στοιχείου.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία έχουν συμβάσεις μίσθωσης μηχανημάτων, μεταφορικών μέσων καθώς και λοιπού εξοπλισμού που χρησιμοποιούνται στις δραστηριότητές τους. Οι συμβάσεις μίσθωσης μπορεί να περιέχουν μισθωτικά και μη μισθωτικά στοιχεία. Ο Όμιλος έχει επιλέξει να μη διαχωρίσει τα μέρη της σύμβασης που δεν αποτελούν μίσθωση από τα στοιχεία της μίσθωσης και επομένως αντιμετωπίζει κάθε στοιχείο της μίσθωσης και οποιαδήποτε συναφή μέρη που δεν αποτελούν μίσθωση ως μία ενιαία μίσθωση.

Τα περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους.

ii. Υποχρεώσεις από μισθώσεις

Κατά την ημερομηνία έναρξης της μίσθωσης, ο Όμιλος και η Εταιρεία επιμετρούν την υποχρέωση από μισθώσεις στην παρούσα αξία των μισθωμάτων τα οποία πρόκειται να καταβληθούν κατά τη διάρκεια μίσθωσης. Τα μισθώματα αποτελούνται από τα σταθερά μισθώματα (περιλαμβανομένων των ουσιαστικά σταθερών μισθωμάτων) μειωμένα κατά τυχόν εισπρακτέα κίνητρα μισθώσεων, τα κυμαινόμενα μισθώματα τα οποία εξαρτώνται από έναν δείκτη ή ένα επιτόκιο και τα ποσά τα οποία αναμένεται να καταβληθούν βάσει των εγγυήσεων υπολειμματικής αξίας. Για την προεξόφληση των μισθωμάτων, ο Όμιλος και η Εταιρεία χρησιμοποιούν το διαφορικό επιτόκιο δανεισμού του Ομίλου καθώς το τεκμαρτό επιτόκιο της μίσθωσης δεν μπορεί να προσδιοριστεί εύκολα.

Μετά την ημερομηνία έναρξης της μίσθωσης, το ποσό της υποχρέωσης από μισθώσεις αυξάνεται βάσει των τόκων επί της υποχρέωσης και μειώνεται με την καταβολή των μισθωμάτων. Επιπλέον, η λογιστική αξία της υποχρέωσης από μισθώσεις επανεπιμετράται εάν υπάρχουν επανεκτιμήσεις ή τροποποιήσεις του συμβολαίου μίσθωσης.

Λογιστική μίσθωσης από τον εκμισθωτή

Μισθώσεις στις οποίες ο εκμισθωτής δεν μεταβιβάζει ουσιαστικά όλα τα οικονομικά οφέλη και κινδύνους που απορρέουν από την κυριότητα του μισθωμένου περιουσιακού στοιχείου κατατάσσονται ως λειτουργικές μισθώσεις.

Όταν τα περιουσιακά στοιχεία μισθώνονται με λειτουργική μίσθωση, το περιουσιακό στοιχείο περιλαμβάνεται στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης βάσει της φύσης του περιουσιακού στοιχείου. Τα έσοδα από μισθώματα από λειτουργικές μισθώσεις αναγνωρίζονται κατά τους όρους της μίσθωσης με τη σταθερή μέθοδο.

Μια μίσθωση που μεταβιβάζει ουσιαστικά όλα τα οικονομικά οφέλη και κινδύνους που απορρέουν από την κυριότητα του μισθωμένου περιουσιακού στοιχείου κατατάσσεται ως χρηματοδοτική μίσθωση.

Τα περιουσιακά στοιχεία που τελούν υπό χρηματοδοτική μίσθωση αποαναγνωρίζονται και ο εκμισθωτής αναγνωρίζει μια απαίτηση ποσού ίσου με την καθαρή επένδυση στη μίσθωση. Η απαίτηση από μισθώσεις προεξοφλείται με τη μέθοδο πραγματικού επιτοκίου και η λογιστική αξία προσαρμόζεται αναλόγως. Τα εισπρακτέα μισθώματα αυξάνονται βάσει των τόκων επί της απαίτησης και μειώνονται με την είσπραξη των μισθωμάτων.

5.2.14. Αποθέματα

Τα αποθέματα αποτιμώνται στην χαμηλότερη αξία μεταξύ κόστους κτήσης και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας.

Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία είναι η εκτιμώμενη τιμή πώλησης κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών, μειωμένη κατά το ποσό των εξόδων διάθεσης.

Το κόστος των ετοιμών προϊόντων και της παραγωγής σε εξέλιξη προσδιορίζεται με τη μέθοδο του σταθμικού κόστους και αποτελείται από τις πρώτες ύλες, το άμεσο κόστος εργασίας και τα γενικά βιομηχανικά έξοδα τα οποία κατανέμονται με βάση την κανονική παραγωγική δυναμικότητα.

Κατάλληλη μέριμνα λαμβάνεται για τα άχρηστα, απαξιωμένα και με πολύ χαμηλή κυκλοφοριακή ταχύτητα αποθέματα εφόσον αυτά υπερβαίνουν τα προβλεπόμενα. Η μείωση της αξίας από την λογιστική στην καθαρή ρευστοποιήσιμη και οι ζημιές στα αποθέματα, εξοδοποιούνται στην περίοδο στην οποία αντιστοιχεί η υποτίμηση ή ζημία.

5.2.15. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στοιχεία

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα περιλαμβάνουν μετρητά, τις καταθέσεις όψεως, τις βραχυπρόθεσμες μέχρι τρεις μήνες επενδύσεις υψηλής ρευστοποίησης. Οι υπέρ-αναλήψεις εμπεριέχονται στον ισολογισμό στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις ως δανεισμός.

5.2.16. Μετοχικό κεφάλαιο

Οι κοινές μετοχές περιλαμβάνονται στα ίδια κεφάλαια. Τα άμεσα έξοδα για την έκδοση νέων μετοχών εμφανίζονται στη καθαρή θέση αφαιρετικά, καθαρά από φόρους. Όταν η Εταιρία αγοράζει ίδιες μετοχές, το ποσό που πληρώθηκε, περιλαμβανομένων οποιονδήποτε επιπλέον εξόδων και καθαρό από φορολογία εισοδήματος, εμφανίζεται αφαιρετικά από τα ίδια κεφάλαια τους υπό μορφή ιδίων μετοχών, έως ότου οι μετοχές αυτές ακυρωθούν ή επανεκδοθούν. Όταν οι εν λόγω μετοχές μετέπειτα πωληθούν ή επανεκδοθούν, η αξία οποιασδήποτε τέτοιας συναλλαγής θα περιληφθεί στα ίδια κεφάλαια.

5.2.17. Δανεισμός

Τα δάνεια καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους ως εισπραχθέντα ποσά μείον τα τυχόν άμεσα έξοδα για την πραγματοποίηση της συναλλαγής. Μεταγενέστερα, αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου. Τυχόν διαφορά μεταξύ του εισπραχθέντος ποσού (καθαρού από σχετικά έξοδα συναλλαγών) και της αξίας εξόφλησης αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα κατά την διάρκεια του δανεισμού με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Τα δάνεια ταξινομούνται ως βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, εκτός εάν η εταιρεία έχει το δικαίωμα να αναβάλλει την εξόφληση της υποχρέωσης για τουλάχιστον 12 μήνες μετά από την ημερομηνία του ισολογισμού.

5.2.18. Τρέχων και αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος

Ο τρέχων φόρος εισοδήματος υπολογίζεται πάνω στη βάση των φορολογικών νόμων που θεσπίζονται ή ουσιαστικά θεσπίζονται την ημέρα του ισολογισμού. Η διοίκηση περιοδικά αξιολογεί τα σημεία εκείνα στις φορολογικές δηλώσεις που σχετίζονται με καταστάσεις στις οποίες οι ισχύουσες φορολογικές διατάξεις υπόκεινται σε διαφορετική ερμηνεία και σχηματίζει προβλέψεις όπου απαιτείται πάνω στη βάση των ποσών που αναμένεται να πληρωθούν στις φορολογικές αρχές.

Αναβαλλόμενος φόρος ορίζεται ο φόρος ο οποίος αναμένεται να είναι πληρωτέος ή ανακτήσιμος για προσωρινές διαφορές μεταξύ της λογιστικής αξίας των στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων σε επίπεδο χρηματοοικονομικών καταστάσεων και των αντίστοιχων φορολογικών βάσεων που έχουν χρησιμοποιηθεί στον υπολογισμό του φορολογητέου κέρδους, και λογίζεται χρησιμοποιώντας τη μέθοδο υπολογισμού με βάση τον ισολογισμό.

Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος δεν λογίζεται εάν προκύπτει από την αρχική αναγνώριση στοιχείου ενεργητικού ή παθητικού σε συναλλαγή άλλη εκτός της επιχειρηματικής συνένωσης και τη στιγμή της συναλλαγής δεν επηρεάζει ούτε το λογιστικό, ούτε το φορολογικό κέρδος ή ζημία.

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται στο βαθμό που είναι πιθανόν να υπάρξουν μελλοντικά φορολογητέα κέρδη έναντι των οποίων θα χρησιμοποιηθούν οι προσωρινές διαφορές. Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται πάντα.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος καθορίζεται χρησιμοποιώντας φορολογικούς συντελεστές που είχαν τεθεί σε ισχύ ή είχαν ουσιαστικά τεθεί σε ισχύ μέχρι την ημερομηνία του ισολογισμού και αναμένεται να είναι σε ισχύ την περίοδο που οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις θα καταστούν απαιτητές και οι υποχρεώσεις πληρωτέες.

Η αναβαλλόμενη φορολογία χρεώνεται ή πιστώνεται στα αποτελέσματα εκτός εάν αφορά στοιχεία που χρεώνονται ή πιστώνονται απευθείας στα λοιπά συνολικά εισοδήματα οπότε και η αναβαλλόμενη φορολογία λογιστικοποιείται απευθείας στα λοιπά συνολικά εισοδήματα.

5.2.19. Παροχές στο προσωπικό

(α) Βραχυπρόθεσμες παροχές

Οι βραχυπρόθεσμες παροχές προς το προσωπικό σε χρήμα και σε είδος, καταχωρούνται ως έξοδο όταν καθίστανται δουλευμένες.

(β) Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία

Οι παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία περιλαμβάνουν τόσο προγράμματα καθορισμένων εισφορών όσο και προγράμματα καθορισμένων παροχών.

Το δεδουλευμένο κόστος των προγραμμάτων καθορισμένων εισφορών καταχωρείται ως έξοδο στην περίοδο που αφορά.

Οι υποχρεώσεις που απορρέουν από προγράμματα καθορισμένων παροχών στο προσωπικό υπολογίζονται στην προεξοφλημένη αξία των μελλοντικών παροχών προς το προσωπικό που έχουν καταστεί δεδουλευμένες κατά την ημερομηνία ισολογισμού. Η δέσμευση της καθορισμένης παροχής υπολογίζεται ετησίως από ανεξάρτητο αναλογιστή με τη χρήση της μεθόδου της προβεβλημένης πιστωτικής μονάδας (projected unit credit method).

Τα αναλογιστικά κέρδη και ζημίες που προκύπτουν από εμπειρικές προσαρμογές και από μεταβολές στις αναλογιστικές παραδοχές αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα στην περίοδο που προκύπτουν.

Το κόστος προϋπηρεσίας αναγνωρίζεται άμεσα στα αποτελέσματα.

(γ) Παροχές τερματισμού της απασχόλησης

Οι παροχές τερματισμού απασχόλησης είναι πληρωτέες όταν η εταιρεία, είτε τερματίζει την απασχόληση εργαζομένων πριν την συνταξιοδότηση, είτε μετά από απόφαση εργαζομένων να δεχθούν προσφορά παροχών σε αντάλλαγμα του

τερματισμού της απασχόλησης τους. Η εταιρεία αναγνωρίζει τις παροχές τερματισμού της απασχόλησης ως υποχρέωση και έξοδο κατά την προγενέστερη μεταξύ των ακόλουθων ημερομηνιών: α) όταν η οικονομική οντότητα δεν δύναται πλέον να αποσύρει την προσφορά των εν λόγω παροχών και β) όταν η οικονομική οντότητα αναγνωρίζει κόστος αναδιάρθρωσης που εμπίπτει στο πεδίο του ΔΛΠ 37 και συνεπάγεται την καταβολή παροχών τερματισμού της απασχόλησης. Παροχές τερματισμού της απασχόλησης που οφείλονται 12 μήνες μετά την ημερομηνία του ισολογισμού προεξοφλούνται.

5.2.20. Προβλέψεις

Προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν: α) υπάρχει μια τρέχουσα νομική ή τεκμαιρόμενη δέσμευση που απορρέει από παρελθόντα γεγονότα β) είναι πιθανόν ότι θα απαιτηθεί εκροή πόρων για την εξόφληση της υποχρέωσης και γ) το απαιτούμενο ποσό μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα. Μελλοντικές ζημίες που συνδέονται με τρέχουσες δραστηριότητες της εταιρείας δεν εγγράφονται ως προβλέψεις.

Όπου υπάρχουν διάφορες παρόμοιες υποχρεώσεις, η πιθανότητα ότι θα απαιτηθεί εκροή κατά την εκκαθάριση προσδιορίζεται με την εξέταση της κατηγορίας υποχρεώσεων συνολικά. Πρόβλεψη αναγνωρίζεται ακόμα και εάν η πιθανότητα εκροής σχετικά με οποιοδήποτε στοιχείο που περιλαμβάνεται στην ίδια κατηγορία υποχρεώσεων μπορεί να είναι μικρή. Στις περιπτώσεις εκείνες που η επιχείρηση αναμένει μια πρόβλεψη να καλυφθεί από τρίτο, όπως για παράδειγμα συμβαίνει με τα ασφαλιστήρια συμβόλαια, η κάλυψη αναγνωρίζεται ως ξεχωριστή απαίτηση αλλά μόνο όταν η κάλυψη είναι ουσιαστικά εξασφαλισμένη.

Οι προβλέψεις υπολογίζονται στη παρούσα αξία των εξόδων τα οποία, βάση της καλύτερης εκτίμησης της διοίκησης, απαιτούνται για να καλυφθεί η παρούσα υποχρέωση κατά την ημερομηνία ισολογισμού. Το προεξοφλητικό επιτόκιο που χρησιμοποιείται για τον προσδιορισμό της παρούσας αξίας αντικατοπτρίζει τις τρέχουσες εύλογες εκτιμήσεις για την χρονική αξία του χρήματος που αφορούν την συγκεκριμένη υποχρέωση.

5.2.21. Επιχορηγήσεις

Οι κρατικές επιχορηγήσεις αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους όταν αναμένεται με βεβαιότητα ότι η επιχορήγηση θα εισπραχθεί και η εταιρεία θα συμμορφωθεί με όλους τους προβλεπόμενους όρους.

Κρατικές επιχορηγήσεις που αφορούν έξοδα, αναβάλλονται και αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα έτσι ώστε να αντιστοιχίζονται με τις δαπάνες που προορίζονται να αποζημιώσουν.

Οι κρατικές επιχορηγήσεις που σχετίζονται με την αγορά ενσώματων παγίων περιλαμβάνονται στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις ως κρατικές επιχορηγήσεις επομένων χρήσεων και μεταφέρονται ως έσοδα (πιστώνονται) στην κατάσταση

αποτελεσμάτων με την σταθερή μέθοδο, κατά την διάρκεια της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής των σχετικών παγίων στοιχείων.

5.2.22. Αναγνώριση Εσόδων

Παρόλο που το ΔΠΧΑ 15 δεν εισάγει ουσιώδεις διαφορές από τις τρέχουσες λογιστικές πολιτικές της εταιρείας, η αντίστοιχη λογιστική πολιτική διαμορφώθηκε ως ακολούθως:

Η εταιρεία αναγνωρίζει έσοδο όταν εκπληρώνεται μια συμβατική υποχρέωση προς τον εκάστοτε πελάτη με την παράδοση αγαθού ή την παροχή υπηρεσίας (που ταυτίζεται με το χρόνο που ο έλεγχος επί του αγαθού ή της υπηρεσίας περνάει στον πελάτη). Εάν μία σύμβαση περιλαμβάνει περισσότερες από μια συμβατικές υποχρεώσεις η συνολική αξία της σύμβασης επιμερίζεται στις επιμέρους υποχρεώσεις με βάση τις επιμέρους αξίες πώλησης. Το ποσό του εσόδου που αναγνωρίζεται είναι το ποσό που έχει επιμεριστεί στην αντίστοιχη συμβατική υποχρέωση που εκπληρώθηκε, με βάση το αντίτιμο που αναμένεται να λάβει η εταιρεία σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης. Τυχόν μεταβλητό αντίτιμο περιλαμβάνεται στο ποσό του εσόδου που αναγνωρίζεται, στο βαθμό που δεν είναι σημαντικά πιθανό το ποσό αυτό να αντिलογιστεί στο μέλλον.

Τα δικαιώματα για μελλοντικές εκπτώσεις με βάση τον όγκο των πωλήσεων, αξιολογούνται από την εταιρεία, προκειμένου να προσδιοριστεί εάν αποτελούν ουσιώδη δικαιώματα τα οποία ο πελάτης δεν θα αποκτούσε εάν δεν είχε συνάψει τη συγκεκριμένη σύμβαση. Για όλα αυτά τα δικαιώματα η εταιρεία αξιολογεί την πιθανότητα εξάσκησής τους και στη συνέχεια το μέρος του εσόδου το οποίο αναλογεί στο συγκεκριμένο δικαίωμα αναγνωρίζεται όταν το δικαίωμα είτε εξασκηθεί είτε λήξει.

Σύμφωνα με τις απαιτήσεις του νέου προτύπου η εταιρεία κατέληξε ότι οι μελλοντικές εκπτώσεις επί του όγκου των πωλήσεων δημιουργούν δικαίωμα για το οποίο θα πρέπει να γίνεται πρόβλεψη και να αναγνωρίζεται κατά το χρόνο άσκησης ή λήξης του. Η εταιρεία παρέχει στους πελάτες εκπτώσεις επί του όγκου πωλήσεων με βάση τα όρια που καθορίζονται στις μεταξύ τους συμβάσεις. Όλες αυτές οι εκπτώσεις λογίζονται εντός του οικονομικού έτους και συνεπώς η εφαρμογή του νέου προτύπου έχει μηδενική επίδραση στις ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

Επιπλέον η εταιρεία κατέληξε πως η μεταφορά του ελέγχου των προϊόντων στον πελάτη πραγματοποιείται σε συγκεκριμένη χρονική στιγμή, όταν ο πελάτης λάβει τα αγαθά, καθώς τότε είναι σε θέση να λάβει και τα οφέλη των συγκεκριμένων προϊόντων.

5.2.23. Κόστος δανεισμού

Το καθαρό χρηματοδοτικό κόστος αποτελείται από τους δεδουλευμένους τόκους επί των συναφθέντων δανείων, που υπολογίζονται βάσει της μεθόδου του

πραγματικού επιτοκίου.

Χρηματοοικονομικά έξοδα που προκύπτουν από τον δανεισμό των κεφαλαίων που χρησιμοποιούνται για χρηματοδότηση αγοράς ενσώματων ακινητοποιήσεων, κεφαλαιοποιούνται κατά την χρονική περίοδο που απαιτείται για την προετοιμασία και την ολοκλήρωση του παγίου για μελλοντική χρήση. Λοιπές κατηγορίες χρηματοοικονομικών εξόδων από δανεισμό αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα της χρήσης ως έξοδα.

5.2.24. Μερίσματα

Τα μερίσματα λογίζονται ως έσοδα όταν το δικαίωμα για την είσπραξη τους έχει θεμελιωθεί.

5.2.25. Διανομή Μερισμάτων

Τα μερίσματα καταχωρούνται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις την περίοδο που εγκρίνονται από την Γενική Συνέλευση των Μετόχων.

5.2.26. Κέρδη ανά μετοχή

Τα βασικά κέρδη ανά μετοχή υπολογίζονται διαιρώντας τα καθαρά κέρδη που αναλογούν στους μετόχους της μητρικής Εταιρείας με το μέσο σταθμισμένο αριθμό κοινών μετοχών που είναι σε κυκλοφορία κατά τη διάρκεια κάθε έτους, εξαιρώντας τον μέσο όρο των κοινών μετοχών που αποκτήθηκαν ως ίδιες μετοχές.

Τα απομειούμενα κέρδη ανά μετοχή υπολογίζονται διαιρώντας το καθαρό κέρδος που αποδίδεται στους μετόχους της μητρικής (αφού αφαιρεθεί ο τόκος επί των μετατρέψιμων μετοχών, μετά φόρων) με τον μέσο σταθμισμένο αριθμό των μετοχών σε κυκλοφορία κατά τη διάρκεια του έτους (προσαρμοσμένο για την επίδραση των απομειούμενων μετατρέψιμων μετοχών).

Ο μέσος σταθμισμένος αριθμός των κοινών μετοχών σε κυκλοφορία κατά τη διάρκεια της λογιστικής περιόδου και για όλες τις παρουσιαζόμενες λογιστικές περιόδους προσαρμόζεται για γεγονότα που έχουν μεταβάλει τον αριθμό των κοινών μετοχών σε κυκλοφορία χωρίς αντίστοιχη μεταβολή στους πόρους.

5.2.27. Συγκριτικά στοιχεία και στρογγυλοποιήσεις

Διαφορές που παρουσιάζονται μεταξύ των ποσών στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις και των αντίστοιχων ποσών στις σημειώσεις οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις δεκαδικών ποσών στην ακέραια μονάδα. Επιπλέον στις περιπτώσεις που κρίνεται απαραίτητο, τα συγκριτικά στοιχεία των προηγούμενων χρήσεων αναταξινομούνται για να καταστούν ομοειδή με τα στοιχεία της τρέχουσας χρήσης, με ανάλογη γνωστοποίηση.

5.3. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου

Η εταιρεία δεν κατέχει ουσιαστικά χρηματοοικονομικά στοιχεία που να διαπραγματεύονται σε ενεργές αγορές, εκτός από ενδεχόμενη προσωρινή κατοχή ιδίων μετοχών.

5.3.1. Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου

Η εταιρεία εκτίθεται σε χρηματοοικονομικούς κινδύνους όπως κινδύνους αγοράς (μεταβολές σε συναλλαγματικές ισοτιμίες, κίνδυνο ταμειακών ροών και κίνδυνο εύλογης αξίας από μεταβολές των επιτοκίων και κίνδυνο τιμών), πιστωτικό κίνδυνο και κίνδυνο ρευστότητας.

(α) Κίνδυνος αγοράς

Συναλλαγματικός κίνδυνος

Η Εταιρεία έχει συναλλαγές σε ξένο νόμισμα σε περιορισμένη έκταση. Δεν υπάρχουν σημαντικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις σε άλλο νόμισμα πλην του ευρώ. Επομένως, δεν υπάρχουν συνθήκες που θα μπορούσαν να την εκθέσουν σε υψηλό συναλλαγματικό κίνδυνο.

Κίνδυνος επιτοκίων

Το χρηματοοικονομικό κόστος από το σύνολο του τραπεζικού δανεισμού της εταιρείας είναι κυμαινόμενο με βάση το euribor. Ο τραπεζικός δανεισμός είναι αποκλειστικά σε ευρώ. Η διοίκηση πιστεύει ότι δεν υφίστανται σημαντικοί κίνδυνοι από πιθανή μεταβολή των επιτοκίων, ενώ η επίπτωση στην πιστοληπτική ικανότητα της εταιρείας από το κόστος δανεισμού είναι περιορισμένη.

Τα έσοδα της Εταιρείας καθώς και οι λειτουργικές ταμειακές ροές είναι σε μεγάλο βαθμό ανεξάρτητες από τις διακυμάνσεις επιτοκίων στην αγορά διότι η εταιρεία δεν διαθέτει άλλα έντοκα περιουσιακά στοιχεία ενεργητικού.

Η έκθεση σε κινδύνους οι οποίοι οφείλονται σε διακύμανση επιτοκίων επί των δανειακών υποχρεώσεων περιορίζεται ως κίνδυνος ταμιακών ροών από μεταβολές στα κυμαινόμενα επιτόκια.

Η προσέγγιση της εταιρείας συνίσταται σε συνεχή επισκόπηση των τάσεων των επιτοκίων, και της διάρκειας των αναγκών χρηματοδότησης.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την ευαισθησία του αποτελέσματος της χρήσης καθώς και των ιδίων κεφαλαίων σε μία λογική μεταβολή του επιτοκίου κατά 0,5%. Οι αλλαγές στα επιτόκια εκτιμάται ότι κινούνται σε μία λογική βάση σε σχέση με τις πρόσφατες συνθήκες της αγοράς.

	2019	2018
Ευαισθησία αποτελέσματος	48.000	45.256

Κίνδυνος μεταβολής τιμών

Οι βασικές πρώτες ύλες που χρησιμοποιούνται στην παραγωγή είναι τα φυτικά έλαια, τα χημικά παράγωγα αυτών και το ζωικό λίπος. Στην παραγωγή ειδών συσκευασίας χρησιμοποιούνται διάφοροι τύποι πλαστικών. Η τιμή των παραπάνω κυμαίνεται ανάλογα με την προσφορά και τη ζήτηση στην παγκόσμια αγορά, δεδομένου ότι τα περισσότερα είναι χρηματιστηριακά προϊόντα. Λόγω του αυξημένου ανταγωνισμού του κλάδου, τυχόν αυξήσεις των διεθνών και εγχωρίων τιμών της πρώτης ύλης δεν μετακυλίσουν εύκολα στην τελική τιμή των προϊόντων, γεγονός που ενέχει τον κίνδυνο αρνητικής επίδρασης στα αποτελέσματα της Εταιρείας. Για το σκοπό αυτό, η Εταιρεία, ετησίως, αναζητά και τελικά χρησιμοποιεί τον προμηθευτή εκείνο, ο οποίος της εξασφαλίζει την καλύτερη τιμή, μειώνοντας τον κίνδυνο εξάρτησης. Για την αντιστάθμιση του κινδύνου αυτού δεν χρησιμοποιούνται παράγωγα.

(β) Πιστωτικός κίνδυνος

Ο πιστωτικός κίνδυνος προέρχεται κυρίως από τις απαιτήσεις από πελάτες. Για την αντιμετώπιση του κινδύνου η Εταιρεία παρακολουθεί συνεχώς την οικονομική κατάσταση των οφειλετών της και κάνει τις απαιτούμενες ενέργειες, (ασφάλεια πιστώσεων, νομικές ενέργειες) με βάση την πιστωτική πολιτική της, για τη μείωση του κινδύνου αυτού.

Το μεγαλύτερο μέρος των ενεργών πελατών είναι καλυμμένο με ασφάλεια πιστώσεων η οποία καλύπτει το 80% ή 90% της απαίτησης.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την κατανομή των εμπορικών απαιτήσεων, μετά την εκτίμηση αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών:

	Όμιλος και Εταιρεία	
	2019	2018
Υπόλοιπο εντός της πιστωτικής περιόδου	3.860.722	3.116.188
Υπόλοιπο πέραν της πιστωτικής περιόδου	228.231	781.410
Σύνολο	4.088.953	3.897.598

Η κίνηση της πρόβλεψης των απομειωμένων εμπορικών απαιτήσεων παρουσιάζεται παρακάτω:

Υπόλοιπο 31.12.2018	(1.305.311)
Χρησιμοποίηση πρόβλεψης για διαγραφή	-
Νέα πρόβλεψη στη χρήση	(125.605)
Υπόλοιπο 31.12.2019	(1.430.916)

(γ) Κίνδυνος ρευστότητας

Κίνδυνος ρευστότητας – ταμειακών ροών

Η διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας περιλαμβάνει τη διασφάλιση ύπαρξης επαρκών διαθεσίμων και ισοδυνάμων καθώς και την εξασφάλιση της πιστοληπτικής ικανότητας, μέσω της ύπαρξης επαρκών πιστωτικών ορίων από τις συνεργαζόμενες τράπεζες.

Η εταιρεία σύμφωνα με τις παρούσες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της 31.12.2019 εμφανίζει θετικό κεφάλαιο κίνησης, θετικές λειτουργικές ροές και σημαντικά ταμειακά διαθέσιμα. Συνεπώς δεν προβλέπεται σημαντικός κίνδυνος ρευστότητας.

Οι ανάγκες ρευστότητας παρακολουθούνται από την Εταιρεία σε καθημερινή και εβδομαδιαία βάση, καθώς και σε μια κυλιόμενη περίοδο 6 μηνών.

Η ληκτότητα των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων βάσει των εκτιμώμενων μη προεξοφλημένων συμβατικών εκροών την 31^η Δεκεμβρίου 2019 και 2018 αντίστοιχα έχει ως εξής:

ΟΜΙΛΟΣ	2019			
	Βραχυπρόθεσμες εντός 6 μηνών		Μακροπρόθεσμες 1 έως 5 έτη	
	6 έως 12 μήνες		πάνω από 5 έτη	
Δανεισμός	887.056	887.056	5.008.378	-
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	247.296	239.882	883.645	-
Εμπορικές και Λοιπές Υποχρεώσεις	6.444.728	62.575	-	-
	7.579.080	1.189.513	5.892.022	-

ΟΜΙΛΟΣ	2018			
	Βραχυπρόθεσμες εντός 6 μηνών		Μακροπρόθεσμες 1 έως 5 έτη	
	6 έως 12 μήνες		πάνω από 5 έτη	
Δανεισμός	1.352.804	1.352.804	5.264.276	-
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	229.463	212.578	1.155.694	-
Εμπορικές και Λοιπές Υποχρεώσεις	6.146.083	-	-	-
	7.728.351	1.565.382	6.419.970	-

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	2019			
	Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες	
	εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	πάνω από 5 έτη
Δανεισμός	887.056	887.056	5.008.378	-
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	247.296	239.882	883.645	-
Εμπορικές και Λοιπές Υποχρεώσεις	6.368.505	62.575	-	-
	7.502.857	1.189.513	5.892.022	-

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	2018			
	Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες	
	εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	πάνω από 5 έτη
Δανεισμός	1.352.804	1.352.804	5.264.276	-
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	229.463	212.578	1.155.694	-
Εμπορικές και Λοιπές Υποχρεώσεις	6.146.083	-	-	-
	7.728.351	1.565.382	6.419.970	-

Ο αναμενόμενος χρόνος είσπραξης των πελατών που δεν έχουν υποστεί απομείωση παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα (τα υπόλοιπα της προηγούμενης χρήσης παρουσιάζονται αναπροσαρμοσμένα μετά την αναδρομική εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9):

	όμιλος		εταιρεία	
	2019	2018	2019	2018
Λιγότερο από 6 μήνες	3.860.721	3.768.150	3.860.721	3.768.150
Μεταξύ 6 μηνών και 1 έτους	228.231	129.448	228.231	129.448
	4.088.953	3.897.598	4.088.953	3.897.598

5.3.2. Προσδιορισμός εύλογων αξιών

Η εταιρεία χρησιμοποιεί την κατωτέρω ιεραρχία για τον προσδιορισμό και τις γνωστοποιήσεις των εύλογων αξιών χρηματοοικονομικών στοιχείων, με βάση τη μέθοδο αποτίμησης που ακολουθεί:

Επίπεδο 1: οι εύλογες αξίες προσδιορίζονται με αναφορά σε δημοσιευμένες τιμές συναλλαγής ενεργού αγοράς.

Επίπεδο 2: οι εύλογες αξίες προσδιορίζονται με τεχνικές επιμέτρησης για τις οποίες όλες οι παράμετροι οι οποίες έχουν σημαντική επίπτωση στην καταχωρηθείσα εύλογη αξία, υποστηρίζονται από τιμές παρατηρήσιμων συναλλαγών της αγοράς (άμεσα ή έμμεσα).

Επίπεδο 3: οι εύλογες αξίες προσδιορίζονται με τεχνικές επιμέτρησης για τις οποίες οι παράμετροι οι οποίες έχουν σημαντική επίπτωση στην καταχωρηθείσα εύλογη αξία, δεν υποστηρίζονται από τιμές παρατηρήσιμων συναλλαγών της αγοράς.

Δεν υπήρξαν χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού που επιμετρώνται στην εύλογη αξία κατά την 31.12.2019 και 31.12.2018.

Οι λογιστικές αξίες των παρακάτω χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων προσεγγίζουν την εύλογή τους αξία, λόγω της βραχυπρόθεσμης διάρκειας τους:

- Εμπορικές απαιτήσεις
- Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα
- Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

5.4. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της διοικήσεως

Οι εκτιμήσεις και οι κρίσεις της διοίκησης επανεξετάζονται διαρκώς και βασίζονται σε ιστορικά δεδομένα και προσδοκίες για μελλοντικά γεγονότα, που κρίνονται εύλογες σύμφωνα με τα ισχύοντα.

5.4.1. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές

Η εταιρεία προβαίνει σε εκτιμήσεις και παραδοχές, που αφορούν κυρίως τον προσδιορισμό της ωφέλιμης ζωής των παγίων στοιχείων, την ανάγκη επανεκτίμησης της εύλογης αξίας των ακινήτων, τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας των επενδύσεων σε ακίνητα, τον προσδιορισμό της ανακτήσιμης αξίας των απαιτήσεων, την αναγνώριση των ενδεχόμενων υποχρεώσεων και τον έλεγχο απομείωσης των περιουσιακών στοιχείων. Οι εκτιμήσεις και παραδοχές που ενέχουν σημαντικό κίνδυνο να προκαλέσουν ουσιώδεις προσαρμογές στις λογιστικές αξίες των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων στους επόμενους 12 μήνες έχουν ως εξής:

Φόρος εισοδήματος

Οι φορολογικές δηλώσεις της εταιρείας είτε έχουν εξετασθεί από τις φορολογικές αρχές, είτε έχουν ελεγχθεί, σύμφωνα με το άρθρο 82 παρ. 5 Ν. 2238/1994 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με το άρθρο 65α του Ν. 4174/2013 και η εταιρεία έχει λάβει εκθέσεις Φορολογικής Συμμόρφωσης Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή με συμπέρασμα «χωρίς επιφύλαξη».

Από τις πρώην θυγατρικές εταιρείες παραμένει ανέλεγκτο μόνο το χρονικό διάστημα από 01.01.2014 έως 30.06.2014 της εταιρείας ΡΛΙΑΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΑΕ η οποία συγχωνεύθηκε από την ΠΑΠΟΥΤΣΑΝΗΣ Α.Β.Ε.Ε. με τις διατάξεις του ν.2166/1993 με ισολογισμό μετασχηματισμού την 30 Ιουνίου 2014.

Επίσης σημειώνεται ότι για τη χρήση 2019 βρίσκεται σε εξέλιξη ο φορολογικός έλεγχος της εταιρείας από ανεξάρτητους ορκωτούς ελεγκτές λογιστές.

Η διοίκηση εκτιμά ότι δεν συντρέχει ανάγκη σχηματισμού πρόβλεψης, στις Χρηματοοικονομικές της καταστάσεις, για κάλυψη τυχόν διαφορών από φορολογικούς ελέγχους.

Με βάση το επιχειρηματικό σχέδιο και τον προϋπολογισμό της επόμενης χρήσης εκτιμάται βάσιμα ότι το ύψος των συσσωρευμένων φορολογικών ζημιών της εταιρείας, που μπορούν να συμψηφιστούν με φορολογικά κέρδη της επόμενης

χρήσης, ανέρχεται στο ποσό των 568 χιλιάδων ευρώ. Συνεπώς το ποσό φόρου που αναλογεί επί των ζημιών αυτών δεν θα καταβληθεί και έχει αναγνωρισθεί ως φορολογική απαίτηση, η οποία συμψηφίσει αντίστοιχες φορολογικές υποχρεώσεις.

Προβλέψεις για επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές

Η Διοίκηση σχηματίζει αντίστοιχες προβλέψεις για εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις όταν εκτιμά πως η έκβαση της υπόθεσης θα είναι εις βάρος της εταιρείας.

Λόγω της αβέβαιης φύσης των δικαστικών υποθέσεων, η τελική έκβαση ή το τελικό κόστος διακανονισμού των υποθέσεων μπορεί να διαφέρει σημαντικά από τις αρχικές εκτιμήσεις.

5.4.2. Καθοριστικές κρίσεις της διοίκησης για την εφαρμογή των λογιστικών αρχών, σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού.

Γίνεται για όλα τα στοιχεία του κυκλοφορούντος ενεργητικού και ιδιαίτερα:

Εκτίμηση ανακτήσιμης αξίας απαιτήσεων, για απομείωση της αξίας τους στο ανακτήσιμο ύψος τους.

Εκτίμηση ανακτήσιμης αξίας αποθεμάτων από τη χρήση ή την πώλησή τους, για απομείωση της αξίας τους στο ανακτήσιμο ύψος τους.

Πρόβλεψη για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές

Για τον προσδιορισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών και τον σχηματισμό σχετικής πρόβλεψης επισφάλειας, ο Όμιλος ακολουθεί το γενικό μοντέλο όπως αυτό αναλυτικά περιγράφεται στην παράγραφο 5.2.12 των λογιστικών πολιτικών. Τα στοιχεία που απαιτούνται τόσο για τον προσδιορισμό αν υπάρχει σημαντική επιδείνωση του πιστωτικού κινδύνου μετά την αρχική αναγνώριση και τον προσδιορισμό του σταδίου στο οποίο εμπίπτει κάθε χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο, όσο και για τον υπολογισμό της πρόβλεψης απομείωσης βασίζονται σε ιστορικά και μελλοντικά δεδομένα και περιλαμβάνουν σημαντικές εκτιμήσεις. Η εμπειρία του παρελθόντος και οι εκτιμήσεις για το μέλλον ενδεχομένως να μην οδηγήσουν σε συμπεράσματα ενδεικτικά του πραγματικού ύψους αθέτησης υποχρεώσεων όταν θα επέλθει σχετικό γεγονός.

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις επί φορολογικών ζημιών και ανακτησιμότητα αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης

Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση αναγνωρίζεται για όλες τις αξιοποιήσιμες φορολογικές ζημιές στον βαθμό που είναι πιθανό ότι θα υπάρξουν επαρκή φορολογητέα κέρδη που θα συμψηφιστούν με αυτές τις φορολογικές ζημιές. Για τον καθορισμό του ύψους της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης που μπορεί να αναγνωρισθεί απαιτούνται σημαντικές κρίσεις και εκτιμήσεις της Διοίκησης του Ομίλου και της Εταιρείας, οι οποίες βασίζονται στα μελλοντικά φορολογητέα κέρδη σε συνδυασμό με τις μελλοντικές φορολογικές στρατηγικές που θα ακολουθηθούν.

Επίσης, σε κάθε ημερομηνία αναφοράς των Οικονομικών Καταστάσεων, ο Όμιλος και η Εταιρεία αξιολογεί την αναγνώριση αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης (αξιολόγηση ανακτησιμότητας).

Η αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση επανεξετάζεται σε κάθε ημερομηνία αναφοράς και μειώνεται κατά την έκταση που δεν είναι πλέον πιθανό ότι επαρκές φορολογητέο κέρδος θα είναι διαθέσιμο για να επιτρέψει την αξιοποίηση της ωφέλειας μέρους ή του συνόλου αυτής της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης.

Ενδεχόμενα γεγονότα/ Αβέβαιη έκβαση εκκρεμών επίδικων υποθέσεων

Ο Όμιλος και η Εταιρεία εμπλέκονται σε δικαστικές διεκδικήσεις και αποζημιώσεις κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών του. Ο Όμιλος και η Εταιρεία εξετάζουν τις εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις σε κάθε ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης και προχωρούν σε διενέργεια προβλέψεων για επίδικες υποθέσεις κατά του Ομίλου, βάσει στοιχείων από τα Δικηγορικά γραφεία με τα οποία συνεργάζονται, τα οποία προκύπτουν βάσει των πρόσφατων εξελίξεων των υποθέσεων που διαχειρίζονται. Η Διοίκηση κρίνει ότι οποιοιδήποτε διακανονισμοί δε θα επηρέαζαν περαιτέρω την οικονομική θέση της Εταιρείας και του Ομίλου στις 31.12.2019. Παρόλα αυτά, ο καθορισμός των ενδεχόμενων υποχρεώσεων που σχετίζονται με τις δικαστικές διεκδικήσεις και τις απαιτήσεις είναι μια πολύπλοκη διαδικασία που περιλαμβάνει κρίσεις σχετικά με τις πιθανές συνέπειες και τις διερμηνείες σχετικά με τους νόμους και τους κανονισμούς. Μεταβολές στις κρίσεις ή στις διερμηνείες είναι πιθανό να οδηγήσουν σε μια αύξηση ή μια μείωση των ενδεχόμενων υποχρεώσεων της Εταιρείας και του Ομίλου στο μέλλον.

Ωφέλιμη ζωή αποσβέσιμων στοιχείων (συντελεστές απόσβεσης)

Η Διοίκηση εξετάζει τις ωφέλιμες ζωές των αποσβέσιμων στοιχείων σε κάθε χρήση. Την 31.12.2019 η Διοίκηση της Εταιρείας εκτιμά ότι οι ωφέλιμες ζωές αντιπροσωπεύουν την αναμενόμενη χρησιμότητα των στοιχείων του Ενεργητικού. Τα αναπόσβεστα υπόλοιπα αναλύονται στις σημειώσεις των οικονομικών καταστάσεων. Τα πραγματοποιηθέντα αποτελέσματα, ωστόσο, είναι πιθανό να διαφέρουν λόγω τεχνικής βαθμιαίας απαξίωσης, κυρίως όσον αφορά το λογισμικό και το μηχανογραφικό εξοπλισμό.

Απομείωση ενσώματων παγίων και συμμετοχών

Τα ενσώματα πάγια στοιχεία ελέγχονται για σκοπούς απομείωσης όταν γεγονότα ή αλλαγές στις συνθήκες υποδηλώνουν ότι η λογιστική αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Για τον υπολογισμό της αξίας χρήσεως η Διοίκηση εκτιμά τις μελλοντικές ταμειακές ροές από το περιουσιακό στοιχείο ή την μονάδα ταμειακής ροής και επιλέγει τον κατάλληλο συντελεστή προεξόφλησης για να υπολογίσει την παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών. Εναλλακτικά επιλέγει άλλη εύλογη μέθοδο που κρίνει πως απεικονίζει με αξιόπιστο τρόπο την ανακτήσιμη αξία των ενσώματων παγίων κατά την λήξη της χρήσης.

Οι λογιστικές αξίες των συμμετοχών επανεκτιμώνται για ενδεχόμενη ανάγκη απομείωσης, όταν γεγονότα ή συνθήκες δείχνουν ότι η αναφερόμενη αξία τους μπορεί να μην ανακτηθεί.

Πρόβλεψη για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία

Οι υποχρεώσεις για αποζημίωση προσωπικού υπολογίζονται βάσει αναλογιστικών μεθόδων η διενέργεια των οποίων απαιτεί από τη Διοίκηση να εκτιμήσει συγκεκριμένους παραμέτρους όπως τα επιτόκια προεξόφλησης, τα ποσοστά μελλοντικής αύξησης των μισθών των εργαζομένων, το μελλοντικό ποσοστό αποχώρησης των εργαζομένων και λοιπούς παράγοντες όπως ο δείκτης πληθωρισμού. Η Διοίκηση του Ομίλου εκτιμά με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τις παραπάνω παραμέτρους σε ετήσια βάση όποτε και διενεργείται η σχετική αναλογιστική μελέτη. Επιπλέον λεπτομέρειες περιλαμβάνονται στην σημείωση 5.2.19.

Ενοποίηση θυγατρικής εταιρείας στην οποία ο όμιλος κατέχει μη πλειοψηφικό ποσοστό δικαιωμάτων ψήφου

Ο Όμιλος εκτιμά ότι ελέγχει τη Θυγατρική PAPOUTSANIS Sp. Z o.o. , παρόλο που κατέχει ποσοστό ίσο με το 50% των δικαιωμάτων ψήφου, βασιζόμενος στις προϋποθέσεις που προδιαγράφονται στο ΔΠΧΑ 10. Συγκεκριμένα, ο Όμιλος, βασιζόμενος στα υφιστάμενα δικαιώματα του και στο γεγονός ότι έχει υπογεγραμμένες συμφωνίες με τον άλλο μέτοχο, εκτιμά πως έχει την δυνατότητα να κατευθύνει τις δραστηριότητες που επηρεάζουν σημαντικά την απόδοση της εταιρείας, δηλαδή τις συναφείς δραστηριότητες (“relevant activities”). Οι παραπάνω προϋποθέσεις του ΔΠΧΑ 10 οριοθετούν το πλαίσιο με βάση το οποίο ενοποιείται η εν λόγω Θυγατρική.

5.4.2. Καθοριστικές κρίσεις της διοίκησης για την εφαρμογή των λογιστικών αρχών, σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού.

Γίνεται για όλα τα στοιχεία του κυκλοφορούντος ενεργητικού και ιδιαίτερα:

Εκτίμηση ανακτήσιμης αξίας απαιτήσεων, για απομείωση της αξίας τους στο ανακτήσιμο ύψος τους.

Εκτίμηση ανακτήσιμης αξίας αποθεμάτων από τη χρήση ή την πώλησή τους, για απομείωση της αξίας τους στο ανακτήσιμο ύψος τους.

5.4.3. Πληροφόρηση κατά τομέα

Η Εταιρεία έχει ένα και μόνο επιχειρηματικό τομέα δραστηριότητας, αυτόν της παραγωγής (στην Ελλάδα) και διάθεσης προϊόντων στις αγορές εσωτερικού και εξωτερικού.

Όλα τα μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού της Εταιρείας βρίσκονται στην Ελλάδα.

Πληροφόρηση κατά τομέα

Η Εταιρεία έχει ένα και μόνο επιχειρηματικό τομέα δραστηριότητας, αυτόν της παραγωγής (στην Ελλάδα) και διάθεσης προϊόντων στις αγορές εσωτερικού και εξωτερικού, η εταιρεία PAPOUTSANIS Sp. Z o.o. έχει και έναν επιχειρηματικό τομέα, αυτόν της εμπορίας (στην Πολωνία) και διάθεσης προϊόντων στις αγορές Πολωνίας και εξωτερικού.

Οι πωλήσεις της εταιρείας και του ομίλου, για την κλεισμένη και την προηγούμενη χρήση, σε επίπεδο γεωγραφικής προέλευσης των πελατών παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα:

	ΟΜΙΛΟΣ				ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
	2019		2018		2019		2018	
Πωλήσεις Εσωτερικού	15.644.796	51,0%	14.203.046	58,6%	15.644.796	51,0%	14.203.046	58,6%
Πωλήσεις Εξωτερικού	15.022.331	49,0%	10.037.663	41,4%	15.037.692	49,0%	10.037.663	41,4%
Σύνολο πωλήσεων	30.667.128	100%	24.240.709	100%	30.682.488	100%	24.240.709	100%

Όλα τα μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού της Εταιρείας βρίσκονται στην Ελλάδα.

Ο Όμιλος, για τη χρήση που έληξε την 31.12.2019, είχε τρεις σημαντικούς πελάτες. Ο πρώτος αντιπροσώπευε πωλήσεις ύψους 3,4 εκατ. Ευρώ (11,1% των συνολικών πωλήσεων) ο δεύτερος αντιπροσώπευε πωλήσεις ύψους 3,3 εκατ. Ευρώ (10,8% των συνολικών πωλήσεων) και ο τρίτος αντιπροσώπευε πωλήσεις ύψους 3,05 εκατ. Ευρώ (9,9% των συνολικών πωλήσεων). Ο κάθε ένας από τους λοιπούς πελάτες αντιπροσωπεύει ποσοστό μικρότερο του 10% των πωλήσεων της Εταιρείας.

6. Επεξηγηματικές σημειώσεις επί των κονδυλίων των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

6.1. Ενσώματα Πάγια

Κτίρια - Οικόπεδα

Για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας (Fair Value) των προς εκτίμηση ακινήτων έχει χρησιμοποιηθεί η μέθοδος Υπολειμματικού Κόστους Αντικατάστασης σε συνδυασμό με τη μέθοδο Συγκριτικών στοιχείων ή Κτηματαγοράς. Με βάση αυτή τη μέθοδο υπολογίστηκε ξεχωριστά η εύλογη αξία της γης και το κόστος αντικατάστασης των κτισμάτων απομειωμένο κατά επιλεγμένο συντελεστή που αντιπροσωπεύει την λειτουργική και τεχνολογική απαξίωσή τους. Το άθροισμα των δύο επί μέρους αξιών (εύλογη αξία γης συν αποσβεσμένο κόστος αντικατάστασης των κτισμάτων) αποτελεί την εύλογη αξία του ακινήτου. Για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας του γηπέδου εφαρμόστηκε η μέθοδος των συγκριτικών στοιχείων ή κτηματαγοράς.

Τα ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

	31.12.2019	31.12.2018
Ενσώματα πάγια	25.154.677	24.155.050
Μισθωμένα Πάγια	2.667.260	2.660.549
	27.821.937	26.815.600

Ανάλυση Ιδιόκτητων παγίων

	Γήπεδα & Οικόπεδα	Κτίρια & Κτιριακές Εγκαταστάσεις	Μηχανήματα και μηχανολογικές Εγκαταστάσεις	Λοιπός Εξοπλισμός	Πάγια υπό εκτέλεση	ΣΥΝΟΛΑ
<u>Αξία κτήσεως ή αποτιμήσεως</u>						
Κατά την 1 Ιανουαρίου 2018	1.500.028	5.255.532	30.192.099	1.826.956	771.118	39.545.730
Προσθήκες	-	42.856	269.427	82.489	250.612	645.384
Μεταφορές από υπό εκτέλεση	-	-	803.417	-	(803.417)	-
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018	1.500.028	5.298.388	31.264.944	1.909.445	218.313	40.191.115
Κατά την 1 Ιανουαρίου 2019	1.500.028	5.298.388	31.264.944	1.909.445	218.313	40.191.115
Προσθήκες	-	148.482	1.239.480	272.795	312.011	1.972.767
Αναπροσαρμογή Αξίας	(27.681,65)	127.360	-	-	-	99.678
Μεταφορές από υπό εκτέλεση	-	-	515.338	-	(524.752)	(9.414)
Απόσυρση	-	-	(1.950.480)	(140.240)	-	(2.090.720)
Μεταφορά από μισθωμένα	-	-	131.639	-	-	131.639
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2019	1.472.346	5.574.230	31.200.921	2.042.000,21	5.572	40.295.066

	Γήπεδα & Οικόπεδα	Κτίρια & Κτιριακές Εγκαταστάσεις	Μηχανήματα και μηχανολογικές Εγκαταστάσεις	Λοιπός Εξοπλισμός	Πάγια υπό εκτέλεση	ΣΥΝΟΛΑ
<u>Συσσωρευμένες Αποσβέσεις</u>						
Κατά την 1 Ιανουαρίου 2018	-	198.524	13.076.357	1.709.970	-	14.984.851
Αποσβέσεις χρήσεως	-	100.521	917.596	33.099	-	1.051.216
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018	-	299.045	13.993.953	1.743.070	-	16.036.067
<u>Αποσβέσεις 2019</u>						
Κατά την 1 Ιανουαρίου 2019	-	299.045	13.993.953	1.743.070	-	16.036.067
Αποσβέσεις χρήσεως	-	102.724	956.803	102.155	-	1.161.682
Μεταφερόμενες αποσβέσεις από απόσυρση παγίων	-	-	(1.950.029)	(140.239)	-	-2.090.269
Μεταφερόμενες αποσβέσεις από μισθωμένα πάγια	-	-	32.909	-	-	32.909
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2019	-	401.769	13.033.636	1.704.985	-	15.140.390
<u>Αναπόσβεστη Αξία</u>						
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018	1.500.028	4.999.343	17.270.991	166.376	218.313	24.155.050
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2019	1.472.346	5.172.461	18.167.285	337.015	5.571	25.154.678

α) Κατά την 31.12.2019 οι εγγεγραμμένες υποθήκες επί ιδιοχρησιμοποιούμενων ακινήτων ανέρχονταν σε 9.200.000€, οι οποίες είχαν παρασχεθεί για την εξασφάλιση ομολογιακών δανείων, τα οποία την 31.12.2019 είχαν εξοφληθεί πλήρως.

Την ημερομηνία έγκρισης των οικονομικών καταστάσεων είχε αρθεί το ποσό υποθήκης ύψους 7.200.000 ευρώ.

Παραμένει Α' προσημείωση υποθήκης ποσού € 2.000.000 επί οικοπέδων για την εξασφάλιση κεφαλαίων κίνησης.

β) Η διοίκηση προέβη σε επανεκτίμηση της εύλογης αξίας των ιδιοχρησιμοποιούμενων ακινήτων της, την 31 Δεκεμβρίου 2019.

Η ανάλυση του ιστορικού κόστους κτήσεως των ιδιοχρησιμοποιούμενων οικοπέδων και κτιρίων καθώς και των μεταβολών της εύλογης αξίας τους, σύμφωνα με την εκτίμηση που πραγματοποιήθηκε, αναφέρεται στη σημείωση 6.9.

Ανάλυση μισθωμένων παγίων (κατεχόμενων με χρηματοδοτική μίσθωση)
Τα Μισθωμένα Πάγια αφορούν μηχανήματα και Η/Υ και αναλύονται ως εξής:

	ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ	ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ & ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	ΛΟΙΠΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ
<u>Αξία κτήσεως ή αποτιμήσεως</u>				
Κατά την 1 Ιανουαρίου 2018	-	834.797	31.180	865.977
Προσθήκες	-	1.951.011		1.951.011
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018	-	2.785.808	31.180	2.816.988
Κατά την 1 Ιανουαρίου 2019	-	2.785.808	31.180	2.816.988
Αλλαγή στη λογιστική πολιτική	182.798	43.797	-	226.595
Προσθήκες	25.447	37.783	-	63.230
Μεταφορά σε ιδιότητα	-	(131.639)	-	(131.639)
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2019	208.245	2.735.749	31.180	2.975.174
<u>Συσσωρευμένες Αποσβέσεις</u>				
Κατά την 1 Ιανουαρίου 2018	-	66.729	4.157	70.886
Αποσβέσεις χρήσεως	-	79.316	6.236	85.552
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018	-	146.045	10.393	156.439
Κατά την 1 Ιανουαρίου 2019	-	146.045	10.393	156.438
Αποσβέσεις χρήσεως	63.554	113.054	6.236	182.844
Μεταφορά σε ιδιότητα	-	(31.366)	-	(31.366)
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2019	63.554	227.733	16.629	307.916
<u>Αναπόσβεστη Αξία</u>				
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018	-	2.639.763	20.787	2.660.550
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2019	144.692	2.508.016	14.551	2.667.259

6.2. Επενδύσεις σε Ακίνητα

Οι επενδύσεις σε ακίνητα αφορούν αγροτεμάχια με ισόγεια οικία που κατέχει η Εταιρεία (στην Εύβοια), εύλογης αξίας 226.707,20 ευρώ. Στη χρήση 2019 σημειώθηκε μείωση της εύλογης αξίας κατά ποσό 8.293€ που αναγνωρίστηκε στα αποτελέσματα (άλλα έξοδα).

Ανάλυση μεταβολής

	Αξία παγίων (Ιστορικό κόστος)	Αξία Εκτίμησης 31.12.2019	Διαφορά εκτίμησης προηγ. Χρήσεων	Διαφορά εκτίμησης 31.12.2019
Επενδύσεις σε ακίνητα	262.000	(226.707)	(27.000)	(8.293)

6.3. Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία

Τα Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία αφορούν αγοραζόμενο λογισμικό Η/Υ και κόστος ανάπτυξης νέων προϊόντων. Αναλύονται ως εξής:

	Λογισμικό Η/Υ	Κόστος ανάπτυξης	Σύνολο
<u>Αξία κτήσεως ή αποτιμήσεως</u>			
Κατά την 1 Ιανουαρίου 2018	1.876.600	231.797	2.108.397
Προσθήκες	139.243	10000	149.243
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018	2.015.843	241.797	2.257.640
Κατά την 1 Ιανουαρίου 2019	2.015.843	241.797	2.257.640
Προσθήκες	30.450	9.900	40.350
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2019	2.046.293	251.697	2.297.990
<u>Συσσωρευμένες Αποσβέσεις</u>			
Κατά την 1 Ιανουαρίου 2018	1.807.217	224.914	2.032.132
Αποσβέσεις χρήσεως	38.285	1.605	39.890
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018	1.845.502	226.519	2.072.022
Κατά την 1 Ιανουαρίου 2019	1.845.502	226.519	2.072.022
Αποσβέσεις χρήσεως	45.724	2.365	48.089
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2019	1.891.227	228.884	2.120.111
<u>Αναπόσβεστη Αξία</u>			
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018	170.341	15.278	185.617
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2019	155.066	22.813	177.878

6.4. Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις

Αφορούν μακροπρόθεσμες εγγυήσεις και λοιπές απαιτήσεις και η κίνηση τους, εντός των χρήσεων 2019 και 2018 στην εταιρεία και στον όμιλο είχε ως ακολούθως:

ΟΜΙΛΟΣ	Εγγυήσεις	Λοιπές απαιτήσεις	Σύνολο
Υπόλοιπο 01.01.2018	23.327	36.567	59.894
Επιστροφές εγγυήσεων εντός της χρήσης	(4.122)	-	(4.122)
Χορηγήσεις εγγυήσεων στη χρήση	2.063	-	2.063
Απαιτήσεις από πελάτες (από πώληση παγίων)	-	(36.567)	(36.567)
Υπόλοιπο 31.12.2018	21.268	-	21.268

Υπόλοιπο 01.01.2019	21.268	-	21.268
Επιστροφές εγγυήσεων εντός της χρήσης	(6.155)	-	(6.155)
Χορηγήσεις εγγυήσεων στη χρήση	1.763	-	1.763
Απαιτήσεις από πελάτες (από πώληση παγίων)	-	-	-
Λοιπά	-	921	921
Υπόλοιπο 31.12.2019	16.876	921	17.797

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Εγγυήσεις	Λοιπές απαιτήσεις	Σύνολο
Υπόλοιπο 01.01.2018	23.327	36.567	59.894
Επιστροφές εγγυήσεων εντός της χρήσης	(4.122)	-	(4.122)
Χορηγήσεις εγγυήσεων στη χρήση	2.063	-	2.063
Απαιτήσεις από πελάτες (από πώληση παγίων)	-	(36.567)	(36.567)
Υπόλοιπο 31.12.2018	21.268	-	21.268

Υπόλοιπο 01.01.2019	21.268	-	21.268
Επιστροφές εγγυήσεων εντός της χρήσης	(6.155)	-	(6.155)
Χορηγήσεις εγγυήσεων στη χρήση	1.763	-	1.763
Απαιτήσεις από πελάτες (από πώληση παγίων)	-	-	-
Υπόλοιπο 31.12.2019	16.876	-	16.876

6.5. Αποθέματα

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Πρώτες και βοηθητικές ύλες	1.837.434	2.084.884	1.837.434	2.084.884
Εμπορεύματα	143.002	99.118	120.266	99.118
Έτοιμα προϊόντα	1.960.371	2.312.392	1.960.371	2.312.392
Προβλέψεις απαξίωσης	(70.000)	(70.000)	(70.000)	(70.000)
	3.870.807	4.426.394	3.848.071	4.426.394

6.6. Εμπορικές και λοιπές Απαιτήσεις

Ανάλυση και επιμέτρηση των εμπορικών απαιτήσεων

	Υπόλοιπα απαιτήσεων - Χρόνος καθυστέρησης υπολοίπων				
	Τρέχουσες απαιτήσεις			Απαιτήσεις πέραν του έτους για τις οποίες έχει γίνει πρόβλεψη επισφάλειας	Σύνολο
	Χωρίς καθυστέρηση	1-180 ημέρες	άνω των 180 ημερών		
31.12.2018					
Εμπορικές Απαιτήσεις	3.139.181	637.370	186.977	1.239.381	5.202.909
Ποσοστό απωλειών	0,7%	2,2%	15,5%	100,0%	
Εκτιμώμενες πιστωτικές ζημιές	(22.994)	(13.984)	(28.952)	(1.239.381)	(1.305.311)
Υπόλοιπο (καθαρό) απαιτήσεων από πελάτες 31.12.2018	3.116.188	623.386	158.025	-	3.897.598

Μεταβολή στις εκτιμώμενες πιστωτικές ζημιές που αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα προ φόρων

16.122

	Υπόλοιπα απαιτήσεων - Χρόνος καθυστέρησης υπολοίπων				
	Τρέχουσες απαιτήσεις			Επισφαλείς απαιτήσεις (υπόλοιπα προηγ. Χρήσεων)	Σύνολο
31.12.2019	Χωρίς καθυστέρηση	1-180 ημέρες	άνω των 180 ημερών		
Εμπορικές Απαιτήσεις	3.882.560	237.161	151.214	1.248.934	5.519.869
Ποσοστό απωλειών	0,6%	3,8%	100,0%	100,0%	
Εκτιμώμενες πιστωτικές ζημιές	(21.839)	(8.930)	(151.214)	(1.248.934)	(1.430.916)
Υπόλοιπο (καθαρό) απαιτήσεων από πελάτες 31.12.2019	3.860.722	228.231	-	-	4.088.953

Μεταβολή στις εκτιμώμενες πιστωτικές ζημιές που αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα προ φόρων

(125.605)

Λοιπές απαιτήσεις (κυκλοφορούν στοιχείο)

Ανάλυση:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31-Δεκ-19	31.12.2018	31-Δεκ-19	31.12.2018
Λοιπές κρατήσεις (ελληνικό Δημόσιο)	17.183	17.174	17.183	17.174
Απαίτηση ΦΠΑ χρήσης	13.936	714.718	13.936	714.718
Προκαταβολές	470.008	29.404	470.008	29.404
Χρεώστες	37.793	36.616	37.793	36.616
Λοιπές απαιτήσεις	115.374	39.318	76.487	39.318
Μείον: Προβλέψεις για επισφαλείς λοιπές απαιτήσεις	(4.679)	(4.679)	(4.679)	(4.679)
Συνολικές λοιπές απαιτήσεις	649.616	832.550	610.728	832.550

6.7. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα αντιπροσωπεύουν μετρητά και τραπεζικές καταθέσεις.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Ταμείο	1.471	70	1.471	70
Καταθέσεις όψεως σε Ευρώ	2.545.042	2.807.315	2.545.042	2.807.315
Καταθέσεις όψεως σε ξένο νόμισμα	104.144	133.190	93.299	133.190
	2.650.657	2.940.575	2.639.812	2.940.575

6.8. Μετοχικό Κεφάλαιο και Ίδιες Μετοχές

6.8.1. Ανάλυση μετοχικού κεφαλαίου και Υπέρ το άρτιο

Όμιλος και Εταιρεία:

		Μετοχικό κεφάλαιο	Ίδιες Μετοχές	Υπέρ το άρτιο
Υπόλοιπο 01.01.2018		15.747.184	(108.917)	31.953.519
Ακύρωση Ιδίων Μετοχών	(1)	(173.770)	108.917	-
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	(3)	17.331.703	-	(17.331.703)
Έξοδα αύξησης Μετοχικού Κεφαλαίου	(3)	-	-	(190.649)
Μείωση μετοχικού με συμψηφισμό ζημιών	(4)	(17.331.703)	-	-
Επιστροφή Μετοχικού κεφαλαίου	(5)	(251.184)	-	-
Υπόλοιπο 31.12.2018		15.322.230	-	14.431.168
Υπόλοιπο 01.01.2019		15.322.230	-	14.431.168
Επιστροφή Μετοχικού κεφαλαίου	(6)	(502.368)	-	-
Υπόλοιπο 31.12.2019		14.819.862	-	14.431.168

Την 6.6.2018 καταχωρήθηκαν στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ) οι αποφάσεις της 6.6.2018 της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή (τμήμα εποπτείας εισηγμένων Α.Ε.) με αριθμούς 60320, 60374 και 60376 με τις οποίες εγκρίθηκε η τροποποίηση του άρθρου 3 (μετοχικό κεφάλαιο) του καταστατικού, σύμφωνα με την από 3.5.2018 απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της εταιρείας. Η τροποποίηση του άρθρου 3 αφορά τις ακόλουθες μεταβολές, οι οποίες έχουν απεικονιστεί στο σύνολό τους στις παρούσες οικονομικές καταστάσεις:

1. Μείωση μετοχικού κεφαλαίου κατά 173.770,19€ με την ακύρωση 560.549 ιδίων μετοχών.

2. Αύξηση της ονομαστικής αξίας των μετοχών από 0,31€ σε 0,62€ με συνένωση των παλαιών μετοχών (reverse split 2:1) και μείωση του συνολικού αριθμού των υφιστάμενων μετοχών από 50.236.820 σε 25.118.410
3. Αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου κατά 17.331.702,90€ με κεφαλαιοποίηση μέρους του υπέρ το άρτιο με αύξηση της ονομαστικής αξίας των μετοχών από 0,62€ σε 1,31€.
4. Μείωση μετοχικού κεφαλαίου για συμψηφισμό ζημιών κατά 17.331.702,90€ με μείωση της ονομαστικής αξίας των μετοχών από 1,31€ σε 0,62€.
5. Μείωση μετοχικού κεφαλαίου κατά 251.184,10€ με μείωση της ονομαστικής αξίας των μετοχών από 0,62€ σε 0,61€ ανά μετοχή με σκοπό την επιστροφή κεφαλαίου με καταβολή μετρητών στους μετόχους.

Την 22.05.2019 καταχωρήθηκε στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ) η απόφαση της 22.05.2019 της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή (τμήμα εποπτείας εισηγμένων Α.Ε.) με αριθμό 1544006 με την οποία εγκρίθηκε η τροποποίηση του άρθρου 3 (μετοχικό κεφάλαιο) του καταστατικού, σύμφωνα με την από 18.04.2019 απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της εταιρείας. Η τροποποίηση αυτή αφορά την ακόλουθη μεταβολή, η οποία έχει απεικονιστεί στις παρούσες οικονομικές καταστάσεις:

6. Μείωση μετοχικού κεφαλαίου κατά ποσό 502.368,20€ στο ποσό των 14.819.861,90€, με μείωση της ονομαστικής αξίας του συνόλου των 25.118.410 μετοχών της Εταιρείας από 0,61€ σε 0,59€, με σκοπό την επιστροφή κεφαλαίου με καταβολή μετρητών στους μετόχους και αντίστοιχη τροποποίηση του άρθρου 3 του Καταστατικού της Εταιρείας

Οι μετοχές της Εταιρείας είναι εισηγμένες στην κύρια αγορά στο Χρηματιστήριο Αθηνών.

Πολιτικές και διαδικασίες διαχείρισης κεφαλαίου

Ως Κεφάλαιο η εταιρεία θεωρεί το σύνολο των Ιδίων Κεφαλαίων όπως εμφανίζεται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Οι στόχοι της εταιρείας όσον αφορά τη διαχείριση του κεφαλαίου είναι να διατηρεί θετικά Ίδια Κεφάλαια και να εξασφαλίζει τις κεφαλαιακές απαιτήσεις που επιβάλλονται από τη νομοθεσία.

6.8.2. Ίδιες μετοχές

Η Εταιρεία δεν απέκτησε στην χρήση 2019 ίδιες μετοχές, ούτε κατέχει ίδιες μετοχές. Στην χρήση 2018 με την απόφαση της έκτακτης Γενικής Συνέλευσης της 3ης Μαΐου 2018 ακυρώθηκαν 560.549 ίδιες μετοχές με συνολική αξία κτήσης 108.916,83€.

6.9. Αποθεματικά εύλογης αξίας

Τα αποθεματικά εύλογης αξίας προέρχονται από την αποτίμηση των ακινήτων από ανεξάρτητους επαγγελματίες εκτιμητές που διενεργήθηκε την 31.12.2019 και αναλύονται, ως ακολούθως:

Ανάλυση μεταβολής εύλογης αξία στη Χρήση.

Αποθεματικά εύλογης αξίας	31.12.2019	31.12.2018
Υπόλοιπα στην αρχή της περιόδου	1.479.307	1.479.307
Υπόλοιπα στο τέλος της χρήσης	1.551.930	1.479.307

Ανάλυση Αποθεματικών Εύλογης αξίας:

	ΑΝΑΠΟΣΒΕΣΤΗ ΑΞΙΑ ΠΑΓΙΩΝ ΠΡΙΝ ΤΗΝ ΕΚΤΙΜΗΣΗ	ΑΞΙΑ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ	ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ ΕΥΛΟΓΗΣ ΑΞΙΑΣ ΠΡΙΝ ΤΗΝ ΕΚΤΙΜΗΣΗ	ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΕΥΛΟΓΗΣ ΑΞΙΑΣ	ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ ΕΥΛΟΓΗΣ ΑΞΙΑΣ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΚΤΙΜΗΣΗ	ΑΝΑΒΑΛ- ΛΟΜΕΝΟΣ ΦΟΡΟΣ	ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ ΕΥΛΟΓΗΣ
ΚΤΙΡΙΑ	5.045.137	5.172.497	1.456.725	127.360	1.584.084	(411.521)	1.172.564
ΟΙΚΟΠΕΔΑ	1.500.028	1.472.346	626.806	-27.682	599.124	(219.758)	379.366
ΣΥΝΟΛΟ	6.545.165	6.644.843	2.083.531	99.678	2.183.208	(631.278)	1.551.930

6.10. Λοιπά αποθεματικά

Τα λοιπά αποθεματικά αναλύονται ως εξής:

	Τακτικό αποθεματικό	Αφορολόγητα αποθεματικά	Λοιπά αποθεματικά	Σύνολο
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2018	46.127	150.155	20.918	217.200
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2018	46.127	150.155	20.918	217.200
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2019	46.127	150.155	20.918	217.200
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2019	46.127	150.155	20.918	217.200

(α) Τακτικό αποθεματικό

Το τακτικό αποθεματικό σχηματίζεται υποχρεωτικά, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4548/2018 (ομοίως και με τις προγενέστερες διατάξεις του κ.ν.2190/20) , για την

κάλυψη τυχόν ζημιών της επιχείρησης. Το ποσό αποτελείται από το 5% των κερδών της χρήσης, μετά την αφαίρεση του φόρου εισοδήματος, μέχρι να φτάσει στο 1/3 του μετοχικού κεφαλαίου.

(β) Αφορολόγητα αποθεματικά

Τα αφορολόγητα αποθεματικά σχηματίζονται βάσει αναπτυξιακών νόμων, από τα καθαρά κέρδη. Τα ποσά αυτά είναι αφορολόγητα, δεν υπάγονται στη φορολογία εισοδήματος γιατί σχηματίστηκαν για την δημιουργία παγίων επενδύσεων.

(γ) Λοιπά αποθεματικά

Τα αποθεματικά αυτά σχηματίζονται από παρακράτηση κερδών που έχουν φορολογηθεί, μετά από απόφαση της Γενικής Συνέλευσης. Ο κύριος σκοπός της δημιουργίας τους είναι η ενίσχυση της ρευστότητας της επιχείρησης.

6.11. Δάνεια

Η εύλογη αξία των δανείων δεν διαφέρει σημαντικά από τη λογιστική, αφού τα δάνεια είναι μεταβλητού επιτοκίου.

Τα δάνεια του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως ακολούθως:

	31.12.2019	31.12.2018
Μακροπρόθεσμα		
Τραπεζικά δάνεια	5.008.378	5.001.460
Υποχρεώσεις από συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	883.645	1.155.694
Μη τραπεζικά δάνεια	-	262.816
Σύνολο	5.892.022	6.419.970
Βραχυπρόθεσμα		
Τραπεζικά δάνεια	1.301.295	1.593.214
Βραχυπρόθεσμο τμήμα Μακροπροθέσμων τραπεζικών δανείων	210.000	1.112.394
Υποχρεώσεις από συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	487.178	442.041
Μη τραπεζικά δάνεια	262.816	-
Σύνολο	2.261.290	3.147.650
Σύνολο δανείων	8.153.312	9.567.619

Το μέσο κόστος του τραπεζικού δανεισμού (τόκοι και έξοδα τραπεζικών δανείων και χρηματοδοτικής μίσθωσης / μέσο μηνιαίο ύψος τραπεζικών δανείων) ήταν 4,1% στη χρήση 2019 και 4,8% στη χρήση 2018.

Για εξασφάλιση των τραπεζικών δανείων έχουν δοθεί υποθήκες και προσημειώσεις όπως αναφέρονται στη σημείωση 6.1.

6.12. Αναβαλλόμενη φορολογία

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν υπάρχει νομικό δικαίωμα να συμψηφιστούν τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις έναντι των τρεχουσών φορολογικών υποχρεώσεων και όταν οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις προκύπτουν από την ίδια φορολογική αρχή.

Από τον συμψηφισμό αναβαλλόμενων απαιτήσεων και υποχρεώσεων προκύπτουν αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις που είναι πληρωτέες μετά την κάλυψη των σωρευμένων φορολογικών ζημιών. Με βάση την κείμενη φορολογική νομοθεσία, οι φορολογικές ζημιές κάθε χρήσης συμψηφίζονται με φορολογητέα κέρδη των πέντε επομένων ετών, προκειμένου να υπολογιστεί στη διαφορά, μετά τον συμψηφισμό, το ποσό του οφειλόμενου φόρου εισοδήματος. Υπάρχουν αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις λόγω της ύπαρξης σωρευμένων φορολογικά αναγνωρίσιμων ζημιών, που προέκυψαν στην χρήση 2015 και μπορούν να συμψηφίσουν κέρδη της χρήσης 2020.

Με τις διατάξεις του Ν.4646/2019 (ΦΕΚ Α' 201/12.12.2019) τροποποιήθηκε το άρθρο 58 του ΚΦΕ (ν.4172/2013).

Με τις νέες διατάξεις ορίζεται σταθερός φορολογικός συντελεστής των κερδών από επιχειρηματική δραστηριότητα που αποκτούν τα νομικά πρόσωπα και οι νομικές οντότητες στο 24%, αρχής γενομένης της μείωσης για τα εισοδήματα του φορολογικού έτους 2019.

Σχετικά με τους συντελεστές με βάση τους οποίους θα υπολογιστούν οι αναβαλλόμενοι φόροι σημειώνουμε ότι στην παράγραφο του ΔΛΠ 12 «Φόροι εισοδήματος» ορίζεται ότι:

«Τα αναβαλλόμενα φορολογικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις θα επιμετρώνται με τους φορολογικούς συντελεστές που αναμένονται να εφαρμοστούν στην περίοδο κατά την οποία θα τακτοποιηθεί το περιουσιακό στοιχείο ή η υποχρέωση, λαμβάνοντας υπόψη τους φορολογικούς συντελεστές (και φορολογικούς νόμους) που έχουν θεσπιστεί ή ουσιαδώς θεσπίζεται, μέχρι την ημερομηνία του ισολογισμού».

Συνεπώς, ο υπολογισμός των αναβαλλόμενων φόρων έγινε με τους νέους φορολογικούς συντελεστές, όπως αυτοί θα ισχύουν στο έτος που αναμένεται να διακανονισθεί το περιουσιακό στοιχείο ή η υποχρέωση.

Από την αναπροσαρμογή αυτή του συνόλου των φορολογικών υποχρεώσεων με βάση τους νέους φορολογικούς συντελεστές προέκυψε αύξηση των υποχρεώσεων αυτών κατά ποσό € 510.252,47 εκ του οποίου ποσό €507.992 επιβάρυνε τον φόρο αποτελεσμάτων και ποσό €2.260 επιβάρυνε απ' ευθείας την καθαρή θέση.

Η συνολική μεταβολή στον αναβαλλόμενο φόρο εισοδήματος (υποχρεώσεις) έχει ως εξής:

	31.12.2019	31.12.2018
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης	(2.769.308)	(2.881.230)
Χρέωση/ (πίστωση) κατάστασης αποτελεσμάτων	(507.992)	43.018
Χρέωση/ (πίστωση) απευθείας στα λοιπά συνολικά εισοδήματα	2.260	68.904
Υπόλοιπο τέλους χρήσης	(3.279.561)	(2.769.308)

Τα υπόλοιπα και οι μεταβολές στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις κατά τη διάρκεια της χρήσης, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη ο συμψηφισμός των υπολοίπων, είναι τα ακόλουθα:

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις:

	Αποτίμηση αποθεμάτων	κρατικές επι- χορηγήσεις	Πρόβλεψη αποζημίωσης εργαζομένων	Φορο- λογικές ζημιές	Επενδύσεις σε ακίνητα	Έξοδα πολυετούς απόσβεσης	Επισφαλείς απαιτήσεις Δ.Π.Χ.Π. 9	Προβλέψεις	Λειτουργικές μισθώσεις	Μεταβατικοί Λογαριασμοί	Σύνολο
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2018	65.121	264.563	175.747	924.451	7.830	2.978	-	6.864	-	6.626	1.454.178
Χρέωση/ (πίστωση) στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(23.901)	(51.862)	(11.870)	(321.451)	(1.080)	(1.887)	(4.030)	38.673	-	(1.658)	(379.065)
Χρέωση/ (πίστωση) στα λοιπά συνολικά εισοδήματα	-	-	15.654	-	-	-	53.250	-	-	-	68.904
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2018	41.220	212.701	179.531	603.000	6.750	1.091	49.220	45.537	-	4.968	1.144.017
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2019	41.220	212.701	179.531	603.000	6.750	1.091	49.220	45.537		4.968	1.144.017
Χρέωση/ (πίστωση) στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(13.046)	(31.559)	(16.135)	(466.696)	1.990	(711)	(1.121)	(45.537)	958	(4.968)	(576.825)
Χρέωση/ (πίστωση) στα λοιπά συνολικά εισοδήματα	-	-	26.924	-	(270)	-	(2.130)	-	-	-	24.524
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2019	28.174	181.142	190.320	136.304	8.470	380	45.968	-	958	-	591.716

Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις:

	Ιδιοχρησιμο- ποιούμενα ακίνητα	Ενσώματα πάγια	Ενσώματα πάγια (μισθωμένα)	Μεταβατικοί Λογαριασμοί	Σύνολο
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2018	1.209.139	3.099.994	23.955	2.320	4.335.408
Χρέωση/ (πίστωση) στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(285.845)	(168.668)	34.750	(2.320)	(422.083)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2018	923.294	2.931.326	58.705	-	3.913.325
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2019	923.294	2.931.326	58.705	-	3.913.325
Χρέωση/ (πίστωση) στην κατάσταση αποτελεσμάτων	6.413	(89.761)	19.721	-	(63.627)
Χρέωση/ (πίστωση) στα λοιπά συνολικά εισοδήματα	21.578	-	-	-	21.578
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2019	951.285	2.841.565	78.426	-	3.871.276
Αναβαλλόμενος φόρος	2019	2018			
Υπόλοιπο φορολογικών απαιτήσεων	591.716	1.144.017			
Υπόλοιπο φορολογικών υποχρεώσεων	(3.871.276)	(3.913.325)			
Καθαρό υπόλοιπο	(3.279.561)	(2.769.308)			

6.13. Προβλέψεις για παροχές στους εργαζομένους

Το πρόγραμμα που ισχύει είναι η συμβατική υποχρέωση παροχών εφάπαξ ποσού, σε περίπτωση αποχωρήσεων λόγω συνταξιοδότησης, ανάλογα με τον χρόνο προϋπηρεσίας, με βάση την ισχύουσα νομοθεσία (ν.2112/20, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει μέχρι και τον ν.4093/2012). Η υποχρέωση της εταιρείας προς τα πρόσωπα που εργοδοτεί, για την μελλοντική καταβολή παροχών, προσμετράται και απεικονίζεται με βάση το αναμενόμενο να καταβληθεί δεδουλευμένο δικαίωμα του κάθε εργαζομένου, κατά την ημερομηνία του ισολογισμού, προεξοφλούμενο στην παρούσα του αξία, σε σχέση με τον προβλεπόμενο χρόνο καταβολής του. Η παραπάνω υποχρέωση έχει υπολογισθεί από πιστοποιημένους αναλογιστές στο τέλος της χρήσης, ως εξής:

Ισολογισμός κατά την 31η Δεκεμβρίου	2019	2018
Παρούσα αξία μη χρηματοδοτούμενων υποχρεώσεων	792.994	712.120
Μη αναγνωρισμένα αναλογιστικά κέρδη / (ζημιές)	-	-
Καθαρή υποχρέωση αναγνωρισμένη στον Ισολογισμό	792.994	712.120

Κατάσταση Αποτελεσμάτων	2019	2018
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	40.704	34.905
Τόκος στην υποχρέωση	11.323	9.090
Αναγνώριση κόστους προϋπηρεσίας λόγω τροποποιήσεων	-	-
Κανονικό έξοδο στο λογαριασμό αποτελεσμάτων	52.027	43.995
Κόστος περικοπών / διακανονισμών / τερματισμού υπηρεσίας	65.552	24.542
Συνολικό έξοδο στο λογαριασμό αποτελεσμάτων	117.579	68.537

Μεταβολές στην καθαρή υποχρέωση αναγνωρισμένη στον ισολογισμό	2019	2018
Καθαρή υποχρέωση κατά την έναρξη του έτους	712.120	606.021
Σύνολο δαπάνης που αναγνωρίστηκε στο λογαριασμό αποτελεσμάτων	117.579	68.537
Αναλογιστικά (κέρδη)/ ζημιές	105.312	62.614
Παροχές που πληρώθηκαν από τον εργοδότη	(142.017)	(25.052)
Καθαρή υποχρέωση στο τέλος του έτους	792.994	712.120

Ισολογισμός	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Παρούσα αξία υποχρέωσης στην αρχή της περιόδου	712.120	606.021
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	40.704	34.905
Κόστος τόκου	11.323	9.090
Κόστος Επίδρασης Περικοπής / Διακανονισμού / Παροχής λήξης απασχόλησης	65.552	24.542
Μείον Καταβληθείσες αποζημιώσεις	(142.017)	(25.052)
Αναλογιστική ζημιά / (κέρδος)	105.312	62.614
Παρούσα αξία υποχρέωσης στο τέλος της περιόδου	792.994	712.120

Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές οι οποίες χρησιμοποιήθηκαν έχουν ως εξής:

	31.12.2019	31.12.2018
1. Αύξηση ετήσιου μισθολογίου που λαμβάνεται υπόψη για την αποζημίωση του Ν. 2112/20	2,00%	2,00%
2. Προεξοφλητικό Επιτόκιο	0,95%	1,59%
3. Μέσος ετήσιος ρυθμός μακροχρόνιας αύξησης πληθωρισμού	1,50%	1,50%
4. Ύψος αποζημίωσης	Εφαρμογή των νομοθετικών διατάξεων του ν.2112/20 ν.3198/55 και 4093/2012, για παροχή ενός εφάπαξ ποσού βάσει ποσοστού της ισχύουσας κλίμακας.	
5. Αναλογιστική μέθοδος αποτίμησης	Χρησιμοποιήθηκε η μέθοδος της Προβλεπόμενης Πιστωτικής Μονάδος (Projected Unit Credit Method).	

6.14. Προβλέψεις

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1.1 - 31.12.2019	1.1 - 31.12.2018	1.1 - 31.12.2019	1.1 - 31.12.2018
Μακροπρόθεσμες προβλέψεις	175.142	175.142	175.142	175.142
Βραχυπρόθεσμες προβλέψεις	-	-	-	-
	175.142	175.142	175.142	175.142

Αφορούν προβλέψεις για πιθανή ζημία από επίδικες, εργατικές και άλλες διαφορές που θα οριστικοποιηθούν σε επόμενες χρήσεις.

6.15. Επιχορηγήσεις περιουσιακών στοιχείων

Οι επιχορηγήσεις αυτές αναγνωρίζονται ως έσοδα παράλληλα με την απόσβεση των περιουσιακών στοιχείων – κυρίως μηχανημάτων – που επιδοτήθηκαν.

Οι κρατικές επιχορηγήσεις που αναγνωρίζονται στις υποχρεώσεις ως μελλοντικά έσοδα αφορούν:

(α) Επενδύσεις που έγιναν κατά την περίοδο από 1999 έως 2006 και επιχορηγήθηκαν με βάση τον Ν.2601/1998.

(β) Επιχορήγηση επενδυτικού προγράμματος του Ν.3299/2004, που αφορά επενδύσεις που έγιναν κατά την περίοδο από 2008 έως 2012.

Με την υπ' αριθμό πρωτ. 77887/24.12.2014 απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης

& Ανταγωνιστικότητας, εγκρίθηκε η τελική εκταμίευση της επιχορήγησης ποσού επενδυτικού προγράμματος του Ν.3299/2004, που αφορά επενδύσεις που έγιναν κατά την περίοδο από 2008 έως 2012. Η τελική εκταμίευση πραγματοποιήθηκε την 3^η Σεπτεμβρίου 2015.

(γ) Με την απόφαση της Αναπτυξιακής Διαχειριστικής Στερεάς Ελλάδος και Θεσσαλίας με αριθμό πρωτοκόλλου 962/31.03.2016, εγκρίθηκε η τελική εκταμίευση της επιχορήγησης του επενδυτικού προγράμματος «ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑ - ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ II» που αφορά επενδύσεις που πραγματοποιήθηκαν κατά την περίοδο από 2013 έως 2014. Η επιχορήγηση ανήλθε στο ποσό των 48.970 € και εισπράχθηκε στη χρήση 2016.

(δ) Με την απόφαση της Αναπτυξιακής Διαχειριστικής Στερεάς Ελλάδος και Θεσσαλίας με αριθμό πρωτοκόλλου 3355/22.11.2016, εγκρίθηκε η τελική εκταμίευση της επιχορήγησης του επενδυτικού προγράμματος «ΕΝΙΣΧΥΣΗ Μ.Μ.Ε. ΠΟΥ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΣΤΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ-ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ-ΕΜΠΟΡΙΟΥ & ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ» που αφορά επενδύσεις που πραγματοποιήθηκαν κατά την περίοδο από 2013 έως 2015. Η επιχορήγηση ανήλθε στο ποσό των 37.438,80 € και εισπράχθηκε στη χρήση 2017.

Η κίνηση εντός των χρήσεων 2019 και 2018, του λογαριασμού των επιχορηγήσεων, που θα αναγνωρισθούν ως έσοδα σε μελλοντικές χρήσεις είχε ως εξής:

	Όμιλος και Εταιρεία
Υπόλοιπο 1.1.2018	1.746.984
Λήψη επιχορήγησης	
Έσοδο αναγνωρισθέν στη χρήση	(128.111)
Υπόλοιπο 31.12.2018	1.618.873
Υπόλοιπο 1.1.2019	1.618.873
Λήψη επιχορήγησης	
Έσοδο αναγνωρισθέν στη χρήση	(125.339)
Υπόλοιπο 31.12.2019	1.493.534
Μακροπρόθεσμο υπόλοιπο επιχορηγήσεων	1.368.385
Βραχυπρόθεσμο υπόλοιπο επιχορηγήσεων	125.149
Υπόλοιπο	1.493.534

6.16. Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

Οι προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις αναλύονται ως ακολούθως:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Προμηθευτές (ανοιχτά υπόλοιπα)	5.342.069	5.300.899	5.282.709	5.300.899
Προμηθευτές (Επιταγές πληρωτέες)	64.155	181.052	64.155	181.052
Σύνολο Προμηθευτών	5.406.224	5.481.951	5.346.863	5.481.951
Πιστωτές διάφοροι	321.221	160.228	304.358	160.228
Υποχρεώσεις από φόρους-τέλη	267.782	130.290	267.782	130.290
Ασφαλιστικά Ταμεία	200.563	173.211	200.563	173.211
Πιστωτικά υπόλοιπα πελατών	71.140	117.417	71.140	117.417
Μεταβατικοί λογαριασμοί παθητικού	240.373	82.986	240.373	82.986
Σύνολο Λοιπών υποχρεώσεων	1.101.079	664.132	1.084.216	664.132
Σύνολο Προμηθευτών και λοιπών υποχρεώσεων	6.507.303	6.146.083	6.431.080	6.146.083

6.17. Πωλήσεις

Ο κύκλος εργασιών (πωλήσεις) αναλύεται ως ακολούθως:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1.1 - 31.12.2019	1.1 - 31.12.2018	1.1 - 31.12.2019	1.1 - 31.12.2018
Πωλήσεις εμπορευμάτων	471.773	344.405	487.134	344.405
Πωλήσεις προϊόντων	30.091.569	23.760.523	30.091.569	23.760.523
Πωλήσεις λοιπών αποθεμάτων	103.785	119.782	103.785	119.782
Παροχή υπηρεσιών	-	16.000	-	16.000
Σύνολο	30.667.128	24.240.709	30.682.488	24.240.709

6.18. Κόστος Πωλήσεων

Το κόστος πωλήσεων αναλύεται ως ακολούθως:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1.1 - 31.12.2019	1.1 - 31.12.2018	1.1 - 31.12.2019	1.1 - 31.12.2018
Κόστος εμπορευμάτων	230.781	197.852	253.521	197.852
Κόστος προϊόντων	21.626.313	17.334.279	21.626.313	17.334.279
Σύνολο	21.857.094	17.532.131	21.879.833	17.532.131

6.19. Άλλα Έσοδα Εκμετάλλευσης

Τα άλλα έσοδα για τη χρήση 2019 και 2018, αναλύονται ως κατωτέρω:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2019	2018	2019	2018
Εισπραττόμενα έξοδα	299.334	225.902	299.593	225.902
Συναλλαγματικές διαφορές-έσοδα	-	45.726	-	45.726
Έσοδα Προηγούμενων Χρήσεων	2.009	-	2.009	-
Κέρδη από πώληση παγίων	45	-	45	-
Έσοδα από απόσβεση επιδοτήσεων	125.339	128.111	125.339	128.111
Έσοδα από μείωση πρόβλεψης επισφαλών Πελατών ΔΠΧΠ 9	-	16.122	-	16.122
Λοιπά	23.406	20.731	23.406	20.731
	450.133	436.591	450.392	436.591

6.20. Έξοδα κατ' είδος

Τα έξοδα για τις χρήσεις 2019 και 2018, που κατανέμονται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος στα κονδύλια κόστος πωλήσεων, έξοδα διαθέσεως, έξοδα διοικήσεως και έξοδα έρευνας και ανάπτυξης, αναλύονται κατ' είδος ως κατωτέρω:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2019	2018	2019	2018
Αγορές και μεταβολές αποθεμάτων	16.396.360	12.795.275	16.419.100	12.795.275
Αμοιβές & έξοδα προσωπικού	5.042.850	4.255.989	5.008.282	4.255.989
Αμοιβές & έξοδα τρίτων	1.503.028	1.232.259	1.480.181	1.232.259
Παροχές τρίτων	1.592.394	1.297.762	1.588.243	1.297.762
Φόροι - τέλη	194.243	171.254	192.106	171.254
Διάφορα έξοδα	2.024.911	1.654.942	2.024.924	1.654.942
Αποσβέσεις	1.392.624	1.176.658	1.392.624	1.176.658
Προβλέψεις εκμεταλλεύσεως	106.256	68.537	106.256	68.537
	28.252.665	22.652.676	28.211.715	22.652.676

6.21. Άλλα Έξοδα Εκμετάλλευσης

Τα άλλα έξοδα Εκμετάλλευσης για τις χρήσεις 2019 και 2018, αναλύονται ως κατωτέρω:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2019	2018	2019	2018
Συναλλαγματικές διαφορές έξοδα	3.715	-	3.715	-
Πρόστιμα - φόροι τέλη	4.886	5.867	4.886	5.867
Τόκοι υπερημερίας	1.227	500	1.227	500
Έξοδα προηγούμενων χρήσεων	28.130	18.655	28.130	18.655
Ζημιές από πώληση παγίων	287	-	287	-
Πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων	125.605	-	125.605	-
Πρόβλεψη για επίδικες διαφορές και μελλοντικές υποχρεώσεις	-	150.000	-	150.000
Ζημιές από καταστροφή αποθεμάτων	222.810	158.300	222.810	158.300
Απομείωση επενδύσεων σε ακίνητα	8.293	-	8.293	-
Λοιπά έκτακτα έξοδα	16.809	788	4.951	788
	411.762	334.110	399.904	334.110

6.22. Χρηματοοικονομικό κόστος – καθαρό

Στο καθαρό χρηματοοικονομικό κόστος των χρήσεων 2019 και 2018 συμπεριλαμβάνονται:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1.1 - 31.12.2019	1.1 - 31.12.2018	1.1 - 31.12.2019	1.1 - 31.12.2018
Τόκοι έσοδα	(332)	(176)	(236)	(176)
Τόκοι - έξοδα τραπεζικών δανείων	322.228	398.219	322.228	398.219
Τόκοι χρηματοδοτικής μίσθωσης	77.961	93.090	77.961	93.090
Έξοδα εκχώρησης απαιτήσεων *	125.070	86.564	125.070	86.564
Έξοδα τραπεζικών συναλλαγών & λοιπά έξοδα	72.743	50.534	72.743	50.534
Καθαρά χρηματοοικονομικά έξοδα	597.671	628.232	597.766	628.232

(*) Αφορά έξοδα για εκχώρηση απαιτήσεων πελατών (χωρίς αναγωγή κινδύνου) σε εταιρείες πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων.

Το μέσο κόστος του τραπεζικού δανεισμού (τόκοι και έξοδα τραπεζικών δανείων και χρηματοδοτικής μίσθωσης / μέσο μηνιαίο ύψος τραπεζικών δανείων) ήταν 4,1% στη χρήση 2019 και 4,8% στη χρήση 2018.

6.23. Φόροι Εισοδήματος

	Όμιλος		Εταιρεία	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Κέρδη προ φόρων	1.855.162	1.062.282	1.923.495	1.062.282
Συντελεστής φόρου	24,00%	29,00%	24,00%	29,00%
Φόρος εισοδήματος (βάσει του ισχύοντα φορολογικού συντελεστή)	445.239	308.062	461.639	308.062
Πραγματικός Φόρος (Φορολογικής Βάσης)	347.000	105.548	347.000	105.548
Μείωση πραγματικού φόρου λόγω συμψηφισμού φορολογικών ζημιών προηγούμενων χρήσεων	(347.000)	(105.548)	(347.000)	(105.548)
Ζημιά θυγατρικής εταιρίας για την οποία δεν αναγνωρίστηκε αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος.	16.400	-	-	-
Αναπροσαρμογή εκτίμησης για ζημιές προηγ. χρήσεων για τις οποίες αναγνωρίζεται φορολογική απαίτηση	391.696	286.451	391.696	286.451
Αναπροσαρμογή (μείωση) αναβαλλόμενων φόρων, λόγω αλλαγής φορολογικών συντελεστών για τις επόμενες χρήσεις.	(82.759)	(481.998)	(82.759)	(481.998)
Φόρος αποτελεσμάτων η φορολογία των οποίων αναβάλλεται	(262.584)	(155.532)	(262.584)	(155.532)
	507.992	(43.018)	507.992	(43.018)
Φόρος που αναφέρεται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων	507.992	(43.018)	507.992	(43.018)

6.24. Κέρδος ανά μετοχή

Οι βασικές ζημιές ανά μετοχή υπολογίζονται με διαίρεση της ζημιάς που αναλογεί στους μετόχους της μητρικής, με τον σταθμισμένο μέσο αριθμό των κοινών μετοχών στην διάρκεια της περιόδου.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	01.01-31.12.2019	01.01-31.12.2018	01.01-31.12.2019	01.01-31.12.2018
Κέρδη ιδιοκτητών μητρικής	1.381.336	1.105.300	1.415.503	1.105.300
Σταθμισμένος μέσος αριθμός μετοχών	25.118.410	35.817.976	25.118.410	35.817.976
Βασικά κέρδη ανά μετοχή	0,0550	0,0309	0,0564	0,0309

6.25. Αμοιβές και έξοδα σε Εργαζόμενους

Ο αριθμός των εργαζομένων και το κόστος τους που επιβάρυνε τα αποτελέσματα, κατά τις χρήσεις 2019 και 2018, ήταν:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	01.01.- 31.12.2019	01.01.- 31.12.2018	01.01.- 31.12.2019	01.01.- 31.12.2018
Μέσος αριθμός ατόμων	138	120	137	120
Άτομα στην λήξη της περιόδου	142	129	141	129
Τακτικές Αποδοχές	4.890.130	4.136.895	4.855.562	4.136.895
Παρεπόμενες παροχές & έξοδα προσωπικού	152.720	119.094	152.720	119.094
Συνολικό κόστος	5.042.850	4.255.989	5.008.282	4.255.989

6.26. Αποσβέσεις

Οι αποσβέσεις ενσώματων παγίων και άυλων περιουσιακών στοιχείων κατά τις χρήσεις 2019 και 2018, που αναλύονται στις σημειώσεις 6.1 και 6.3 καθώς και οι αποσβέσεις των επιχορηγήσεων που αναλύονται στη σημείωση 6.16, έχουν συνοπτικά ως ακολούθως:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	01.01.- 31.12.2019	01.01.- 31.12.2018	01.01.- 31.12.2019	01.01.- 31.12.2018
Αποσβέσεις παγίων	1.392.616	1.176.658	1.392.616	1.176.658
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων	(125.339)	(128.111)	(125.339)	(128.111)

6.27. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Για τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις από φορολογικούς ελέγχους ανέλεγκτων χρήσεων αναφερόμαστε στη σημείωση 5.4.1.

Εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις:

- Η Εταιρεία έχει ασκήσει κατά της υπ' αριθμ. 56960/2009 απόφασης του Προϊσταμένου του ΕΟΦ, με την οποία της επιβλήθηκαν ποσό 204.928,97 Ευρώ ως οφειλόμενες εισφορές και διαφορές εισφορών 1% (επι πωλήσεων καλλυντικών προϊόντων σύμφωνα με το άρθρο 11 παρ. 1 περίπτωση ζ του Ν 1316/1983), ποσό 408.833,99 Ευρώ ως τόκοι υπερημερίας (κατ εφαρμογή του άρθρου 11 παρ 5 του Ν 1316/1983) και ποσό Ευρώ 81.971,57 ως πρόστιμα (κατ' εφαρμογή του άρθρου 11 παρ 3^α του Ν 1316/1983) ήτοι συνολικά ποσό Ευρώ 695.734,53 την από 27.10.2009 και με γενικό αριθμό κατάθεσης 41240/2009 Προσφυγή ενώπιον του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών. Η με αρ. κατ. 41240/2009 προσφυγή ενώπιον του Διοικητικού

Πρωτοδικείου Αθηνών έλαβε δικάσιμο και συζητήθηκε στις 29.09.2016 (εξ αναβολής από 09.06.2016), και εκδόθηκε η υπ' αρ. 5492/2017 απόφαση του 19^{ου} τμήματος, με την οποία η υπόθεση παραπέμπεται για εκδίκαση στο Διοικητικό Εφετείο Αθηνών. Ως δικάσιμος της υπόθεσης ορίστηκε αρχικώς η 07.06.2018 ενώπιον του 6^{ου} τμήματος, οπότε και η υπόθεση συζητήθηκε. Περαιτέρω, η συζήτηση της υπόθεσης επαναπροσδιορίστηκε για τις 19.09.2019, λόγω αλλαγής δικαστή-εισηγητή. Στη συνέχεια εκδόθηκε η Α439/31-1-2020 απόφαση η οποία ανέβαλε εκ νέου την εκδίκαση της υπόθεσης για τη δικάσιμο της 4ης Ιουνίου 2020.

Κατά της ως άνω απόφασης του Προϊσταμένου του ΕΟΦ ασκήθηκε και η από 27.10.2009 Αίτηση Αναστολής για την αναστολή εκτέλεσης του επιβαλλόμενου φόρου και εκδόθηκε η με αριθμό 1145/2010 απόφαση του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών με την οποία ανεστάλη η εκτέλεση – καταβολή κατά τα 2/3 του ως άνω επιβαλλόμενου ποσού δηλαδή κατά το ποσό των 463.823,02 ευρώ, έως την έκδοση απόφασης επί της Προσφυγής. Το αρχικό ποσό του φόρου βεβαιώθηκε ταμειακά με την υπ' αριθμ. 9133/2009 ταμειακή βεβαίωση της ΔΟΥ Χαλκίδας. Κατά της ως άνω ταμειακής βεβαίωσης, η εταιρεία άσκησε την από 29.10.2009 και με γενικό αριθμό κατάθεσης 1477/2009 Ανακοπή ενώπιον του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών, η οποία παραπέμφθηκε στο Διοικητικό Πρωτοδικείο Χαλκίδας. Κατά της ως άνω ταμειακής βεβαίωσης, η εταιρεία άσκησε και την από 27.10.2009 Αίτηση Αναστολής για την αναστολή εκτέλεσης της ταμειακής βεβαίωσης και εκδόθηκε η από 04.11.2009 προσωρινή διαταγή αναστολής εκτέλεσης για το 95% του βεβαιωθέντος προστίμου (ήτοι του ποσού 695.734,53€) έως την έκδοση απόφασης επί της Αναστολής. Στην συνέχεια, επί της ως άνω Αίτησης Αναστολής εκδόθηκε εν τέλει η με αριθμ. 44/2011 απόφαση του Διοικητικού Πρωτοδικείου Χαλκίδας, δυνάμει της οποίας ανεστάλη η εκτελεστικότητα της ταμειακής βεβαίωσης της Δ.Ο.Υ. Χαλκίδας σε βάρος της Εταιρείας κατά ποσοστό 70% και έως τη συζήτηση της Ανακοπής. Η συζήτηση της Ανακοπής προσδιορίστηκε για τις 22.02.2012 και αναβλήθηκε (λόγω αποχής δικηγόρων στις 22.02.2012) για τις 21.03.2012 και στη συνέχεια για τις 20.06.2012, οπότε και συζητήθηκε και εξεδόθη η απόφαση 453/2012 του Διοικητικού Πρωτοδικείου Χαλκίδας, που δέχθηκε την ανακοπή και ακύρωσε την υπ' αρ. 9133/2009 ταμειακή βεβαίωση. Κατά της υπ' αρ. 453/2012 αποφάσεως του Μονομελούς Διοικητικού Πρωτοδικείου Χαλκίδας το Ελληνικό Δημόσιο (ΔΟΥ Χαλκίδας) άσκησε την με ΑΒΕΜ 32/14 έφεσή του ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Πειραιώς, η οποία συζητήθηκε στις 07.06.2017 (εξ αναβολής από 02.12.2015, 09.03.2016 και 01.03.2017) και εκδόθηκε η απόφαση 3379/2017, με την οποία απορρίπτεται η έφεση του Ελλ. Δημοσίου. Επί αυτής της απόφασης το Ελληνικό Δημόσιο δεν προχώρησε στην άσκηση αίτησης αναίρεσης. Η εκτίμηση της Διοίκησης της Εταιρείας, η οποία

βασίζεται στην εκτίμηση των δικηγόρων που χειρίζονται την υπόθεση, είναι ότι δεν θα προκύψει πρόσθετη επιβάρυνση από την υπόθεση αυτή.

- Έχουν ασκηθεί αγωγές από πρώην υπαλλήλους της εταιρείας, οι οποίοι διεκδικούν την αναγνώριση της ακυρότητας της καταγγελίας της σύμβασης εργασίας τους και διεκδικούν μισθούς και ηθική βλάβη συνολικού ποσού 290 χιλ. ευρώ. Το δικαστήριο αναγνώρισε την ακυρότητα της καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας τους κηρύσσοντας την απόφαση προσωρινά εκτελεστή υποχρεώνοντας την εταιρεία να καταβάλλει το ποσό 118 χιλ €. Η εταιρεία έχει ασκήσει έφεση κατά των προαναφερομένων αποφάσεων. Η εκτίμηση της Διοίκησης της Εταιρείας, η οποία βασίζεται στην εκτίμηση του δικηγόρου που χειρίζεται τις υποθέσεις αυτές, είναι ότι θα είναι θετική η έκβαση αυτών των υποθέσεων. Η εταιρεία έχει ήδη επιβαρύνει, για τις ανωτέρω υποθέσεις, την καθαρή της θέση με ποσό 129 χιλ. € από τις προηγούμενες χρήσεις και διενήργησε συμπληρωματική πρόβλεψη στην χρήση 2018 ποσού 150 χιλ €, που θεωρούμε ότι είναι επαρκής για να καλύψει την πιθανή οριστική επιβάρυνση των υποθέσεων αυτών.
- Υπάρχουν επίδικες διαφορές της Εταιρείας κατά τρίτων. Η όποια ωφέλεια προκύψει θα αναγνωριστεί στα αποτελέσματα της εταιρείας κατά την πραγματοποίηση της.

Δεν υπάρχουν άλλες επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές.

Εκτός των ανωτέρω δεν υπάρχουν άλλες ενδεχόμενες υποχρεώσεις.

6.28. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

α) Διεταιρικές συναλλαγές

Πραγματοποιήθηκαν διεταιρικές εμπορικές συναλλαγές ως εξής:

Διεταιρικές Συναλλαγές χρήσεως 2019 (ποσά σε €)		ΑΓΟΡΑΖΟΥΣΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		ΠΑΠΟΥΤΣΑΝΗΣ ΑΒΕΕ	ΠΑΡΟΥΤΣΑΝΙΣ Sp. Z o.o.
ΠΩΛΟΥΣΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΠΑΠΟΥΤΣΑΝΗΣ ΑΒΕΕ		46.562,36
	ΠΑΡΟΥΤΣΑΝΙΣ S.P. Z o.o.	-	

Δεν πραγματοποιήθηκαν διεταιρικές εμπορικές συναλλαγές κατά την χρήση 2018.

β) Διεταιρικά υπόλοιπα

Στις 31.12.2019 η θυγατρική Εταιρεία PAPOUTSANIS Sp. Z o.o. είχε υποχρέωση προς την μητρική Εταιρεία ποσού € 46.562,36.

γ) Συναλλαγές με βασικά διευθυντικά στελέχη και μέλη της Διοίκησης

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1.1- 31.12.2019	1.1- 31.12.2018	1.1- 31.12.2019	1.1- 31.12.2018
Αμοιβές εκτελεστικών μελών Δ.Σ και διευθυντικών στελεχών (βάσει ειδικής σχέσης μισθώσεως εργασίας)	922.226	696.588	922.226	696.588
Αμοιβές δικηγορικής εταιρείας ελεγχόμενης από συγγενικό πρόσωπο εκτελεστικού μέλους του Δ.Σ.	37.000	47.500	37.000	47.500
Αμοιβές μη εκτελεστικών μελών Δ.Σ	38.400	38.400	38.400	38.400
	997.626	782.488	997.626	782.488

δ) Απαιτήσεις και υποχρεώσεις με διευθυντικά στελέχη και μέλη της Διοίκησης.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Υποχρεώσεις προς τα διευθυντικά στελέχη και μέλη της διοίκησης από επί αποδώσει λογαριασμούς	1.408	1.519	1.408	1.519
Υποχρεώσεις προς τα διευθυντικά στελέχη και μέλη της διοίκησης (από αμοιβές)	50.051	7.300	50.051	7.300

ε) Υπόλοιπο με μετόχους

Ο μέτοχος Tanaca Holdings Ltd, χορήγησε κατά τη χρήση 2010 δάνειο προς την Εταιρεία ποσού €1.228.000 του οποίου το μεγαλύτερο μέρος αποπληρώθηκε εντός του 2010. Στη χρήση 2013 αποπληρώθηκε ποσό € 265.184. Το υπόλοιπο του δανείου ανέρχεται την 31.12.2019 σε €262.816.

Οι συναλλαγές συνδεδεμένων μερών γίνονται υπό όρους που ισοδυναμούν με εκείνους που επικρατούν σε συναλλαγές σε καθαρά εμπορική βάση.

6.29. Γεγονότα μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού

Εντός του μηνός Μαρτίου ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας κήρυξε τον ιό Covid-19 πανδημία.

Με την από 27.02.2020 έκτακτη γενική συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας

Αποφασίστηκε η μείωση μετοχικού κεφαλαίου κατά ποσό 753.552,30€ στο ποσό των 14.066.309,60€, με μείωση της ονομαστικής αξίας του συνόλου των 25.118.410 μετοχών της Εταιρείας από 0,59€ σε 0,56€, με σκοπό την επιστροφή κεφαλαίου με καταβολή μετρητών στους μετόχους.

Επίσης Αποφασίσθηκε η παροχή εξουσιοδότησης στο διοικητικό συμβούλιο να θεσπίσει εντός ενός (1) έτους πρόγραμμα διάθεσης μετοχών κατ' άρθρο 113 παρ. 4 του ν. 4548/2018 υπό όποιους όρους εντός του πλαισίου του νόμου κρίνει σκόπιμο, με δικαιώματα που θα αντιστοιχούν κατά το μέγιστο σε 250.000 μετοχές που θα εκδίδονται με αύξηση κεφαλαίου.

Βαθύ Αυλίδας, 18 Μαρτίου 2020

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ.

Ο Διευθύνων Σύμβουλος

Γεώργιος Γκάτζαρος

Μενέλαος Τασόπουλος

Η Οικονομική Δ/ντρια & Μέλος Δ.Σ

Ο Προϊστάμενος Λογιστηρίου

Μαίρη Ισκαλατιάν

Αλέξανδρος Γεωργιάδης